

Moldasig SA

Situații financiare consolidate a grupului la data și pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

MOLDASIG SA

**Situații financiare
consolidate a grupului
la data și pentru exercițiul financiar
încheiat la 31 decembrie 2023
Întocmite în conformitate cu
Standardele Internaționale de
Raportare Financiară**

CUPRINS

Situația poziției financiare	3
Situația rezultatului global	4
Situația modificărilor capitalurilor proprii	5
Situația fluxurilor de trezorerie	6
Note explicative la situațiile financiare	7 - 54

Situația consolidată a poziției financiare la data de 31 decembrie 2023

ACTIV	Nota	31.12.2022 (retratat)	31.12.2023
Imobilizări necorporale	5	1 547 984	2 125 914
Terenuri și investiții imobiliare	6	63 619 891	61 883 425
Imobilizări corporale	6	117 197 255	115 501 125
Investiții în entități afiliate	7	11 951 450	11 408 619
Alte investiții financiare			
Valori mobiliare de stat	8	188 224 853	248 572 277
Alte investiții	8	798 635	3 986 157
Depozite la bănci	8	118 785 389	108 357 310
Active amânate privind impozitul pe venit	9	3 054 957	3 407 735
Active de reasigurare	17	87 591 602	63 362 004
Creanțe de asigurare directă	10	66 275 847	44 698 806
Creanțe din reasigurare	10	4 317 189	3 147 139
Stocuri	11	512 098	655 732
Numerar	12	22 943 841	26 176 711
Cheltuieli de achiziție reportate	13	41 958 607	55 975 807
Alte cheltuieli în avans		1 867 459	3 909 423
Alte creanțe	14	74 321 748	56 816 768
TOTAL ACTIV		804 968 805	809 984 952
PASIV			
CAPITAL PROPRIU:		268 195 487	295 661 821
Capital social	15	60 000 000	60 000 000
Capital de reevaluare	16.1	31 774 223	30 920 014
Capital de rezerva	16.2	9 000 000	9 000 000
Profit nerepartizat		134 507 409	163 438 728
Părți care nu controlează		32 913 855	32 303 079
Rezerve tehnice	17		
Rezerva de prime necâștigate		207 136 672	239 216 283
Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate		98 751 561	88 073 466
Rezerva de daune neavizate (IBNR)		49 229 205	48 838 199
Rezerva riscurilor neexpirate		5 201 541	1 014 711
Provizioane	18	14 210 060	14 611 086
Datorii din operațiuni de asigurare directă	19	17 211 900	22 822 306
Datorii provenite din operațiuni de reasigurare	19	79 610 615	48 694 136
Alte datorii	19	38 313 470	51 052 944
TOTAL PASIV		804 968 805	809 984 952

Notele atașate constituie parte integrantă a acestor situații financiare consolidate.

Situațiile financiare consolidate au fost aprobate pentru emitere la data de 15 iulie 2024.

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrutchii
Contabil Șef

Situația consolidată a rezultatului global la data de 31 decembrie 2023

Indicatori	Nota	31.12.2022 (retrat)	31.12.2023
Prime nete câștigate	20	296 395 872	371 096 203
Prime brute subscrise		465 182 621	515 441 055
Prime pe contracte rezoluționate și anulate		(9 066 994)	(17 804 457)
Prime brute subscrise cedate în reasigurare		(137 193 845)	(99 954 418)
Variația rezervei primei necâștigate		(38 260 299)	(13 286 126)
Variația rezervei primei necâștigate, cedate în RE		15 734 389	(13 299 851)
Alte venituri nete din activitatea de asigurare		219 128	228 293
Daune apărute nete	21	(87 104 803)	(111 249 607)
Daune brute plătite		(103 794 404)	(134 205 407)
Cuantumul daunelor plătite de reasigurător		7 385 755	7 187 206
Variația rezervelor de daune		17 594 785	7 615 313
Variația rezervelor de daune cedate în reasigurare		(15 091 055)	(8 614 610)
Recuperările din regres		6 800 116	16 767 891
Variația rezervei riscurilor neexpirate	17	3 145 914	4 101 418
Cheltuieli operaționale nete	22	(217 081 567)	(255 318 068)
Cheltuieli de achiziție	22.1	(69 941 123)	(90 705 482)
Variația sumei cheltuielilor de achiziție reportate		12 856 361	14 630 478
Comisionul de reasigurare		15 049 676	9 838 417
Cheltuieli administrative	22.2	(126 795 746)	(153 062 771)
Alte cheltuieli operaționale	22.3	(48 250 735)	(36 018 710)
Alte venituri din exploatare	23	7 039 930	10 952 442
Profit (pierderi) din activitatea operațională		2 614 474	19 810 681
Venitul net din investiții	24	(39 272 571)	19 304 391
Rezultat din activitate financiară	25	4 598 205	(3 419 489)
Profit (pierderi) brut(e)		(32 059 892)	35 695 583
Impozit pe venit	15	(3 634 022)	(5 382 549)
Profit (pierderi) net(e)		(35 693 914)	30 313 034
Atribuibil:			
Acționarilor Societății Mamă		(16 513 517)	29 902 445
Intereselor care nu controlează		(19 180 397)	410 589

Notele atașate constituie parte integrantă a acestor situații financiare consolidate.
 Situațiile financiare consolidate au fost aprobate pentru emiteră la data de 15 iulie 2024.

Coadă Victor
 Director General

Evgheii Ovrutchi
 Contabil Șef

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate a grupului la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

Situatia consolidata a modificarilor capitalurilor proprii la data de 31 decembrie 2023

	Capital social și suplimentar	Rezultat reportat	Rezerve stabilite de legislație	Alte Rezerve	Interese care nu controlează	Total capitaluri proprii
Sold la 31 decembrie 2021	60 000 000	151 728 588	9 000 022	17 505 908	50 486 875	288 721 393
Rezultatul global aferent anului						
Profitul anului		(16 502 452)			(19 180 397)	(35 682 849)
Modificări in rezerve			(22)	14 268 315		14 268 293
Sold la 31 decembrie 2022	60 000 000	134 518 473	9 000 000	31 774 223	32 913 855	268 206 551
Corecții ale rezultatului global reportat*		(11 064)				(11 064)
Corecții ale altor rezerve						-
Sold la 31 decembrie 2022 rectificat	60 000 000	134 507 409	9 000 000	31 774 223	32 913 855	268 195 487
Rezultatul global aferent anului						
Profitul anului		29 902 445			410 589	30 313 034
Modificări in rezerve				(854 209)		(854 209)
Tranzacții cu acționarii, înregistrate direct în capitalurile proprii						
Ajustări		(971 126)			(1 021 365)	(1 992 491)
Sold la 31 decembrie 2022	60 000 000	163 438 728	9 000 000	30 920 014	32 303 079	295 661 821

Notele atașate constituie parte integranta a acestor situatii financiare consolidate.

Situatiile financiare consolidate au fost aprobate pentru emitere la data de 15 Iulie 2024.

* Pentru mai multe detalii consultați 3.2 Modificări in politici contabile si retratări a datelor comparative

Coadă Victor
Director GeneralEvgheni Ovrutchi
Contabil Șef

Situatia consolidata a fluxurilor de trezorerie la data de 31 decembrie 2023

Indicatori	2022	2023
Fluxul de numerar din activitatea operationala	50 855 848	57 915 318
Încasări	523 269 456	575 164 788
Încasări din activități directe și primiri în reasigurare	497 328 812	547 561 970
Încasări primite de la reasigurători	4 196 944	5 682 020
Încasări din alte activități de exploatare	21 743 700	21 920 798
Plăți	472 413 608	517 249 470
Plăți pentru activități directe și primiri în reasigurare	384 510 696	460 041 247
Plăți din activitatea de reasigurare	81 611 630	55 360 968
Plăți pentru alte activități de exploatare	6 291 282	1 847 255
Fluxul de numerar din activitatea de investiții	(49 001 250)	(53 666 255)
Încasări	175 258 985	188 489 393
Vânzarea de acțiuni sau interese de participare	1 024 010	0
Lichidarea depozitelor la bănci licențiate	64 549 696	24 010 699
Realizarea altor investiții	107 414 195	161 836 144
Dobânzi obținute	1 652 026	2 642 550
Plăți	224 260 235	242 155 648
Achiziții de acțiuni sau interese de participare	1 004 626	1 038 225
Achiziția depozitelor la bănci licențiate	60 379 747	34 416 017
Achiziția altor investiții	162 285 392	206 571 555
Alte plăți legate de activitatea de investiții	307 427	129 851
Fluxul de numerar din activitatea financiară	(185 855)	(161 267)
Încasări	93 238	0
Împrumuturi, credite și emisiunea titlurilor de creanță	93 238	0
Plăți	279 093	161 267
Rambursarea împrumuturilor, creditelor	117 826	0
Alte cheltuieli financiare	161 267	165 637
Flux net de numerar - total	1 668 743	4 087 796
Modificarea numerarului datorită diferenței în cursul de schimb	(373 254)	(854 926)
Numerar la începutul perioadei	21 648 352	22 943 841
Numerar la sfârșitul perioadei	22 943 841	26 176 711

Notele atașate constituie parte integrantă a acestor situații financiare consolidate.

Situațiile financiare consolidate au fost aprobate pentru emisie la data de 15 iulie 2024.

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrutchi
Contabil Șef

1. Informații generale și Declarația de conformitate cu IFRS

Prezentele situații financiare consolidate ale Grupului Moldasig pentru anul încheiat la 31 Decembrie 2023, includ situația consolidată a profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global, situația consolidată a fluxurilor de trezorerie și situația consolidată a modificărilor capitalului propriu pentru exercițiul financiar 2023 a Societății Moldasig și a filialelor acesteia: Asito Kapital, Real Grup Imobil, Style Design Company, numite în continuare "Grup".

Societatea de Asigurări „Moldasig” SA a fost constituită în data de 02 aprilie 2012 prin reorganizarea (transformare) a IMSIA Moldasig SRL și este succesor în drepturi și obligații ale IMSIA Moldasig SRL fiind fondată în data de 27.12.2002.

Pe parcursul anului, activitățile principale ale Societății au fost prestarea serviciilor de asigurare generală, reasigurare atât pe teritoriul Republicii Moldova cât și peste hotare.

Adresa juridică a Societății este str. Albisoara 42, Chișinău, Republica Moldova. Societatea operează prin intermediul unui oficiu central, a 7 reprezentanțe, 37 oficii teritoriale și peste 200 puncte de vânzări pe teritoriul RM conform listei indicate în licența seria CNPF nr.000902.

Pe parcursul anului, Societatea a avut un număr mediu de 540 de angajați.

Societatea este operator licențiat în domeniul asigurărilor (asigurări generale), atât pe teritoriul RM, cât și peste hotarele ei conform licenței CNPF nr. 000902 din 01.11.2008, eliberată pe un termen nelimitat.

Conform reglementărilor legale, întocmirea situațiilor financiare consolidate se realizează de către entitatea denumită în continuare societate – mamă, care deține titluri de participare la o altă entitate, denumită filială sau firmă afiliată.

În acest context, societatea Moldasig S.A. în calitatea sa de societate – mamă are controlul, respectiv ponderea participațiilor sale în capitalul social al firmelor afiliate este mai mare de 50% la următoarele entități afiliate:

Asito Kapital SA – 99.9995%
Real Grup Imobil SA – 100%
Style Design Company SA – 54%

SC Asito Kapital SA este o companie înregistrată în România la data de 10 iulie 1998 și este autorizată să efectueze activități de asigurare și reasigurare prin intermediul sediului său din București, sector 1, str. Elena Văcărescu nr. 100A. Principala activitate a Societății o reprezintă asigurările generale conform Deciziei ASF 278/2018 din 26.02.2018.

Real Grup Imobil SA este o companie înregistrată în Republica Moldova la data de 13 septembrie 2018. Sediul companiei este mun. Chișinău str. Sfatul Țării 39, activitate principală – închirierea și exploatarea bunurilor imobiliare proprii.

Style Design Company SA este o companie înregistrată în Republica Moldova la data de 16 august 2018. Sediul companiei este mun. Chișinău str. A. Puskin 26, activitate principală – închirierea și exploatarea bunurilor imobiliare proprii.

Moldasig SA*Situații financiare consolidate a grupului la data și pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2023**(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)***1. Informații generale și Declarația de conformitate cu IFRS (Continuare)**

Acționariatul Societății Moldasig SA la 31.12.2022 și 31.12.2023 se prezintă astfel:

Acționari	Nr. de acțiuni	Suma, Lei
"MOLDASIG" S.A.	480,000	48,000,000
"BANCA DE ECONOMII" S.A.	61.200	6,120,000
I.S. "CALEA FERATA DIN MOLDOVA"	30.000	3,000,000
I.S. "POSTA MOLDOVEI"	28.800	2,880,000

Organele de conducere ale Societății sunt:

- Adunarea Generală acționarilor
- Consiliul de administrare

Organele de conducere ale Societății activează în conformitate cu legislația în vigoare, Statutul și actele constitutive ale Societății.

Membrii consiliului de administrare pe parcursul anului 2023 au fost:

Rusnac Vladimir (Președinte Consiliului)

Iutis Stela (Membru Consiliului)

Schendrea Nina (Membru Consiliului)

Organele de conducere ale Asito Kapital SA sunt:

- Adunarea Generală acționarilor
- Consiliul de administrare

Membrii consiliului de administrare pe parcursul anului 2023 au fost:

Oleg BOIAN – Președintele Consiliului de Administrație;

Gheorghe NAFORNIȚA - Membrul Consiliului de Administrație;

Vadim VODOVOI – Membrul Consiliului de Administrație;

Organele de conducere ale Real Grup Imobil SA sunt:

- Adunarea Generală acționarilor
- Administrator (Colesnicov Alexandru)

Organele de conducere ale Style Design Company SA sunt:

- Adunarea Generală acționarilor
- Administrator (Buzu Petru)

Prezentele situații financiare cuprind situația consolidată a poziției financiare la data de 31 Decembrie 2023, situația consolidată a profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global, situația consolidată a fluxurilor de trezorerie și situația consolidată a modificărilor capitalului propriu pentru exercițiul financiar 2023, un sumar al politicilor contabile semnificative și note explicative.

Situațiile financiare au fost aprobate și autorizate pentru emitere de către Organul Executiv la data de 15 iulie 2024.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale.

2.1 Bazele întocmirii situațiilor financiare consolidate

Situațiile financiare consolidate au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) acceptate pentru aplicare în Republica Moldova în vigoare la data de raportare anuală a Grupului - 31 Decembrie 2023.

La data acestor situații financiare consolidate conforme cu IFRS, Societatea mamă are pregătite și emise situațiile financiare individuale pentru anul financiar 2023.

2.2 Bazele evaluării

Prezentele situații financiare au fost întocmite pe baza convenției costului istoric, cu excepția a terenurilor și clădirilor, care au fost evaluate la valoarea justă conform modelului reevaluării.

2.3 Bazele consolidării

Situațiile financiare consolidate cuprind situațiile financiare ale Societății și ale filialelor sale la 31 decembrie 2023, Asito Kapital SA, Real Grup Imobil SA și Style Design Company SA.

Controlul este obținut atunci când Grupul este expus sau are drepturi asupra rentabilității variabile pe baza participării sale în entitatea în care a investit și are capacitatea de a influența acele venituri prin autoritatea sa asupra entității în care s-a investit. În mod specific, Grupul controlează o entitate în care a investit dacă, și numai dacă, Grupul are:

- Autoritate asupra entității în care s-a investit (respectiv, drepturile existente care îi conferă capacitatea actuală de a direcționa activitățile relevante ale entității în care s-a investit).
- Expunere sau drepturi la randamente variabile pe baza participării sale în entitatea în care a investit.
- Capacitatea de a-și folosi autoritatea asupra entității în care a investit pentru a influența valoarea rentabilității acesteia.

În general, există prezumția că majoritatea drepturilor de vot au drept rezultat controlul. Pentru a sprijini acesta prezumție, atunci când Grupul are mai puțin de majoritatea drepturilor de vot sau drepturi similare ale unei entități în care a investit, Grupul ia în considerare toate faptele și circumstanțele relevante pentru a evalua dacă are control asupra unei entități în care a investit, inclusiv:

- Angajamentele contractuale cu ceilalți deținători de voturi ai entității în care s-a investit
- Drepturi care decurg din alte angajamente contractuale
- Drepturile de vot ale Societății și drepturile de vot potențiale

Grupul reevaluează dacă controlează sau nu o entitate în care s-a investit, dacă faptele și circumstanțele indică ca avut loc modificări la unul sau mai multe dintre cele trei elemente ale controlului.

Consolidarea unei filiale începe atunci când Grupul obține controlul asupra filialei și încetează atunci când Grupul pierde controlul asupra ei. Activele, datoriile, veniturile și cheltuielile unei filiale achiziționate sau cedate în cursul anului sunt incluse în situațiile financiare consolidate de la data la care Grupul câștigă controlul până la data la care Grupul pierde controlul asupra filialei

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale. (Continuare)

2.3 Bazele consolidării (Continuare)

Profitul sau pierderea și fiecare componentă a rezultatului global sunt atribuite deținătorilor de capitaluri proprii ale societății-mamă a Grupului și intereselor care nu controlează, chiar dacă acest lucru are ca rezultat un sold deficitar al intereselor care nu controlează.

Atunci când este necesar, se fac ajustări la situațiile financiare ale filialelor pentru a aduce contabilitatea acestora politici în conformitate cu politicile contabile ale Societății mama. Toate activele și pasivele intragrup, capitaluri proprii, venituri, cheltuielile și fluxurile de numerar aferente tranzacțiilor dintre membrii Grupului sunt eliminate în totalitate consolidare.

O modificare a cotei de participație în capitalul social al filialei, fără pierderea controlului, este contabilizată ca o tranzacție de capitaluri proprii.

Dacă Societatea mama pierde controlul asupra filialei, sunt nerecunoscute activele aferente (inclusiv fondul comercial), datoriile, participațiile și alte componente ale capitalurilor proprii, în timp ce orice câștig sau pierdere rezultat este recunoscut în profit sau pierdere. Orice investiție reținută este recunoscută la valoarea justă.

2.4 Continuitatea activității

Prezentele situații financiare consolidate au fost întocmite în baza principiului continuității activității care presupune faptul că Grupul își va continua activitatea și în viitorul previzibil. Pentru a evalua aplicabilitatea acestei prezumții conducerea analizează previziunile referitoare la intrările viitoare de numerar. Pe baza acestor analize, conducerea considera că Grupul va putea să-și continue activitatea în viitorul previzibil și prin urmare aplicarea principiului continuității activității în întocmirea situațiilor financiare este justificabilă.

Conducerea Grupului evaluează în mod regulat performanța și capacitatea de a-și continua activitățile. Grupul dispune de resurse suficiente și îndeplinesc toate cerințele Comisiei Naționale a Pieței Financiare (pentru entitățile înregistrate în RM) și Autorității de Supraveghere Financiară din România pentru indicatorii de stabilitate și solvabilitate.

Conducerea Grupului analizează toate informațiile despre conflictul militar provenite din diverse surse. Grupul evaluează impactul acestui conflict asupra continuității activității ca fiind nesemnificativ, întrucât în prezent nu există contracte mari încheiate cu întreprinderi din Rusia și Ucraina, iar produsele de asigurare pentru care se înregistrează o scădere a vânzărilor sunt înlocuite cu succes cu cele noi.

2.5 Estimări și raționamente contabile utilizate

Pentru pregătirea situațiilor financiare consolidate în conformitate cu IFRS adoptate de Republica Moldova, Grupul realizează estimări și ipoteze în legătură cu evoluții viitoare care pot avea un efect semnificativ asupra recunoașterii și valorii activelor și pasivelor raportate, prezentarea datoriilor contingente la data întocmirii situațiilor financiare și a veniturilor și cheltuielilor raportate pentru perioada respectivă. Există un risc ca următoarele elemente să sufere ajustări în exercițiul financiar următor: rezerve tehnice, alte provizioane, cheltuieli de achiziție reportate, valoarea justă a activelor financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă, ajustări de valoare pentru creanțe și alte pierderi de valoare.

Principalele ipoteze utilizate în realizarea estimărilor sunt prezentate în nota 2.6.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări si raționamente contabile esențiale. (Continuare)

2.6 Politici contabile semnificative

2.6.1 Conversia în moneda străină

Moneda funcțională și de prezentare

Situațiile financiare consolidate sunt prezentate în MDL (leul moldovenesc). Întrucât moneda mediului economic în care Grupul își desfășoară activitatea este MDL, moneda funcțională este MDL, iar datele prezentate în situațiile financiare consolidate sunt rotunjite la întreg. Determinarea monedei funcționale s-a efectuat în baza următoarei analize:

- moneda care influențează în principal prețurile de vânzare ale serviciilor este MDL;
- moneda ale cărei forte competitive și reglementări determină în principal prețurile de vânzare ale serviciilor sale este MDL;
- moneda care influențează în principal costurile cu forța de muncă, costurile cu materialele și alte costuri de furnizare a serviciilor este MDL;
- moneda în care sunt în general exprimate încasările din activitățile de exploatare este MDL.

Tranzacții și solduri

Tranzacțiile în valută sunt convertite în moneda funcțională a Grupului folosind cursul de schimb în vigoare la data tranzacției. Activele și pasivele monetare denominate în valută la data raportării sunt reconvertite în monedă funcțională la cursul de schimb de la acea dată. Pierderile și câștigurile valutare din elemente monetare reprezintă diferența dintre costul amortizat în moneda funcțională la începutul perioadei, ajustate pentru dobânzi și plăți efective pe parcursul perioadei, iar costul amortizat în valută convertit la cursul de schimb la sfârșitul perioadei.

Activele și pasivele nemonetare denominate în valută evaluate la valoarea justă se convertesc în monedă funcțională folosind cursul de schimb de la data la care s-a stabilit valoarea justă. Diferențele de schimb valutare care apar din reconversie se recunosc în profit sau pierdere, exceptând diferențele care apar din reconversia activului financiar disponibil pentru vânzare incluse în capital.

Situațiile financiare ale filialei SA Asito Kapital sunt prezentate în RON. Soldurile din Situația poziției financiare sunt convertite în MDL conform cursului la 31 decembrie perioadei de gestiune, soldurile din Situația rezultatului global sunt convertite în MDL conform cursului mediu perioadei de gestiune.

Cursurile de schimb de referință erau următoarele:

	2022			2023		
	USD	EUR	RON	USD	EUR	RON
Medie pentru perioada anului	18.90	19.90	4.035	18.16	19.65	3.9722
La 31 decembrie	19.1579	20.3792	4.1190	17.4062	19.3574	3.8906

2.6.2 Clasificarea produsului

Contractele de asigurare sunt considerate acele contracte unde Grupul (asiguratorul) acceptă un risc de asigurare semnificativ de la cealaltă parte (deținătorul poliței de asigurare) fiind de acord să compenseze deținătorul poliței în situația în care un eveniment viitor incert specificat (evenimentul asigurat) are un efect nefavorabil asupra deținătorului poliței de asigurare. Grupul va stabili dacă se expune unui risc de asigurare semnificativ, comparând plățile efectuate cu plățile de efectuat în cazul în care evenimentul asigurat nu a avut loc. Pentru determinare nivelului riscului Conducerea Grupului analizează constant rata daunei pe

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)**2.6 Politici contabile semnificative (Continuare)**

clase de asigurare pentru a determina cauzele apariției unor evoluții nedorite și încorporează rezultatele analizelor respective în calculul rezervelor tehnice și în procesul de subscriere.

Odată ce un contract a fost clasificat drept contract de asigurare, rămâne un contract de asigurare pentru tot restul perioadei, chiar dacă riscul de asigurare se reduce semnificativ pe durata perioadei, cu excepția cazului în care toate drepturile și obligațiile sunt stinse sau expiră.

2.6.3 Imobilizări corporale

Imobilizările corporale, inclusiv proprietățile imobiliare utilizate de posesor, sunt înregistrate pe baza costurilor, minus amortizarea acumulată și orice pierderi din depreciere acumulate. Costurile cu înlocuirea sunt capitalizate în momentul în care sunt efectuate și dacă este probabil ca beneficii economice viitoare asociate cu un element să fie generate pentru entitate iar costul elementului respectiv poate fi evaluat în mod rezonabil.

Amortizarea este prevăzută pe baza unei metode de amortizare lineară pe parcursul duratei de utilizare:

	<u>Rata uzurii</u>
Construcții	3% - 20.0%
Echipament	6.6% - 33.3%
Mijloace de transport	12.7% - 14.3%
Alte mijloace fixe	10.0% - 50.0%

Valoarea reziduală a imobilizărilor corporale, durata de utilizare și metoda de amortizare utilizată sunt revizuite și ajustate, dacă este cazul, la finele fiecărui an financiar și ajustate corespunzător, dacă este cazul.

Testările pentru depreciere sunt efectuate când există indicatori ca este posibil ca valoarea contabilă să nu poată fi recuperată. Pierderile din depreciere sunt recunoscute în contul de profit și pierdere ca și cheltuieli.

Un element de imobilizări corporale este derecunoscut în momentul cedării sau atunci când nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa. Orice câștig sau pierdere care rezultă din derecunoașterea unei imobilizări corporale (calculată ca diferență dintre încasările nete din cedare și valoarea contabilă a activului) este inclusă în contul de profit și pierdere în anul în care activul este derecunoscut.

Terenurile și clădirile sunt prezentate la valoarea justă, pe baza evaluărilor efectuate periodic dar cel puțin odată la trei ani de către evaluatori externi independenți, mai puțin amortizarea acumulată în cazul clădirilor.

2.6.4 Imobilizări necorporale

Activele nemateriale dobândite separat se recunosc la cost în momentul recunoașterii inițiale. După recunoașterea inițială activele nemateriale sunt contabilizate la costul lor minus orice amortizare și pierderi din depreciere cumulate. Imobilizările necorporale generate intern, excluzând costurile de dezvoltare capitalizate, nu sunt capitalizate dar sunt recunoscute ca și cheltuieli în contul de profit și pierdere în anul în care au fost efectuate aceste cheltuieli.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.6.4 Imobilizări necorporale (Continuare)

Imobilizările necorporale cu durată de viață determinată sunt amortizate pe o durată de viață economică utilă și supuse unui test de depreciere oricând există indicii conform cărora imobilizarea corporală ar putea fi depreciată. Perioada și metoda de amortizare pentru un activ intangibil cu durată de viață utilă

determinată sunt revizuite cel puțin la finele fiecărui an financiar. Cheltuielile de amortizare privind activele intangibile cu durată de viață determinată se recunosc în situația veniturilor și a cheltuielilor la categoria de cheltuieli corespunzătoare de imobilizări necorporale.

Câștigurile sau pierderile care rezultă din derecunoașterea unei imobilizări necorporale se evaluează ca diferență dintre încasările nete din cedare și valoarea contabilă a activului.

Având termenul de valabilitate nedeterminat, licența privind activitatea de asigurări nu se amortizează, dar se testează pentru depreciere. Softurile sunt amortizate pe baza metodei liniare pe durata utilă de viață estimată, după cum urmează:

Categorii	Durata utila de viața (ani)
Licența privind activitatea de asigurări	termen nelimitat
Softuri	5
Embleme comerciale	10

2.6.5 Deprecierea activelor nefinanciare

La fiecare dată de raportare, Grupul verifică dacă există indicii de depreciere a activelor. Dacă există un astfel de indiciu, sau în situația în care se impune testarea valorii contabile a unei imobilizări necorporale, Grupul sale estimează valoarea recuperabilă a activului. Valoarea recuperabilă a unui activ este cea mai mare valoare dintre valoarea justă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar (UGN) minus costurile de vânzare și valoarea sa de utilizare. Valoarea recuperabilă se calculează pentru fiecare activ în parte cu excepția cazului în care un activ nu generează intrări de numerar care să fie în mare măsură independente de cele generate de alte active sau grupuri de active. În cazul în care valoarea contabilă a unui activ sau UGN depășește suma care urmează să fie recuperată, aceasta este considerată depreciată și este redusă la valoarea recuperabilă a acestuia. Pentru evaluarea valorii de utilizare, fluxurile de trezorerie viitoare estimate sunt actualizate la valoarea actuală folosind rata înainte de impozitare care să reflecte evaluările curente de pe piață ale valorii-timp a banilor și ale riscurilor specifice activului. Pentru determinarea valorii juste minus costul de vânzare, sunt luate în calcul tranzacțiile recente de pe piață, dacă acestea sunt disponibile. În cazul în care nu există astfel de tranzacții, se ia în considerare modelul de evaluare adecvat. Aceste calcule sunt confirmate de prețuri cotate pe piață de capital pentru societățile cotate la bursă sau de alți factori disponibili care indică valoarea justă.

Pierderile din depreciere privind operațiunile continue sunt recunoscute în contul de profit sau pierderi din acele categorii de cheltuieli corespunzătoare cu funcția activului depreciat.

Pierderea din depreciere recunoscută anterior este reluată numai în cazul în care s-a produs o modificare a estimărilor utilizate pentru a determina valoarea recuperabilă de la recunoașterea ultimei pierderi din depreciere. Într-o astfel de situație, valoarea contabilă a activului este determinat să crească până la valoarea sa recuperabilă. Valoarea majorată a respectivului activ nu trebuie să depășească valoarea contabilă, netă de amortizare, care ar fi fost determinată în cazul în care în exercițiile anterioare nu ar fi

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.6.5 Deprecierea activelor nefinanciare (Continuare)

fost recunoscută o pierdere din depreciere pentru activul în cauză. O astfel de reluare este recunoscută în contul de profit sau pierdere, cu excepția situației în care activul este contabilizat la valoarea reevaluată, situație în care reluarea pierderii din deprecierea unui activ trebuie tratată ca o creștere din reevaluare.

2.6.6 Active financiare

Recunoașterea inițială și evaluarea activelor financiare

Activele financiare sunt clasificate active financiare evaluate la cost amortizat, active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, alte active financiare. Grupul stabilește clasificarea activelor financiare la recunoașterea lor inițială.

Activele financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă plus costurile tranzacției care pot fi atribuite direct achiziției.

Clasificarea activelor financiare este determinată de caracteristicile fluxului de trezorerie și de modelul de afaceri în care este deținut activul.

Grupul dispune de două categorii de clasificare a activelor financiare:

• **Active financiare la costul amortizat**

Un activ financiar trebuie evaluat la costul amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- (a) activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține activele financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale și
- (b) termenii contractuali ai activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

• **Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere**

După recunoașterea inițială, activele financiare care intra în această categorie sunt evaluate la valoarea justă. Toate câștigurile și pierderile înregistrate ca urmare a modificărilor la valoarea justă a activelor financiare care intra în această categorie sunt recunoscute, în profit sau pierdere.

Deprecierea activelor financiare

La fiecare dată de raportare, Grupul evaluează măsura în care există vreo dovadă obiectivă că un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat. Un activ financiar sau un grup de active financiare se consideră a fi depreciate numai atunci când există dovezi obiective de depreciere ca urmare a unui sau mai multor evenimente care au avut loc după contabilizarea inițială a activului (un "eveniment de pierdere" înregistrat) iar acel eveniment de pierdere are un impact asupra viitoarelor fluxuri de numerar estimate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare care pot fi estimate în mod fiabil. Dovezile din depreciere pot include indicații conform cărora debitorul sau un grup de debitori se află într-o situație financiară dificilă, în situație de incapacitate de plată sau de abatere de la plata dobânzilor sau a principalului, probabilitatea că vor intra în procedura de faliment sau altă procedură de reorganizare financiară și atunci când datele care pot fi observate indică faptul că există o scădere măsurabilă în viitoarele fluxuri de numerar estimate, ca de exemplu modificări ale arieratelor sau alte condiții economice corelate riscului de neplată. Valoarea pierderii din depreciere, pentru activele evaluate la cost amortizat,

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.6.6 Active financiare (Continuare)

reprezintă diferența dintre costul amortizat al activului financiar și valoarea prezentă a fluxurilor de numerar viitoare estimate actualizate la rata inițială a dobânzii efective a activului. Valoarea pierderii din depreciere, pentru un instrument de capital, reprezintă diferența dintre valoarea contabilă a activului financiar și valoarea justă a acestuia.

Derecunoașterea activelor financiare

Un activ financiar (sau, dacă este cazul, o parte dintr-un grup de active financiare similare) este derecunoscut în următoarele situații:

- Când au expirat drepturile de a primi fluxuri de numerar din active;
- Când Societatea își rezervă dreptul de a primi fluxuri de numerar din active sau când își asumă obligația contractuală de a plăti integral contravaloarea fluxurilor de numerar primite fără întârziere de plată către terțe părți în temeiul unui acord "de trecere";
- Când Societatea a transferat majoritatea riscurilor și beneficiilor aferente activului financiar;
- Când Societatea nu a transferat și nici nu a păstrat majoritatea riscurilor și beneficiilor aferente activului, dar a păstrat controlul asupra activului transferat.

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valoarea justă este prețul care ar fi primit din vânzarea unui activ sau plătit pentru transferul unei datorii în cadrul unei tranzacții reglementate între participanții de pe piață la data evaluării.

Ierarhia valorii juste depinde de datele de intrare utilizate în tehnicile de evaluare a acestuia, existând trei nivele de clasificare. În ierarhia valorii juste, nivelul prioritar îl ocupă preturile cotate (neajustate) pe piețele active pentru active sau datorii identice (date de intrare de nivelul 1), iar cel mai scăzut nivel de prioritate este cel al datelor de intrare neobservabile (date de intrare de nivelul 3).

Cea mai bună dovadă a valorii juste o reprezintă preturile cotate pe o piață activă. Dacă piața pentru un instrument financiar nu este activă, Societatea și filialele sale stabilește valoarea justă utilizând tehnici de evaluare, bazate fie pe date observabile din piață (date de intrare de nivelul 2), fie pe date neobservabile (date de intrare de nivelul 3).

O piață pentru un activ sau o datorie financiară este considerată o piață activă dacă de pe această piață se pot obține cu ușurință și în mod regulat preturi ce reflectă tranzacții efectuate în condiții normale de la o bursa de valori, broker, dealer, serviciu de pricing, etc.

Valoarea justă a instrumentelor financiare care sunt tranzacționate activ pe piețe financiare organizate este determinată prin referire la preturile de piață cotate pentru active sau la prețul oferit pentru datorii, la închiderea zilei la data de raportare, fără nici o deducere pentru costuri aferente tranzacției.

Pentru toate celelalte instrumente financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă, valoarea justă este determinată utilizând tehnici de evaluare corespunzătoare pe baza celor mai bune estimări ale Societății și filialelor sale cu privire la cele mai adecvate ipoteze.

Valoarea justă a depozitelor la instituțiile de credit cu rata de dobânda variabilă este aproximată de valoarea lor contabilă.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.6.6 Active financiare (Continuare)

Din punct de vedere al ierarhiei valorii juste, Grupul clasifică activele financiare astfel:

- Nivelul 1 (preturi cotate de pe piețele active pentru active sau datorii identice): activele financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere.
- Nivelul 2 (tehnici de evaluare pentru care elementele de baza care sunt semnificative în stabilirea valorii juste sunt observabile în mod direct sau indirect): activele financiare disponibile în vederea vânzării, respectiv titluri de stat.
- Nivelul 3 (tehnici de evaluare pentru care elementele de baza care sunt semnificative în stabilirea valorii juste nu sunt observabile): alte active financiare.

2.6.7 Reasigurare

Societatea mamă și filialele sale ce desfășoară activitatea de asigurare cedează riscul de asigurare în cursul normal al afacerilor care se adresează tuturor societăților comerciale. Activele de reasigurare reprezintă soldurile care revin societăților de reasigurare. Sumele recuperabile de la reasiguratorii sunt estimate printr-o modalitate care să corespundă cu provizioanele pentru daunele datorate sau creanțele stabilite asociate cu polițele asiguratorilor și sunt în conformitate cu contractul de reasigurare aferent.

La fiecare dată de raportare sau mai frecvent, activele de reasigurare sunt revizuite pentru depreciere, atunci când există factori care indică deprecierea în cursul exercițiului financiar. Deprecierea apare atunci când există o probă obiectivă ca rezultat al unui eveniment care s-a petrecut după recunoașterea inițială a activului de reasigurare, și anume că este posibil ca Grupul să nu primească toate sumele care îi sunt datorate conform termenilor contractuali și acel eveniment are un impact care poate fi evaluat în mod fiabil asupra sumelor pe care Grupul le va primi de la reasigurator. Pierderea din depreciere este înregistrată în contul de profit sau pierdere.

Activele de reasigurare sunt derecunoscute atunci când drepturile contractuale sunt stinse sau expiră sau când contractul este transferat unei terțe părți.

Cedările conform contractelor de reasigurare nu eliberează Grupul de obligațiile pe care le are față de deținătorii polițelor de asigurare.

Activele sau datoriile din reasigurare sunt derecunoscute atunci când drepturile contractuale sunt stinse sau expira sau când contractul este transferat unui terț.

2.6.8 Creanțe și datorii de asigurare

Creanțele de asigurare sunt recunoscute inițial la cost, reprezentând valoarea justă a contravalorii plătite pentru achiziția acestora. Acestea includ sume datorate și creanțe de la agenți, brokeri și titularii de contracte de asigurare.

Evaluarea ulterioară a creanțelor se face la valoarea lor probabila de încasare.

Valoarea contabilă a creanțelor de asigurare este revizuită pentru depreciere de fiecare dată când evenimente sau schimbări de împrejurare indică posibilitatea nerecuperării valorii contabile, cu pierderea din depreciere înregistrată în contul de profit sau pierderi.

Creanțele de asigurare sunt derecunoscute când criteriile de depreciere privind activele financiare, conform celor menționate în paragraful 2.5.6, au fost întrunite.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.6.9 Impozitul pe profit curent și amânat

Datoriile de asigurare sunt evaluate la valoarea lor nominală reprezentând valoarea Justă a contravalorii ce urmează a fi plătită asiguraților pentru contracte de asigurare reziliate și la remunerarea intermediarilor care acționează în numele Grupului.

Impozitul pe profit curent

Creanțele și datoriile privind impozitul pe profit curent sunt evaluate la valoarea care se așteaptă a fi recuperată de la sau plătită către autoritățile fiscale. Ratele de impozitare și legile fiscale utilizate pentru calcularea sumelor sunt cele care sunt adoptate sau în mare măsură adoptate la data de raportare în legislația națională. Impozitul este recunoscut în contul de profit sau pierdere, exceptând situația în care se referă la elementele recunoscute în alte venituri globale sau direct în capitalurile proprii. Taxa privind impozitul pe profit curent se calculează pe baza legislației fiscale adoptate în mod concret la sfârșitul perioadei de raportare din Republica Moldova. Conducerea evaluează periodic pozițiile prezentate în declarațiile fiscale cu privire la situațiile în care reglementările aplicabile referitoare la impozitare sunt supuse interpretării și constituie provizioane dacă este cazul.

Rata privind impozitul pe profit pentru anul 2022 s-a menținut ca și în anul 2021 în mărime de 12% în Republica Moldova și în mărime de 16% în România, fiind aleasă metoda de achitare conform sumei prognozate a impozitului pe profit curent care urmează a fi achitat în anul fiscal.

Impozitul pe profit amânat

Impozitul amânat este prezentat aplicând metoda bilanțieră privind diferențele temporare la data de raportare între bazele de impozitare ale activelor și datoriilor și valoarea contabilă a acestora în vederea raportării financiare.

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt evaluate la ratele de impozitare preconizate a fi aplicate pentru exercițiul în care activul este realizat sau datoria este decontată, pe baza ratelor de impozitare (și a legilor fiscale) care au fost adoptate sau în mare măsură adoptate până la data de raportare.

Creanțele privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru toate diferențele temporare deductibile, pentru creditele fiscale neutilizate și orice pierderi fiscale neutilizate, în măsură în care este probabil să fie disponibil un profit impozabil față de care să poată fi utilizate diferențele temporare deductibile și creditele fiscale neutilizate precum și orice pierderi fiscale neutilizate.

Valoarea contabilă a creanțelor privind impozitul amânat este revizuită la fiecare dată de raportare și redusă în măsură în care nu mai este probabil să fie disponibil suficient profit impozabil pentru a permite utilizarea beneficiului unei părți a creanței privind impozitul pe profit amânat sau al totalității acesteia. Creanțele privind impozitul amânat nerecunoscute sunt evaluate la fiecare dată de raportare și se recunosc în măsură în care a devenit probabil faptul că profitul impozabil viitor va permite recuperarea creanței privind impozitul amânat.

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt compensate dacă există un drept legal de compensare a creanțelor privind impozitul curent cu datoriile privind impozitul pe profit curent iar impozitele amânate se referă la aceeași entitate impozabilă și la aceeași autoritate fiscală.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.6.10 Numerar și echivalente de numerar

Numerarul și echivalentul de numerar includ numerar la bancă și în casă și depozite pe termen scurt cu date inițiale de scadență de trei luni sau mai puțin de trei luni din situația poziției financiare. În vederea elaborării situației fluxurilor de trezorerie, numerarul este constituit din lichidități și conturi curente la bancă, minus overdrafturi existente.

2.6.11 Cheltuieli anticipate

Cheltuielile suportate în perioada de gestiune dar care se referă la perioadele de gestiune ulterioare se recunosc ca cheltuieli anticipate. Pe măsura survenirii perioadelor, cheltuielile anticipate se decontează la cheltuieli curente după metoda liniară.

2.6.12 Capitalul social

Acțiuni ordinare

Acțiunile ordinare sunt clasificate drept capitaluri proprii. Costurile incrementale direct atribuibile emiterii de acțiuni ordinare sunt recunoscute drept deducere din capitalurile proprii, net de orice efecte fiscale.

Dividende

Dividendele privind acțiunile ordinare sunt recunoscute ca datorii în perioada în care acestea sunt declarate.

2.6.13 Beneficiile angajaților

Beneficiile angajaților pe termen scurt includ salariile, premiile, concediul anual plătit și contribuțiile de asigurări sociale. Beneficiile angajaților pe termen scurt sunt evaluate pe o bază neactualizată și sunt recunoscute drept cheltuieli în momentul în care sunt suportate.

O datorie este recunoscută pentru valoarea care se așteaptă a fi plătită ca bonus în numerar pe termen scurt sau în cazul planurilor de participare la profit în situația în care Grupul are o obligație prezentă legală sau implicită la data bilanțului de a efectua astfel de plăți, ca urmare a serviciului trecut prestat de către salariat, și dacă obligația poate fi estimată în mod fiabil.

În cursul desfășurării activității, Grupul efectuează plăți către Casa Națională de Asigurări Sociale și către Casa Națională de Asigurări Medicale în numele angajaților săi din Republica Moldova pentru pensie și sănătate, și către Casa Națională de asigurări de Sănătate și Casa Națională de Pensii Publice din România. Toți angajații Grupului sunt membri și sunt, de asemenea, obligați prin lege să plătească contribuții definite. Toate contribuțiile relevante către planul de pensii de stat din Moldova și România sunt recunoscute drept cheltuieli în profit sau pierdere pe măsură ce sunt suportate. Societatea și filialele sale este scutită de orice obligație suplimentară.

Grupul nu operează nici un regim de pensii independent și, prin urmare, nu are nici o obligație în ceea ce privește pensiile. Grupul nu operează nici un alt plan de beneficii determinate sau vreun plan de beneficii după pensionare. Grupul nu are nici o obligație să ofere servicii suplimentare foștilor sau actualilor angajați.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.6.14 Datorii comerciale și alte datorii

Datoriile din credite comerciale și alte datorii similare sunt evaluate la valoarea lor nominală reprezentând valoarea justă a contravalorii ce urmează a fi plătită pentru bunurile primite și pentru serviciile prestate facturate Grupului.

2.6.15 Rezerve de asigurări

Rezerva primei necâștigate (RPN) se calculează în baza registrelor contractelor valabile pe tipuri de asigurări la data de raportare. RPN se calculează pentru fiecare contract de asigurare, ținând cont de începutul și sfârșitul valabilității lui, precum și de mărimea primei brute subscrise.

Rezerva de daune declarate dar nesoluționate (RDDN) este formată din totalitatea dosarelor de dauna pentru care s-a declarat dauna, dar nu a fost soluționată până la data raportării. Metoda de înregistrare în baza de date a reclamațiilor de daune este "claim by claim". RDDN se indexează cu 3% pentru a acoperi cheltuielile de administrare a daunelor, precum și variația daunei la dosarele unde valoarea ei a fost stabilită preventiv.

Totodată, în baza IAS 10 Evenimente ulterioare datei bilanțului, care prevede că urmare a apariției unor evenimente favorabile sau nefavorabile, care au loc între data bilanțului și data la care situațiile financiare anuale sunt autorizate de auditorii externi, Societatea ajustează valoarea RDDN, pentru a reflecta evenimentele ulterioare datei bilanțului. Astfel, în cazul în care după 31.12.2022 sunt recepționate documente (debit note suplimentare, evaluări finale a mărimii daunei prezentate de evaluatorul independent, etc), ce confirmă că daunele declarate, dar nesoluționate la data bilanțului trebuie majorate sau reduse, Societatea ajustează RDDN.

Rezerva de daune neavizate (RDN) se calculează prin trei metode: Chain Ladder, Rata daunei și Bornhuetter-Ferguson pe baza daunelor apărute și estimarea daunelor finale prin rata daunei. La calculul RDN prin metodele Ratei daunei și Bornhuetter-Ferguson se utilizează rata daunei prognozată pentru dezvoltarea daunei finale doar pentru perioadele unde daunele nu sunt dezvoltate până la sfârșit, ținând cont de daunele curente și trecute, folosind o medie cu ajustarea ei individual pe tipuri de asigurare.

Rezerva riscurilor neexpire (RRN) se calculează în baza estimării daunelor ce vor apărea după încheierea perioadei de gestiune aferente contractelor de asigurare în vigoare la data calculului, în mărimea în care valoarea estimată a acestor daune viitoare depășește rezerva de prime necâștigate. La calculul rezervei riscurilor neexpire se folosește rata operațională combinată.

Pentru a verifica suficiența rezervelor, Societatea utilizează testele de adecvanță: testul LAT pentru a verifica suficiența rezervei de prime necâștigate pe tipuri de asigurare, și testele run-off pentru rezervele de daune.

Calcularea rezervelor tehnice de asigurare este reglementată prin Hotărârea CNPF Nr. 1/5 din 11.01.2011 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind rezervele tehnice de asigurare", Regulament referitor la informațiile tehnice pentru calcularea rezervelor tehnice și a fondurilor proprii de bază în conformitate cu Directiva 2009/138/CE, precum și propriilor regulamente interne.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.6.16 Provizioane

Pretenții legale sunt recunoscute când:

- Grupul are o obligație juridică curentă sau implicită generată de un eveniment anterior;
- este foarte probabil că o ieșire de resurse va fi necesară pentru stingerea obligației;
- suma a fost estimată în mod fiabil.

Provizioanele sunt evaluate la valoarea actualizată a cheltuielilor estimate a fi necesare pentru stingerea obligației utilizând o rată înainte de impozitare care să reflecte evaluările curente de piață ale valorii-timp a banilor și ale riscurilor specifice datoriei.

Majorarea provizionului datorată trecerii timpului este recunoscută drept cheltuială cu dobândă.

2.6.17 Recunoașterea veniturilor

Primele de asigurare

Primele de asigurare se raportează la venit la subscriere. În cazul în care o primă se plătește în rate, Grupul recunoaște la venituri prima totală înregistrând rezerva primei necâștigate pentru transe scadente cărora nu a venit. Primele prelucrate/înregistrare într-o lună sunt considerate drept prime subscrise la acea lună.

Primele brute subscrise de asigurare cuprind toate primele de încasat pentru întreaga perioadă de acoperire prevăzută de contractele încheiate pe parcursul perioadei contabile. Acestea sunt recunoscute la data la care începe valabilitatea poliței de asigurare. Primele includ orice modificare care rezultă din perioada contabilă pentru primele de încasat privind activitățile înregistrare în perioadele contabile anterioare.

Primele colectate de intermediari și neîncasate încă sunt incluse în premiile subscrise.

Primele neîncasate sunt acele prime subscrise într-un an care face referire la perioadele de risc de după data de raportare. Primele neîncasate se calculează folosind metoda "pro rata temporis". Proporția atribuibilă perioadelor ulterioare este raportată ca provizion pentru primele neîncasate.

2.6.18 Despăgubiri și cheltuieli privind despăgubirile

Despăgubirile privind asigurările generale și de sănătate includ toate despăgubirile care apar în timpul anului, indiferent dacă sunt sau nu înregistrate, costurile interne și externe de gestionare a cererilor care sunt direct legate de evaluarea și soluționarea despăgubirilor, și alte ajustări legate de despăgubirile anilor precedenți.

2.6.19 Cheltuieli de achiziție reportate

Cheltuielile de achiziție reportate reprezintă partea cheltuielilor de achiziție care corespunde perioadei neexpirate a riscului pentru contractele în vigoare la data întocmirii bilanțului sau la oricare altă dată de raportare, și care este reportată dintr-o perioadă gestionară (de raportare) în perioade gestionare (de raportare) următoare.

Cheltuielile de achiziție includ cheltuieli ocazionate de încheierea contractelor de asigurare și cuprind toate comisioanele, bonusuri, tantieme, cheltuielile de publicitate și de locațiune, sau alte cheltuieli administrative legate de prelucrarea cererilor și de eliberarea polițelor de asigurare.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.6.19 Cheltuieli de achiziție reportate (Continuare)

Cheltuielile de achiziție reportate sunt calculate numai pentru contracte de asigurare în vigoare, după o formula pentru fiecare contract:

$$\frac{\text{Sfirsitul asigurării} - \text{Data raportării}}{\text{Sfirsitul asigurării} - \text{Începutul asigurării}} \times \text{Suma cheltuielilor de achiziție pentru contract}$$

Calculul cheltuielilor de achiziție reportate se efectuează la finalul fiecărui trimestru.

Evaluarea ulterioara

Cheltuielile de achiziție reportate, sunt evaluate ulterior la cost amortizat. Rata de amortizare este calculata in baza formulei prezentate mai sus.

Derecunoașterea

Cheltuielile de achiziție reportate sunt derecunoscute după amortizarea integrala a acestora sau când se estimează ca nu mai pot fi recuperate.

2.6.20 Contracte de leasing

IFRS 16 Contracte de leasing („IFRS 16”) care înlocuiește IAS 17, introduce o noua definiție a contractelor de leasing și confirmă clasificarea actuala în cele 2 tipuri de leasing (financiar și operațional) în tratamentul contabil aplicat de către locator. În ceea ce privește tratamentul contabil aplicat de către locatar, noul standard contabil prevede, pentru toate tipologiile de leasing, recunoașterea unui activ, reprezentând dreptul de utilizare a activului suport, în același timp cu recunoașterea unei datorii pentru viitoarele plăți care rezulta din contractul de leasing.

La recunoașterea inițială, acest activ este evaluat având la baza fluxurile de numerar aferente contractelor de leasing. După recunoașterea inițială, dreptul de utilizare va fi evaluat având ca baza regulile cu privire la active reglementate de IAS 16, IAS 38 sau IAS 40 și prin urmare, aplicând modelul bazat pe cost, mai puțin deprecierea acumulata și orice pierderi din depreciere acumulate. Dreptul de utilizare al activelor este amortizat pe durata contractului de leasing. Datoria aferenta leasingului este inițial evaluata la valoarea actualizata a plăților de leasing plătibile pe durata contractului de leasing, actualizata la rata implicita în contractul de leasing, dacă aceasta poate fi determinata cu ușurința. Dacă aceasta rata nu poate fi determinata cu ușurința, locatorul va folosi rata sa de împrumut incrementală.

2.6.17 Venit din dobândă

Venitul din dobândă se recunoaște la momentul sporirii de dobânzi utilizând rata efectivă a dobânzii.

2.6.18 Costul de finanțare

Dobânda plătită este recunoscută în contul de profit și pierdere la momentul sporirii și se calculează folosind metoda ratei efective a dobânzii. Dobânda sporita este inclusă în valoarea contabilă a datoriei financiare ca o parte componenta.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.7 Estimări și raționamente contabile esențiale

Întocmirea rapoartelor financiare în conformitate cu standardele IFRS impune managementului să facă estimări și ipoteze, care afectează sumele și soldurile raportate în situațiile financiare și notele care le însoțesc. Aceste estimări se bazează pe informații disponibile la data întocmirii rapoartelor financiare. Prin urmare, rezultatele reale pot fi diferite de estimări.

Societatea face estimări și ipoteze care afectează valorile contabile ale activelor și datoriilor în cadrul următorului exercițiu financiar. Estimările și evaluările se realizează în mod continuu pe baza experienței istorice și a altor factori, inclusiv așteptări cu privire la evenimente viitoare considerate rezonabile în circumstanțele date.

a) Datoria finală decurgând din cererile de despăgubire depuse în baza contractelor de asigurare

Având în vedere această incertitudine, nu este posibilă determinarea evoluției viitoare a cererilor de despăgubire legate de expunerea la azbest cu același grad de viabilitate ca în celelalte tipuri de despăgubire.

În ceea ce privește contractele de asigurare generala, estimările trebuie făcute atât pentru costul final estimat al cererilor privind daune declarate și raportate, cât și pentru costul final estimat privind daunele neraportate dar întâmplate la data de raportare. Poate fi vorba de o perioadă semnificativă de timp înainte de stabilirea cu certitudine a costului final al daunelor.

Costul final al creanțelor restante este estimat folosind diferite tehnici actuariale de proiectare a daunelor, precum metoda "Chain Ladder".

Evaluările, estimările și ipotezele sunt utilizate în evaluarea corectă a prevederilor privind provizionul pentru primele neîncasate. Estimarea este impusă de asemenea și pentru a stabili dacă modelul serviciului de asigurare prevăzut de contract solicită amortizarea premiilor neîncasate pe altă bază decât alocarea proporțională în timp.

b) Depreciere

O pierdere din depreciere este recunoscută la valoarea cu care valoarea contabilă a activului depășește valoarea recuperabilă. Pentru stabilirea valorii recuperabile, managementul estimează fluxurile viitoare de numerar și stabilește o rată adecvată a dobânzii pentru a calcula valoarea actuală a acestor fluxuri de numerar. În procesul de evaluare a fluxurilor de numerar viitoare, managementul face estimări cu privire la rezultatele operaționale viitoare. Aceste ipoteze se referă la evenimente și circumstanțe viitoare. Rezultatele reale pot varia și pot modifica semnificativ activele Societății în cadrul exercițiului financiar următor.

Principalele ipoteze folosite în estimarea rezervelor tehnice pentru asigurări generale

Principala ipoteza care sta la baza estimării rezervelor tehnice pentru asigurări generale este cea legată de faptul că dezvoltarea viitoare a daunelor va urma un tipar similar de dezvoltare cu cel observat în trecut. Aceasta ipoteza se referă la valoarea medie a daunei, frecvența de apariție a daunelor, costurile de soluționare a daunelor, durata medie de soluționare a unei daune.

Modelele folosite pentru estimarea costurilor cu daunele sunt Chain Ladder, Rata daunei și Bornhuetter-Ferguson.

Raționamentele profesionale sunt revizuite cu regularitate, dar în special atunci când se schimbă condițiile de piață, la lansarea de noi produse, schimbarea cadrului legislativ, alte schimbări cum ar fi creșterea

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.7 Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

numărului de fraude depistate. Alte condiții care ar putea afecta rezervele tehnice ar fi cursul de schimb leu/euro, rata dobânzii, rata inflației.

Societatea are posibilitatea de a modifica prima de asigurare la reînnoirea unei polițe. De asemenea, poate stabili franșize și poate refuza plata daunelor considerate frauduloase.

3. Modificări ale politicilor contabile

3.1 Standarde și interpretări de standarde noi sau modificate care intră în vigoare pentru perioadele anuale care încep după 1 ianuarie 2023

Următoarele modificări intră în vigoare pentru perioada care începe la 1 ianuarie 2023. Aceste amendamente la diverse standarde IFRS intră în vigoare în mod obligatoriu pentru perioadele de raportare care încep la 1 ianuarie 2023 sau după această dată.

Următoarele amendamente sunt în vigoare pentru perioada care începe la 1 ianuarie 2023:

- Prezentarea politicilor contabile (Amendamente la IAS 1 și Declarația 2 privind practica IFRS).
- Definiția estimărilor contabile (Amendamente la IAS 8);
- Impozitul amânat legat de activele și datoriile care decurg dintr-o singură tranzacție (Amendamente la IAS 12).

Următoarele amendamente sunt în vigoare pentru perioada care începe la 1 ianuarie 2024:

- IFRS 16 Contracte de leasing (Amendament - Datoria într-o vânzare și leaseback).
- IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare (Amendament - Clasificarea pasivelor ca fiind curente sau necirculate)
- IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare (Amendament - Datorii pe termen lung cu clauze)

Grupul Moldasig evaluează în prezent impactul acestor noi standarde contabile și amendamente. Societatea nu consideră că amendamentele la IAS 1 vor avea un impact semnificativ asupra clasificării pasivelor sale, deoarece elementul de conversie din instrumentele sale de datorie convertibile este clasificat ca instrument de capitaluri proprii și, prin urmare, nu afectează clasificarea datoriei sale convertibile ca pasiv netranzactionabil.

Grupul Moldasig așteaptă ca niciun alt standard emis, dar care nu a intrat încă în vigoare, să aibă un impact semnificativ asupra activității.

Amendamente aduse IFRS 4: Aplicarea IFRS 9 Instrumente financiare cu IFRS 4 Contracte de asigurare (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după data de 1 ianuarie 2018).

Modificările abordează preocupările legate de implementarea IFRS 9, înainte de implementarea standardului de înlocuire a IFRS 4 elaborat în prezent de către IASB. Modificările introduc două soluții optionale. O soluție este o scutire temporară de la IFRS 9, amanând practic aplicarea sa pentru unii asigurați. Cealaltă este o abordare de suprapunere a prezentării pentru a atenua volatilitatea care poate apărea în momentul aplicării IFRS 9 înainte de viitorul standard privind contractele de asigurare. Astfel, societățile de asigurare din Republica Moldova au opțiunea de a aplica pentru prima dată acest standard începând cu data de 01.01.2026. Societatea a decis că va amana aplicarea IFRS 9 până la data intrării în vigoare a noului standard pentru contractele de asigurare (IFRS 17), previzionată pentru 1 ianuarie 2026, aplicând excepția temporară de aplicare a IFRS 9 așa cum a fost descrisă în prevederile IFRS 17. Având

3. Modificări ale politicilor contabile (Continuare)

3.1 Standarde și interpretări de standarde noi sau modificate care intră în vigoare pentru perioadele anuale care încep după 1 ianuarie 2023 (Continuare)

in vedere planificarea de implementare previzionata pentru 1 ianuarie 2026, Grupul Moldasig nu este, la acest moment, in masura sa estimeze rezonabil impactul adoptării acestui standard.

3.2 Modificări in politici contabile si retratări a datelor comparative

La 31 decembrie 2022, formatul Situației consolidate a poziției financiare și Situației consolidate a rezultatului global a fost modificat fata de cel prezentat in 2021 pentru a asigura o mai bună prezentare a datelor financiare utilizatorilor situațiilor financiare.

În Situația consolidata a poziției financiare au fost înlocuite noțiunile Activele Corporale și necorporale cu noțiunile Imobilizări Corporale și necorporale. Alte investiții financiare au fost divizate în Valori mobiliare de stat, Depozite și alte investiții. Rezerve tehnice au fost împărțite în funcție de tipurile de rezerve. Au fost excluse elemente precum Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune si Avansuri primite.

În Situația rezultatului global au fost descifrate mai detaliat Prime nete câștigate, Daune apărute, Cheltuieli operaționale a fost înlocuită noțiunea Variația altor rezerve tehnice cu Variația rezervei riscurilor neexpirate.

La 31 decembrie 2022, Societatea Moldasig a identificat anumite erori in informațiile financiare întocmite pentru perioade anterioare.

Acestea au fost corectate prin retratarea fiecărei poziții afectate din Situația poziției financiare consolidate și Situația rezultatului global individual. Impactul corecțiilor asupra capitalurilor proprii (la 31 decembrie 2021) a fost prezentat distinct in Situația modificărilor capitalurilor proprii.

Descrierea principalelor corecții este următoarea:

a. Au fost efectuate ajustări legate de înregistrarea incorectă a datoriilor din operațiuni de asigurare direct. Astfel, a fost micșorat rezultatul reportat și majorate Datorii din operațiuni de asigurare directă la 31 decembrie 2022 cu 11 065 lei. În legătura cu acest aspect au fost modificată și Nota 19 în Situații financiare.

	31 decembrie 2022 Raportat	Corecții	31 decembrie 2022 Corectat
Rezultat reportat	134 518 474	(11 065)	134 507 409
Datorii din operațiuni de asigurare directă	24 138 440	11 065	24 149 505

b. În Situația rezultatului global a fost modificată suma Altor cheltuieli operaționale în legătura cu ajustări descrise în punctul a:

	31 decembrie 2022 Raportat	Corecții	31 decembrie 2022 Corectat
Alte cheltuieli operaționale	(48 239 670)	11 065	(48 250 735)
Profit (pierderi) din activitatea operațională	2 625 539	(11 065)	2 614 474
Profit (pierderi) net(e)	(35 682 849)	(11 065)	(35 693 914)

3. Modificări ale politicilor contabile (Continuare)

3.2 Modificări în politici contabile și retratări a datelor comparative (Continuare)

Aspectele descrise mai sus se referă pentru compania Mama, ei nu au avut un impact asupra fluxurilor de numerar raportate de Societate. Astfel, Situația fluxurilor de numerar nu a fost modificată.

4. Managementul riscurilor

Activitatea principală a grupului constă în asumarea de riscuri ale clienților prin intermediul diferitelor pachete de asigurări oferite și alte servicii. Asigurările reprezintă asumarea conștientă a unor riscuri diverse și administrarea profitabilă a acestora. Una dintre responsabilitățile principale ale managementului riscurilor este aceea de a se asigura că obligațiile asumate în cadrul polițelor de asigurare pot fi satisfăcute în orice moment.

Principalele riscuri la care este expus Grupul pot fi clasificate astfel:

- Riscul financiar – este compus din riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piață (rata dobânzii, curs de schimb, preț de piață)
- Subscriere – riscurile reținute sunt evaluate și în funcție de gradul de probabilitate al materializării lor se utilizează alternative de transfer (reasigurare) sau de atenuare (franșize, clauze contractuale).
- Alte riscuri – includ riscul operațional, riscul de contagiune, riscul de concentrare, riscul fiscal, riscul reputațional.

Procese consacrate de risc management sunt utilizate pentru a identifica, analiza, evalua, raporta, controla și monitoriza aceste riscuri. Măsurile de control al riscurilor utilizate sunt evitarea, reducerea, diversificarea, transferul și acceptarea riscurilor.

Pentru managementul eficient al riscurilor au fost întocmite profilul de risc, toleranțele la risc, alături de politicile și procedurile solicitate de reglementările în vigoare sau de specificul activității și a fost definită și implementată o strategie de management al riscurilor. Obiectivul managementului riscului nu este evitarea completă a riscului, și acceptarea conștientă a riscurilor dorite și implementarea măsurilor de monitorizare și reducere a riscurilor reziduale.

4.1 Riscul financiar

Societățile sunt expuse următoarelor riscuri financiare:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul de piață care include riscul de dobândă, riscul de preț și riscul valutar

4.1.1 Riscul de credit

Riscul de credit este riscul că Grupul suportă o pierdere financiară ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către un client sau o contrapartidă la un instrument financiar, iar acest risc rezultă în principal din creanțele comerciale, recuperările din regrese, investițiile financiare ale Grupului și din activitatea de reasigurare.

(i) Alte active financiare, inclusiv creanțe din asigurări

Baza de clienți a Grupului este compusă din clienți persoane juridice și clienți persoane fizice.

Grupul calculează un provizion pentru deprecierea creanțelor care reprezintă estimările cu privire la pierderile din creanțe din asigurări, depozite la termen la bănci, alte creanțe și creanțe din regrese. Prima

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.1 Riscul financiar (Continuare)

4.1.1 Riscul de credit (Continuare)

componentă a acestei ajustări este componenta de pierdere specifică aferentă clienților incerti pentru care a fost început procesul de recuperare a creanțelor. A doua este componenta de pierdere colectivă corespunzând pierderilor care au fost suportate, dar nu au fost încă identificate, fiind calculate pe baza analizei pe vechimi a creanțelor folosind rate de pierdere estimate pe baza experienței trecute.

(ii) Investiții financiare

Grupul își limitează expunerea la riscul de credit investind numai în instrumente lichide emise de contrapartide care au o calitate a creditului bună. Conducerea monitorizează constant calitatea creditului și, având în vedere că Grupul a investit numai în instrumente cu o calitate a creditului ridicată, conducerea nu se așteaptă că aceste contrapartide să nu își îndeplinească obligațiile contractuale.

(iii) Reasigurare

Grupul își limitează expunerea la riscul de credit din cedările în reasigurare prin colaborarea cu reasiguratorii cu rating bun (cel puțin „BBB+”) și prin monitorizarea expunerilor pentru evitarea concentrării riscului.

Grupul monitorizează expunerea la riscul de credit prin analiza vechimii creanțelor pe care le deține, astfel cum este reflectat în tabelele de mai jos.

Denumire	TOTAL la 31 decembrie 2022	Curente și restante până la 360 zile	Restante peste 360 zile
Creanțe de asigurare	91 235 626	63 846 125	27 389 501
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(27 389 501)</i>		<i>(27 389 501)</i>
Total	63 846 125	63 846 125	0

Denumire	TOTAL la 31 decembrie 2022	Curente și restante până la 360 zile	Restante peste 360 zile
Creanțe de la reasiguratorii	16 483 776	4 317 189	12 166 587
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(12 166 587)</i>		<i>(12 166 587)</i>
Creanțe din regrese	25 751 565	2 422 671	23 328 894
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(23 328 894)</i>		<i>(23 328 894)</i>
Alte creanțe	254 603 565	74 328 797	180 274 768
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(180 274 768)</i>		<i>(180 274 768)</i>
Total	81 068 657	81 068 657	0

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.1 Riscul financiar (Continuare)

4.1.1 Riscul de credit (Continuare)

Denumire	TOTAL la 31 decembrie 2023	Curente și restante pînă la 360 zile	Restante peste 360 zile
Creante de asigurare	71 878 941	42 878 789	29 000 152
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(29 000 152)</i>		<i>(29 000 152)</i>
Total	42 878 789	42 878 789	0

Denumire	TOTAL la 31 decembrie 2023	Curente și restante pînă la 360 zile	Restante peste 360 zile
Creanțe datorate de la reasiguratori	16 344 657	3 147 139	13 197 518
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(13 197 518)</i>		<i>(13 197 518)</i>
Creanțe din regrese	24 853 851	1 820 017	23 033 834
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(23 033 834)</i>		<i>(23 033 834)</i>
Alte creanțe	363 622 489	56 816 768	306 805 721
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(306 805 721)</i>		<i>(306 805 721)</i>
Total	61 783 924	61 783 924	0

4.1.2 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul că Grupul să întâmpine dificultăți în îndeplinirea obligațiilor asociate datoriiilor financiare care sunt decontate prin livrarea de numerar sau livrarea unui alt activ financiar. Riscul de lichiditate al Grupului este gestionat prin:

- monitorizarea viitoarelor fluxuri de numerar pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor, prin constituirea unui portofoliu adecvat de active lichide care pot fi folosite ca o sursă de finanțare sigură și care conține instrumente eligibile;
- strategia de investiții și risc (conform căreia fluxurile de numerar sunt proiectate pentru o perioadă lungă de timp astfel încât eventualele decalaje sunt identificate și corectate în timp util);
- monitorizarea coeficientului de lichiditate în conformitate cu prevederile legale în vigoare astfel încât acesta să fie confortabil peste limita prevăzută prin lege.

Grupul nu are contractate împrumuturi având nevoie de lichiditate doar pentru acoperirea cheltuielilor operaționale curente și plăților pentru daunele raportate.

Deoarece o pondere semnificativă a activelor sunt investite în titluri de stat care au risc redus și lichiditate înaltă, riscul de lichiditate este redus.

Structura pe maturități a activelor și datoriiilor Grupului pe baza matrițelor reziduale așteptate la data de 31 decembrie 2022 este următoarea

Moldasig SA

Situafii financiare consolidate a grupului la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.1 Riscul financiar (Continuare)****4.1.2 Riscul de lichiditate (Continuare)**

	Valoarea de bilanț	Curente	Pe termen lung
(in Lei)			
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	22 943 841	22 943 841	
Creanțe de asigurare/reasigurare	70 593 036	70 593 036	
Rezerve cedate in reasigurare	87 591 602	87 591 602	
Investiții în entități afiliate	11 951 450		11 951 450
Alte investiții financiare	307 808 877	307 808 877	
Cheltuieli de achiziție reportate	41 958 607	41 958 607	
Alte creanțe	74 321 746	74 321 746	
Total active monetare	617 169 159	605 217 709	11 951 450
Datorii monetare			
Rezerve de asigurare	360 318 979	360 318 979	
Datorii privind asigurarea	24 138 441	24 138 441	
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	83 419 413	83 419 413	
Alte datorii	53 061 783	53 061 783	
Provizioane	15 823 638	15 823 638	
Total datorii monetare	536 762 254	536 762 254	
Poziția monetară netă la 31 Decembrie 2022	80 406 905	68 455 455	11 951 450

Structura pe maturități a activelor si datoriilor Grupului pe baza matrițaiilor reziduale așteptate la data de 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Valoarea de bilanț	Curente	Pe termen lung
(in Lei)			
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	26 176 711	26 176 711	
Creanțe de asigurare/reasigurare	47 845 945	47 845 945	
Rezerve cedate in reasigurare	63 362 004	63 362 004	
Investiții în entități afiliate	11 408 619		11 408 619
Alte investiții financiare	360 915 744	360 915 744	
Cheltuieli de achiziție reportate	55 975 807	55 975 807	
Alte creanțe	56 816 768	56 816 768	
Total active monetare	622 501 598	611 092 979	11 408 619

Moldasig SA

Situafii financiare consolidate a grupului la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.1 Riscul financiar (Continuare)****4.1.2 Riscul de lichiditate (Continuare)****Datorii monetare**

Rezerve de asigurare	377 142 659	377 142 659	
Datorii privind asigurarea	22 822 306	22 822 306	
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	48 694 136	48 694 136	
Alte datorii	51 052 944	51 052 944	
Provizioane	14 611 086	14 611 086	
Total datorii monetare	514 323 131	514 323 131	
Poziția monetară netă la 31 Decembrie 2023	108 178 467	96 769 848	11 408 619

Tabelul de mai jos prezinta profilul de scadente bazat pe fluxurile de numerar contractuale viitoare de la 31 decembrie 2022:

	Valoarea de bilanț	Sub 1 an	1-5 ani
(in Lei)			
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	22 943 841	22 943 841	
Creanțe de asigurare/reasigurare	70 593 036	70 593 036	
Rezerve cedate în reasigurare	87 591 602	53 973 000	33 618 602
Investiții în entități afiliate	11 951 450	0	11 951 450
Alte investiții financiare	315 113 472	234 613 436	80 500 036
Cheltuieli de achiziție reportate	41 958 607	36 934 366	5 024 241
Alte creanțe	74 321 746	2 203 522	72 118 224
Total active monetare	624 473 754	421 261 201	203 212 553
Datorii monetare			
Rezerve de asigurare	360 318 979	277 434 698	82 884 281
Datorii privind asigurarea	24 138 441	24 138 441	
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	83 419 413	42 015 674	41 403 739
Alte datorii	53 061 783	53 061 783	
Provizioane	15 823 638	15 823 638	
Total datorii monetare	536 762 254	412 474 234	124 288 020
Risc de lichiditate	87 711 500	8 786 967	78 924 533

Tabelul de mai jos prezinta profilul de scadente bazat pe fluxurile de numerar contractuale viitoare de la 31 decembrie 2023:

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.1 Riscul financiar (Continuare)****4.1.2 Riscul de lichiditate (Continuare)**

(in Lei)	Valoarea de bilanț	Sub 1 an	1-5 ani
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	26 176 711	26 176 711	
Creanțe de asigurare/reasigurare	47 845 945	47 845 945	
Rezerve cedate în reasigurare	63 362 004	36 327 894	27 034 110
Investiții în entități afiliate	11 408 619	0	11 408 619
Alte investiții financiare	360 915 744	234 613 436	69 486 295
Cheltuieli de achiziție reportate	55 975 807	55 975 807	
Alte creanțe	56 816 768	2 980 011	53 836 757
Total active monetare	622 501 598	403 919 804	161 765 781
Datorii monetare			
Rezerve de asigurare	377 142 659	301 766 334	75 376 325
Datorii privind asigurarea	22 822 306	22 822 306	
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	48 694 136	18 934 131	29 760 005
Alte datorii	51 052 944	51 052 944	
Provizioane	14 611 086	14 611 086	
Total datorii monetare	514 323 131	409 186 801	105 136 330
Risc de lichiditate	108 178 467	-5 266 997	56 629 451

4.1.3 Riscul de piață

Riscul de piață reprezintă posibilitatea înregistrării de pierderi sau a nerealizării profiturilor estimate care rezultă, direct ori indirect, din fluctuațiile prețului de piață, ratei dobânzii sau cursului de schimb valutar aferente activelor și obligațiilor Grupului.

În consecință principalele subcategorii ale riscului de piață sunt următoarele:

- Riscul ratei dobânzii: riscul ca valoarea justă a fluxurilor de numerar viitoare sau fluxurile de numerar viitoare aferente instrumentelor financiare va fluctua odată cu variațiile ratelor de dobândă;
- Riscul valutar: riscul ca valoarea justă a fluxurilor de numerar viitoare sau fluxurile de numerar viitoare aferente instrumentelor financiare va fluctua odată cu variațiile cursurilor de schimb;

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.1 Riscul financiar (Continuare)

4.1.3 Riscul de piață (Continuare)

- Riscul de preț al instrumentelor financiare: riscul ca valoarea justă a fluxurilor de numerar viitoare sau fluxurile de numerar viitoare aferente instrumentelor financiare va fluctua odată cu variațiile preturilor pe piață a acestora, variație datorată altor cauze decât riscului ratei de dobândă sau riscului valutar, fie că aceste modificări sunt generate de factori specifici instrumentului financiar individual sau emitentului sau că sunt generate de factori care afectează toate instrumentele financiare similare tranzacționate pe piață.

Activele și datoriile Grupului în lei și valută la 31 decembrie 2022 sunt prezentate în tabelul următor:

	Valoarea de bilanț total MDL	MDL	USD	EUR	RON
(in Lei)					
Active monetare					
Numerar și echivalente de numerar	22 943 841	11 692 251	1 930 761	63 706	9 257 123
Creanțe de asigurare/reasigurare	70 593 036	16 016 179	37 193 567	12 704 292	4 678 998
Rezerve cedate în reasigurare	87 591 602	25 932 375	19 299 699	867 239	41 492 289
Investiții în entități afiliate	11 951 450	11 951 450			
Alte investiții financiare	307 808 877	104 472 317	17 922 812	14 744 153	170 669 595
Cheltuieli de achiziție reportate	41 958 607	31 842 714			10 115 893
Alte creanțe	74 321 746	1 631 719	4 556	6 853	72 678 618
Total active monetare	617 169 159	203 539 005	76 351 395	28 386 243	308 892 516
Datorii monetare					
Rezerve de asigurare	360 318 979	223 558 459	4 292 028	27 392 708	105 075 784
Datorii privind asigurarea	24 138 441	5 864 938	42 055	15 005 290	3 226 158
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	83 419 413	0	38 920 788	3 094 886	41 403 739
Alte datorii	53 061 783	11 617 286			41 444 497
Provizioane	15 823 638	13 269 614		1 800 000	754 024
Total datorii monetare	536 762 254	254 310 297	43 254 871	47 292 884	191 904 202
Poziția valutară netă la 31 Decembrie 2022	80 406 905	(50 771 292)	33 096 524	(18 906 641)	116 988 314

Expunerea la riscul valutar - analiză de sensibilitate - 31 decembrie 2022

O depreciere a leului față de euro, dolar sau RON conform celor indicate mai jos ar fi determinat o creștere a profitului/pierderii Societăților cu valorile prezentate mai jos. Această analiză presupune că toate celelalte variabile (rate de dobândă, cursurile de schimb cu alte valute) rămân constante.

Depreciere MDL fata de EUR cu 10% - (1 890 664)

Depreciere MDL fata de USD cu 10% - 3 309 652

Depreciere MDL fata de RON cu 10% - 11 698 831

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.1 Riscul financiar (Continuare)****4.1.3 Riscul de piață (Continuare)**

Activele și datoriile Grupului în lei și valută la 31 decembrie 2023 sunt prezentate în tabelul următor:

	Valoarea de bilanț total MDL	MDL	USD	EUR	RON
(in Lei)					
Active monetare					
Numerar și echivalente de numerar	26 176 711	5 390 669	2 029 677	795 715	17 960 650
Creanțe de asigurare/reasigurare	47 845 945	18 220 273	9 325 354	13 257 757	7 042 561
Rezerve cedate în reasigurare	63 362 004	27 557 415	19 299 699	867 239	15 637 651
Investiții în entități afiliate	11 408 619	11 408 619			
Alte investiții financiare	360 915 744	186 470 159	8 109 155	22 971 661	143 364 769
Cheltuieli de achiziție reportate	55 975 807	43 924 880			12 050 927
Alte creanțe	56 816 768	2 131 605	4 556	6 853	54 673 754
Total active monetare	622 501 598	295 103 620	38 768 441	37 899 225	250 730 312
Datorii monetare					
Rezerve de asigurare	377 142 659	251 321 831	82 594	27 039 680	98 698 554
Datorii privind asigurarea	22 822 306	5 562 075		19 118	17 241 113
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	48 694 136	1 672 261	17 638 290	1 487 777	27 895 808
Alte datorii	51 052 944	12 957 166			38 095 778
Provizioane	14 611 086	11 415 690		2 250 000	945 396
Total datorii monetare	514 323 131	282 929 023	17 720 884	30 796 575	182 876 649
Poziția valutara netă la 31 Decembrie 2023	108 178 467	12 174 597	21 047 557	7 102 650	67 853 663

Expunerea la riscul valutar - analiză de sensibilitate - 31 decembrie 2023

O depreciere a leului față de euro, dolar sau RON conform celor indicate mai jos ar fi determinat o creștere a profitului/pierderii Societăților cu valorile prezentate mai jos. Această analiză presupune că toate celelalte variabile (rate de dobândă, cursurile de schimb cu alte valute) rămân constante.

Depreciere MDL fata de EUR cu 10% - 710 265

Depreciere MDL fata de USD cu 10% - 2 104 756

Depreciere MDL fata de RON cu 10% - 6 785 366

O apreciere a leului la 31 decembrie comparativ cu valutele ar fi dus la același efect, dar de sens contrar, considerând ca restul parametrilor nu se modifică.

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.1 Riscul financiar (Continuare)

4.1.3 Riscul de piata (Continuare)

Expunerea la riscul de rata a dobandzii

Riscul ratei dobandzii reprezinta riscul ca valoarea justa aferenta instrumentelor financiare sau mijloacelor banești viitoare vor varia din cauza modificării ratei dobandzii.

Instrumentele cu rata dobandzii variabila expune Grupului la riscul ratei dobandzii pentru mijloacele banești, pe cind instrumentele cu rata dobandzii fixa expune Grupul la riscul ratei dobandzii pentru valoarea justa.

Investiții financiare Grupului cu rata dobandzii variabila la 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022 sunt prezentate in tabelul urmator:

Denumire	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Depozite plasate in bancile comerciale	118 785 389	108 357 310
Imprumuturi acordate:	496 667	283 664
Total investiții cu rata flotanta	119 282 056	108 640 974

O creștere a dobandzilor cu 10% ar duce la profituri suplimentare in valoare de 674 839 lei (2022: 2 076 932 lei), o scădere a dobandzilor cu 10% ar duce la o pierdere in aceeași suma, considerand ca restul parametrilor nu se modifica.

4.2 Riscul de asigurare (de subscriere)

Principalul risc asociat contractelor de asigurare se datoreaza incertitudinii cu privire, in primul rand, la producerea evenimentului asigurat și apoi, in cazul producerii acestuia, la suma care va trebui plătită sau data la care va trebui plătită. Acest risc este influențat de frecvența daunelor, de severitatea daunelor și de alți factori economici precum creșterea costurilor asociate lichidării daunei (atât directe cit și indirecte). Obiectivul Grupului este de a se asigura că există suficiente rezerve pentru a acoperi aceste riscuri rezultate din polițele subscrise.

De asemenea, Grupul este preocupat să reducă expunerea la riscul de subscriere prin diversificarea portofoliului de asigurare, prin atragerea unui număr cât mai mare de clienți de pe întreg teritoriul țării, prin atragerea și menținerea acelor clienți care prezintă un risc mai mic din punct de vedere al producerii evenimentelor asigurate sau prin evitarea concentrării riscului de asigurare într-o singură linie de activitate.

Grupul gestionează aceste riscuri prin strategia sa de subscriere, deținerea unor acorduri de reasigurare adecvate și administrarea eficienta a cererilor de despăgubire. Strategia de subscriere este întocmită astfel încât să asigure diversificarea riscurilor de asigurare din punct de vedere al tipului și volumului riscului, al domeniului și localizării geografice.

Limitele de subscriere sunt stabilite pentru a aplica criteriile de selecție adecvate. De exemplu, Grupul va selecta clienții după anumite criterii prestabilite și îi va respinge pe cei care din procesul de subscriere reiese că au un risc ridicat. În același timp Grupul are dreptul de a nu reînnoi polițele consolidate, poate impune franșize și are dreptul de a respinge plata unei despăgubiri dacă se dovedește a fi frauduloasă. Contractele de asigurare dau, de asemenea, dreptul Grupului să caute să obțină de la terțe părți plata unora sau a tuturor costurilor asociate unor tipuri de despăgubiri (dreptul de regres).

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.2 Riscul de asigurare (Continuare)

Grupul cedează o parte din riscurile asigurate către reasuratori. Cedarea se face atât prin tratate proporționale, cât și neproporționale. Cedarea proporțională se face prin tratate cotă-parte în scopul de a reduce expunerea globală a riscului Grupului pentru anumite clase de asigurări. Reasigurarea neproporțională constă în principal din tratate excedent de daună care să acopere riscurile de catastrofă. Limitele pentru reținerea proprie la tratatele excedent de daună diferă în funcție de tipul asigurării.

Cedările în reasigurare sunt diversificate în așa fel încât să nu apară o dependență excesivă de un singur reasurător sau de un singur tratat.

Pe lângă programul general de reasigurare, Grupul cumpără și protecție suplimentară (reasigurări facultative în anumite circumstanțe).

Activitatea de asigurări generale

Grupul își desfășoară activitatea de asigurări generale pe următoarele clase de asigurări

- Clasa 1 - Asigurări de accidente, condiții de asigurare benevolă de accidente;
- Clasa 2 - Asigurări de sănătate, condiții de asigurare benevolă de sănătate a cetățenilor care pleacă temporar în străinătate; condiții de asigurare facultativă a sănătății;
- Clasa 3 - Asigurări de vehicule terestre, condiții de asigurare facultativă a mijloacelor de transport;
- Clasa 4 - Asigurările de vehicule de cale ferată, condiții de asigurare facultativă de vehicule de cale ferată;
- Clasa 5 - Asigurările de nave aeriene, condiții de asigurare facultativă a navelor aeriene;
- Clasa 7 - Asigurări de bunuri în tranzit, condiții de asigurare facultativă a încărcăturilor transportate;
- Clasa 8 - Asigurări de incendiu și de alte calamități naturale, condiții de asigurare facultativă a lucrărilor de construcție și montaj, condiții de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice, condiții de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor juridice;
- Clasa 9 - Alte asigurări de bunuri, condiții de asigurare complexă în agricultură;
- Clasa 10 - Asigurări de răspundere civilă auto, contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători; condiții de asigurare a răspunderii transportatorilor și expeditorilor; asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă;
- Clasa 11 - Asigurările de răspundere civilă avia, condițiile de asigurare facultativă a răspunderii civile a deținătorilor de nave aeriene și a transportatorilor aero;
- Clasa 13 - Asigurări de răspundere civilă generală, condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile a aeroporturilor și unor servicii aferente; condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile a întreprinderilor-surse de pericol sporit; condiții de asigurare facultativă de răspundere civilă generală; condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile profesionale a persoanelor fizice și juridice;
- Clasa 14 - Asigurările de credite, condițiile de asigurare facultativă a creditelor;
- Clasa 15 - Asigurările de garanții, condiții de asigurare a garanțiilor contractuale;
- Clasa 16 - Asigurări de pierderi financiare, condiții de asigurare complexă a băncilor și instituțiilor financiare; condiții de asigurare facultativă a riscurilor financiare;
- Clasa 17 - Asigurări de protecție juridică, condiții de asigurare facultativă a titlului de proprietate.

Politele de asigurări generale au, în cea mai mare parte, durate de maximum 12 luni. Pentru contractele de asigurări generale un risc semnificativ îl reprezintă dezastrea naturale (cutremur, inundații, fenomene meteorologice extreme), epidemiile, actele de terorism.

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.2 Riscul de asigurare (Continuare)**

Riscurile legate de activitatea de asigurări generale sunt parțial reduse prin diversificarea portofoliului pe tipuri de produse, ramuri de activitate și localizare geografică.

Strategia de subscriere are ca principal obiectiv diversificarea riscurilor.

În cazul în care nivelul riscului asigurat este considerat prea mare, fie prima este majorată semnificativ, fie se aplică o franșiză mai mare. În aceste cazuri se caută și plasarea unei părți din riscul subscris în reasigurare pe baza unor contracte facultative de reasigurare. Pentru anumite clase de asigurări există limite maxime ale sumei asigurate pentru a limita expunerea la evenimente catastrofice. Tot în scopul prevenirii efectului apariției unui risc catastrofic s-au semnat tratate de reasigurare neproportionale de tip excedent de daună.

Conducerea Grupului analizează constant rata daunei pe clase de asigurare pentru a determina cauzele apariției unor evoluții nedorite și încorporează rezultatele analizelor respective în calculul rezervelor tehnice și în procesul de subscriere.

Analiza concentrării pe sume subscrise pentru asigurări generale pe tipuri de asigurări la 31 decembrie 2022 este prezentată în tabelul următor:

Clasa de asigurare	TOTAL	Persoane juridice	Persoane fizice
TOTAL Asigurări generale	465 182 621	295 836 806	169 345 815
Asigurări de accidente	1 217 629	851 641	365 988
Asigurări de sănătate	15 227 636	6 090 521	9 137 115
Asigurări de vehicule terestre (CASCO)	71 864 608	41 047 638	30 816 970
Asigurări de nave aeriene	6 175 561	6 175 561	
Asigurări de bunuri în tranzit	1 636 070	1 636 070	
Asigurări de incendiu și alte calamități naturale	21 190 353	19 866 689	1 323 664
Alte asigurări de bunuri	5 402 164	4 919 505	482 659
Asigurări de răspundere civilă auto	185 357 723	58 194 492	127 163 231
Asigurări de răspundere civilă avia	105 829 795	105 825 348	4 447
Asigurări de răspundere civilă generală	10 001 571	9 949 830	51 741
Asigurări de Garantii	41 279 511	41 279 511	

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.2 Riscul de asigurare (Continuare)

Analiza concentrării pe sume asigurate pentru asigurări generale pe tipuri de asigurări la 31 decembrie 2023 este prezentată în tabelul următor:

Clasa de asigurare	TOTAL	Persoane juridice	Persoane fizice
TOTAL Asigurări generale	513 658 356	279 966 178	233 692 178
Asigurări de accidente	1 001 965	676 147	325 818
Asigurări de sănătate	16 560 362	7 845 357	8 715 005
Asigurări de vehicule terestre (CASCO)	89 282 409	50 609 816	38 672 593
Asigurări de nave aeriene	5 241 464	5 241 464	0
Asigurări de bunuri în tranzit	294 884	284 934	9 950
Asigurări de incendiu și alte calamități naturale	24 642 285	23 081 048	1 561 237
Alte asigurări de bunuri	5 001 459	5 001 459	0
Asigurări de răspundere civilă auto	256 890 965	72 571 225	184 319 740
Asigurări de răspundere civilă avia	63 844 227	63 840 797	3 430
Asigurări de răspundere civilă generală	10 840 236	10 755 831	84 405
Asigurări de Garanții	40 058 100	40 058 100	

4.3 Alte riscuri

4.3.1 Riscul operațional

Riscul operațional este riscul producerii unor pierderi directe sau indirecte provenind dintr-o gamă largă de cauze asociate proceselor, personalului, tehnologiei și infrastructurii Grupului, precum și din factori externi, alții decât riscul de credit, de piață și de lichiditate, cum ar fi cele provenind din cerințe legale și de reglementare și din standardele general acceptate privind comportamentul organizațional. Riscurile operaționale provin din toate operațiunile Grupului.

Principalele măsuri de gestionare a riscului operațional implementate de conducerea Grupului includ:

- (ii) Documentarea controalelor și procedurilor și stabilirea clară a proprietarilor de procese
- (iii) Cerințe de separare a responsabilităților
- (iv) Elaborarea unor planuri de continuitate a afacerii
- (v) Dezvoltare și instruire profesională

4.3.2 Riscul impozitării

Sistemul fiscal din Republica Moldova este în proces de consolidare și armonizare cu IFRS. Totuși, există încă diferențe de interpretare a legislației în domeniul fiscalității. În anumite situații, autoritățile fiscale pot avea puncte de vedere diferite în legătură cu anumite aspecte și pot calcula datoriile fiscale suplimentare, adăugând și penalizări pentru întâzieri de plată. În RM exercițiile financiare rămân deschise din punct de vedere fiscal timp de 4 ani.

Interpretarea textelor și implementarea practică a procedurilor noilor reglementări fiscale aplicabile armonizate cu legislația europeană ar putea varia de la entitate la entitate și există riscul ca în anumite situații autoritățile fiscale să adopte o poziție diferită față de cea a Grupului.

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.3 Alte riscuri (Continuare)

4.3.3 Riscul de concentrare

Riscul de concentrare este riscul care apare din expuneri față de contrapartide, grupuri de contrapartide aflate în legătură și contrapartide din același sector economic, regiune geografică sau din aceeași activitate și include în special riscurile asociate cu expunerile mari indirecte la riscul de credit.

Riscul de concentrare are ca principale instrumente de control:

- (i) Diversificarea portofoliului în funcție de profilul clienților, acoperirea geografică, industria de proveniență;
- (ii) Monitorizarea liniilor de asigurare cu rată mare a daunalității;
- (iii) Plasarea în reasigurare a riscurilor mari și monitorizarea derulării contractelor respective;
- (iv) Analiza portofoliului din punct de vedere al concentrării pe linie de asigurare și pe structura de portofoliu (pentru a fi evitate concentrări ale mai multor riscuri pe un obiectiv asigurat sau concentrări de obiective asigurate pe aceeași zonă etc.);
- (v) Politici de deconcentrare a portofoliului de asigurare care să includă reasigurarea, co-asigurarea și limite de subscriere pe linii de asigurare, zone geografice, tipuri de obiective asigurate, industria de proveniență etc.;
- (vi) Diversificarea portofoliului de active astfel încât să se evite concentrarea instrumentelor financiare deținute.

La 31 decembrie 2022, Grupul Moldasig deține peste 80% din primele de asigurare subscrise pe piața din Republica Moldova pentru tipul de asigurări de răspundere civilă a avia. Acest fapt indică prezența unor riscuri de concentrare, în legătură cu care acestea sunt transferate integral în reasigurare, conducerea Societății monitorizează constant situația de pe piața asociată acestui tip de asigurări, se efectuează calculele necesare pentru a păstra principalii indicatori economici la un nivel înalt. Cota de piață a asigurărilor generale a Asito în România este mică 0,22%.

4.3.4 Riscul de contagiune

Riscul de contagiune reprezintă posibilitatea înregistrării de pierderi generate de apartenența la grup apărută ca urmare a raporturilor pe care Grupul le are cu alte entități din grup, situațiile de dificultate care apar într-o entitate din grup putând să se propage cu efecte negative asupra Grupului.

Riscul de contagiune are ca principale instrumente de control:

- (i) Autonomie decizională și politici de izolare a capitalului în cazul apariției unor evenimente extraordinare;
- (ii) Monitorizarea indicatorilor financiari ai grupului și politici de acțiune în cazul în care indicatorii coboară sub limitele prestabilite.

4.3.5 Riscul reputațional

Riscul reputațional reprezintă posibilitatea înregistrării de pierderi sau a nerealizării profiturilor estimate ca urmare a deteriorării imaginii Grupului și / sau a imaginii managementului care ar conduce la lipsa încrederii publicului în integritatea Grupului.

Riscul reputațional are ca principale instrumente de control:

- (i) Politici clare de evitare a conflictului de interese la nivelul conducerii Grupului;
- (ii) Angajarea personalului în baza unei analize a profesionalismului, abilităților și reputației acestuia;

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.3 Alte riscuri (Continuare)

4.3.5 Riscul reputațional (Continuare)

- (iii) Monitorizarea mass-mediei în vederea identificării și contracarării oricărei informații de natură să afecteze reputația Grupului;
- (iv) Politici clare care stabilesc standardele minime ce trebuie îndeplinite de serviciile oferite clienților, inclusiv modul de tratare a plângerilor, solicitărilor și cerințelor clienților.

4.4 Gestionarea capitalului

Obiectivele gestionării capitalului, politici și abordări

Obiectivele, politicile și abordările Grupului în ceea ce privește gestionarea capitalului sunt:

1. Menținerea capitalului la un nivel optim, astfel oferind un grad de securitate acționarilor;
2. Alocarea eficientă a capitalului și suportul în dezvoltarea afacerii pentru asigurarea rentabilității capitalului atras în vederea atingerii cerințelor acționarilor;
3. Păstrarea flexibilității financiare prin menținerea unei lichidități suficiente;
4. Gestiunea activelor și datoriilor ținând cont de riscul inerent în afacere;
5. Menținerea prudenței financiare pentru satisfacerea cerințelor persoanelor asigurate, organelor de reglementare și acționarilor.

Activitatea Societăților de asigurări în RM este de asemenea supusă unor cerințe legislative.

În conformitate cu legislația Republicii Moldova, companiile de asigurări urmează Legii privind activitatea de asigurare sau de reasigurare nr. 92 din 07.04.2022, cu modificările și completările ulterioare, care prevede conformarea capitalului statutar și indicatorilor de prudențialitate care sunt prezentate în continuare. Din anul 2012 capitalul social al unei companii de asigurări ce oferă asigurarea generală trebuie să fie nu mai puțin de 15 000 000 MDL, corectat cu coeficientul 1,5 pentru practicarea asigurării obligatorii de răspundere civilă auto externă, respectiv în cazul Societății trebuie să fie nu mai puțin de 22 500 000 MDL. La 31 decembrie 2022 capitalul statutar al Societății constituie 60 000 000 MDL.

Indicele de solvabilitate

În conformitate cu Legea privind activitatea de asigurare sau de reasigurare nr. 92 din 07.04.2022, cu modificările și completările ulterioare, Societatea e obligată să calculeze indicii solvabilității și lichidității. Rata de solvabilitate trebuie să fie nu mai puțin de 100%, iar coeficientul de lichiditate trebuie să fie nu mai puțin de 1.

Rata de solvabilitate la 31.12.2022 al Societății Moldasig SA este de 184% (Asito Kapital SA 160%) (31.12.2022: 190%, Asito Kapital SA – 171%), iar coeficientul de lichiditate constituie 3,13 (31.12.2022: 2,32).

Calculul marjei de solvabilitate disponibile și ratei de solvabilitate a asigurătorului pentru Moldasig SA la 31 decembrie 2023 și 2021 este prezentată în tabelul următor:

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate a grupului la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.4 Gestionarea capitalului (Continuare)**

Descriere	31.12.2022	31.12.2023
Active admise în Fondurile asiguraților	352 774 404	387 473 582
Obligații contractuale (Rezervele tehnice de asigurare)	249 466 950	272 352 935
Excedent/deficit în Fondurile asiguraților față de obligațiile contractuale	103 307 455	115 120 647
Active în Fondurile asigurătorului (reasigurătorului)	146 479 003	130 399 977
Obligații aferente Fondurilor asigurătorului (reasigurătorului)	75 197 457	53 127 004
Excedent/deficit în Fondurile asigurătorului (reasigurătorului)	71 281 546	77 272 973
Total marja de solvabilitate disponibilă (MSD)	174 589 000	192 393 620
Total marja de solvabilitate minimă (MSM)	91 913 118	104 790 428
Rata solvabilității %	190%	184%

Calculul coeficientului de lichiditate pentru asigurător Moldasig SA la 31 decembrie 2023 și 2022 este prezentată în tabelul următor:

Descriere	31.12.2022	31.12.2023
Mijloace bănești în conturi curente	12 877 247	6 996 447
Numerar în casierie	632 480	703 498
Depozite bancare la termen care pot fi retrase necondiționat	38 076 434	45 631 730
Valori mobiliare	93 313 080	156 598 727
Total active lichide	144 899 241	209 930 402
RDDN micșorată cu valoarea daunelor aferentă litigiilor și diminuată cu 50% din cota reasigurătorului aferent RDDN	28 248 323	29 762 726
Orice datorii scadente în următoarele 30 zile de la data raportării, altele decât rezervele tehnice de asigurare	34 326 007	37 354 024
Total obligații	62 574 330	67 116 750
Coeficientul de lichiditate pentru asigurări generale	2,32	3,13

Plasarea rezervelor

În conformitate cu Regulile de plasare a fondurilor și rezervelor de asigurare Societatea urmează să respecte corelația normativă a plasamentelor pentru fiecare tip de investiție față de suma totală a rezervelor. La 31 decembrie 2023 Societățile au respectat Regulile de plasare a fondurilor și rezervelor de asigurare. Totodată, rezervele tehnice calculate la data de 31.12.2023 sunt suficiente pentru a acoperi toate daunele declarate și de asemenea cele neavizate. Excedent de active admise în fondurile asiguraților pentru Moldasig SA, ținând cont de cerințele de diversificare constituie 13 363 713 lei (la 31.12.2022 - 11 394 337 lei).

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.5 Riscuri legate de pandemia COVID-19

Pe tot parcursul anului 2023, Grupul practic nu a simțit impactul pandemiei de Covid-19 asupra activităților sale. În pofida dispariției riscurilor asociate cu Covid-19 atât la momentul actual, cât și pe parcursul întregului an, Grupul deține lichidități libere de orice obligațiuni, fapt ce va permite, chiar și în cazul dezvoltării situației conform celui mai pesimist scenariu, să-și onoreze toate obligațiunile față de Asigurați, instituțiile statului, dar și terțe persoane.

4.6 Riscuri legate de conflict armat din Ucraina

Începând cu 24 februarie 2022 țara vecină Ucraina este implicată într-un conflict armat cu Rusia. Incertitudinea cu privire la evoluția ulterioară a situației regionale și imprezibilitatea efectelor de ordin politic economic și social a acestora pot afecta activitatea debitorilor atât din Moldova cât și din străinătate. Acest conflict poate afecta și reasigurătorii, cărora le-au fost transferate unele riscuri.

Implicațiile economice și riscuri ale conflictului armat în Ucraina includ:

- Întreruperea aprovizionării cu energie și/sau șocuri pe prețuri.
- Presiuni inflaționiste în economii prin creșterea prețurilor la energie, alimente și metale.
- Posibilitatea unei crize a migraților în Europa de Est, în timp ce ucrainenii încearcă să părăsească teatrul de război.
- O intensificare a atacurilor și contraatacurilor cibernetice între Rusia și percepții săi adversari.
- Reevaluarea riscului care crește costurile de împrumut sau limitează accesul la finanțare pentru debitorii mai slabi.
- Erodarea profitului pentru sectoarele care consumă multă energie sau se bazează pe cheltuielile discreționare ale consumatorilor.

Impactul conflictului din Ucraina asupra activităților de asigurare/reasigurare a Grupului în 2023 a afectat următoarele tipuri de asigurări:

Asigurări de răspundere civilă auto obligatorie internă (RCAI) - încheieri de contracte RCAI pe perioade de 15 zile și 1 lună pe autovehicule cu numere de înmatriculare străine, ca urmare a migrării masive începând cu 24.02.2022 a populației din Ucraina în RM sau în tranzit prin ea. S-a înregistrat o creștere a numărului de contracte și a primelor subscrise.

Asigurări de răspundere civilă auto obligatorie externă (RCAE) - scăderea semnificativă a vânzărilor de polițe de asigurare pentru Zonă I (Ucraina) și suspendarea Federației Ruse din sistemul "Carte Verde" au adus la scăderea numărului de contracte în aceste zone și a primelor subscrise față de anul 2021.

Asigurări de sănătate externe - scăderea semnificativă a vânzărilor de polițe de asigurare pentru zona CSI.

Asigurări de răspundere civilă Avia – creșterea considerabilă primei medii de referință din cauza politicii de reasigurare. Sancțiunile impuse Federației Ruse ca rezultat al invaziei Ucrainei a direcționat Societatea să cedeze primele în reasigurare pe piața londoneză cu prețuri mai mari.

În ciuda factorilor de mai sus, aceste produse de asigurare au rămas profitabile pentru Societatea pe tot parcursul anului 2023. Conflictul militar nu a avut un impact serios asupra altor produse.

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate a grupului la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

5. Imobilizări necorporale

	Goodwill	Programe informatice	Embleme comerciale	Licențe	Alte imobilizari	Total
Valoarea inițială						
01 ianuarie 2022	79 152 391	3 292 063	36 541	14 950	1 802 557	84 298 502
Achizitii			16 472		1 324 370	1 340 842
leșiri			(36 541)		169 711	133 170
Corecții (reevaluari)					(74 678)	(74 678)
31 decembrie 2022	79 152 391	3 292 063	16 472	14 950	2 882 538	85 358 414
Amortizarea cumulata						
01 ianuarie 2022	79 152 391	3149601	29 666	0	1 508 201	83 839 859
Aditii		73 025	7 195		288 660	368 880
leșiri			(36 541)		361 768	325 227
31 decembrie 2022	79 152 391	3 222 626	320	0	1 435 093	83 810 430
Valoarea inițială						
01 ianuarie 2023	79 152 391	3 292 063	16 472	14 950	2 882 538	85 358 414
Achizitii		7 000			1 025 115	1 032 115
leșiri					114 026	114 026
Corecții (reevaluari)					(80 260)	(80 260)
31 decembrie 2023	79 152 391	3 299 063	16 472	14 950	3 713 367	86 196 243
Amortizarea cumulata						
01 ianuarie 2023	79 152 391	3 222 626	320	0	1 435 093	83 810 430
Aditii		53 108	1 647		238 673	293 428
leșiri					33 529	33 529
31 decembrie 2023	79 152 391	3 275 734	1 967	0	1 640 237	84 070 329
Valoarea neta contabila						
01 ianuarie 2023		69 437	16 152	14 950	1 447 445	1 547 984
31 decembrie 2023		23 329	14 505	14 950	2 073 130	2 125 914

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate a grupului la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

6. imobilizari corporale

	Terenuri	Investitii imobiliare	Proprietati imobiliare	Mijloace de transport, Instalatii tehnice si masini	Alte imobilizari	Total
Valoarea initiala						
01 ianuarie 2022	14 467 659	167 636 099	53 845 656	17 914 905	5 758 101	259 622 420
Corectii (reevaluari)	1 265 199	(61 605 403)	18 767 371			(41 572 833)
Aditii		2 617 484		656 543	111 900	3 385 927
leşiri				436 259	1 470 213	1 906 472
31 decembrie 2022	15 732 858	108 648 180	72 613 027	18 135 189	4 399 788	219 529 042
Amortizarea cumulata						
01 ianuarie 2022		8 857 860	7 701 280	14 281 915	3 073 488	33 914 543
Corectii (reevaluari)		(4 321 772)	4 241 828		335 881	255 937
Aditii		2 647 695	1 191 025	1 078 564	129 889	5 047 173
leşiri				436 259	69 498	505 757
31 decembrie 2022		7 183 783	13 134 133	14 924 220	3 469 760	38 711 896
Valoarea initiala						
01 ianuarie 2023	15 732 858	108 648 180	72 613 027	18 135 189	4 399 788	219 529 042
Corectii (reevaluari)	(857 531)		(544 414)	(564 996)		(1 966 941)
Aditii		943 551		1 791 219	155 683	2 890 453
leşiri				(158 214)	(190 312)	(348 526)
31 decembrie 2023	14 875 327	109 591 731	72 068 613	19 519 626	4 745 783	220 801 080

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate a grupului la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

Amortizarea cumulata						
01 ianuarie 2023	7 183 783	13 134 133	14 924 220	3 469 760	38 711 896	
Corecții (reevaluari)						0
Aditii	1 782 150	1 614 429	808 833	150 696	4 356 108	
leșiri			(158 214)	(190 312)	(348 526)	
31 decembrie 2023	8 965 933	14 748 562	15 891 267	3 810 768	43 416 530	
Valoarea neta contabila						
01 ianuarie 2023	15 732 858	101 464 397	59 478 894	3 210 969	930 028	180 817 146
31 decembrie 2023	14 875 327	100 625 798	57 320 051	3 628 359	935 015	177 384 550

Pe parcursul anului 2022, a fost efectuată o reevaluare a imobilizărilor corporale ale Grupului, ceea ce a dus la o pierdere cu peste 36,9 de milioane de lei.

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate a grupului la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

7. Investiții în entități afiliate

Denumire	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Fond de Garanție financiară externă	10 826 450	10 283 619
Contributie inițială în Fondul de Compensare	1 125 000	1 125 000
Total	11 951 450	11 408 619

Societatea Moldasig SA este membru al Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule (BNAA). În conformitate cu Regulamentul privind Fondul de compensare nr. 23/3 din 29.05.2008 și Statutul BNAA, membrii sunt obligați să contribuie cu sume care sunt restituibile în cazul excluderii din rîndul membrilor. În anul 2018 suma contribuției speciale în mărime de 1 562 727 lei a fost rambursată de către BNAA. Contribuția inițială la 31.12.22 constituie 1 125 000 lei, nefiind schimbată pe parcursul anului.

Începând cu 2004, Societatea are cota de participare (25% din valoarea totală) în Fondul de Garanție Bancară în favoarea Consiliului Birourilor Carte Verde în mărime de 500.000 USD.

În anul 2022 conform cantității membrilor Consiliului Birourilor Carte Verde, Fondul de Garanție a fost modificat și la 31.12.2022 constituie – 531 250 EUR sau echivalentul a **10 826 450 MDL**.

În anul 2023 conform cantității membrilor Consiliului Birourilor Carte Verde, Fondul de Garanție a fost modificat și la 31.12.2023 constituie – 531 250 EUR sau echivalentul a **10 283 619 MDL**.

8. Alte investiții financiare

Denumire	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Depozite plasate în băncile comerciale	118 785 389	108 357 310
Împrumuturi acordate	34 306 667	34 093 664
<i>ajustări de depreciere</i>	(33 810 000)	(33 810 000)
Valori Mobiliare de Stat	188 224 853	248 572 277
Părți în fonduri comune de investiții		
Alte investiții	301 968	3 702 493
Total investiții păstrate până la scadență	307 808 877	360 915 744

Contracte de depozit în valuta străină sunt încheiate pe un termen de 24 – 25 luni cu dobîndă anuală de la 4% până la 4.5%. Contracte de depozit în lei moldovenești sunt încheiate pe un termen de 12 și 24 luni cu dobîndă anuală de la 5 până la 6%. Contracte de depozit în RON sunt încheiate pe un termen pînă la 12 luni cu dobîndă anuală de la 3% pînă la 8,20%.

9. Impozitul pe venit

Cota impozitului pe profit pentru anul 2023 în Republica Moldova a fost de 12% (2022: 12%) și a fost menținută ca și în perioadele anterioare.

Grupul a calculat impozit pe venit curent pentru rezultatele aferente anului 2023 în mărime de **5 945 532 lei (2022: 4 331 681 lei)** și impozitul pe venit amînat în mărime de (562 983) lei (2022: 697 659 lei).

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate a grupului la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

9. Impozitul pe venit (Continuare)**Cheltuieli privind impozitul pe venit**

	Anul 2022	Anul 2023
Impozit pe venit curent		
Cheltuieli cu impozitul pe venit curent	(4 331 681)	(5 945 532)
Impozit pe venit amanat		
Venituri din impozitul pe venit amanat	697 659	562 983
Cheltuieli cu impozitul pe venit amanat	0	0
Total	(3 634 022)	(5 382 549)

Reconcilierea cotei efective de impozitare

	Anul 2022		Anul 2023	
Profit pina la impozitare		-64 536 206		35 695 584
Impozit calculat conform cotei	16,0%	-10 325 794	16,0%	5 711 293
Venituri neimpozabile	0,9%	-563 025	-1,3%	-458 841
Cheltuieli nedeductibile	-1,4%	932 384	4,4%	1 574 975
Reevaluarea activelor	-6,0%	3 898 169	1,5%	551 513
Provizioane	-1,5%	990 794	3,2%	1 127 123
Amenzi	-1,1%	697 223	1,4%	488 515
Diferente IFRS	0,3%	-192 626	0,2%	73 604
Pierderi fiscale	1,5%	-940 639	-5,6%	-2 010 507
Alte diferente	-14,6%	9 434 833	0,6%	211 966
Efectul cotelor mai mari în Romania	-0,6%	400 362	-3,7%	-1 324 109
Cheltuieli impozitul pe venit curent	-6,7%	4 331 681	16,7%	5 945 532

Active/datorii aminate privind impozitul pe venit

	Impozit Aminat 2022	Impozit Aminat 2023
Terenuri (reevaluare)	(217 247)	(217 247)
Imobilizari corporale (reevaluare)	(5 202 582)	(4 949 588)
Provizion concedii	441 457	707 501
Provizion BNAA	216 000	270 000
Provizioane judecata	1 150 897	1 150 897
Pierdere fiscala	4 362 491	2 278 180
Provizioane creante si cheltuieli	2 182 650	4 016 725
Alte	121 291	151 267
	3 054 957	3 407 735

10. Creanțe provenite din operațiuni de asigurare directă și reasigurare

Denumire	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Datorate de la Deținători de polițe (asigurați)	74 264 231	52 167 374
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(20 850 605)</i>	<i>(22 671 400)</i>
Datorate de la Intermediari în asigurări	16 971 395	19 711 567
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(6 538 896)</i>	<i>(6 328 752)</i>
Creanțe datorate de la reasiguratori	16 483 776	16 344 657
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(12 166 587)</i>	<i>(13 197 518)</i>
Creanțe din regrese	53 681 718	53 436 824
<i>venituri anticipate</i>	<i>(27 930 153)</i>	<i>(28 582 973)</i>
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(23 328 894)</i>	<i>(23 033 834)</i>
Alte Creanțe	7 051	0
Total	70 593 036	47 845 945

11. Stocuri

Denumire	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Bunuri recuperate din platile de asigurare	4 120	2 453
Active deținute pentru vânzare	147 257	0
Consumabile	360 721	653 279
Total	512 098	655 732

Autovehiculele deteriorate (nu mai puțin de 75%) transmise în schimbul achitării despăgubirii de 100% se clasifică de către Grup ca active deținute pentru vânzare și se recunosc în bilanțul contabil numai în cazul existenței unei probabilități înalte a vânzării acestora în conformitate cu prevederile IFRS 5 Active imobilizate deținute în vederea vânzării și activități întrerupte.

12. Numerar și echivalente de numerar

Denumire	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Mijloace Bănești în casa	634 544	707 131
Conturi curente	22 309 297	25 469 580
Total	22 943 841	26 176 711

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate a grupului la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

13. Cheltuieli de achiziție reportate

	2022	2023
Sold la 1 ianuarie	29 173 314	41 958 607
Modificare cheltuielilor de achiziție reportate	12 785 293	14 017 200
Sold la 31 decembrie	41 958 607	55 975 807

14. Alte creanțe

Denumire	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Plăți în avans	1 938 065	2 163 446
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(1 091 001)</i>	<i>(1 123 341)</i>
Creante cu personalul	23 941	13 914
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(13 776)</i>	<i>(13 776)</i>
Creanțe privind bugetul Public Național	100 063	138 269
Dobinzi de încasat aferente investițiilor	123 216 149	129 244 264
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(123 193 521)</i>	<i>(128 887 125)</i>
Creante pentru leasing operational	255 154	45 306
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(16 000)</i>	<i>(16 000)</i>
Alte Creanțe	246 547 536	232 017 290
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(173 444 862)</i>	<i>(176 765 479)</i>
Total	74 321 748	56 816 768

15. Capital social emis

Capitalul Moldasig SA emis la 31 decembrie 2012 a fost divizat în 600000 acțiuni înregistrate cu valoarea nominală de 100 de lei MDL. La 31 decembrie 2023 structura acționariatului este precum urmează:

	% in capital	% acțiuni grevate	% acțiuni disponibile
Moldasig SA	80,0		80,0
Banca de economii SA	10,2		10,2
ÎS Calea Ferată din Moldova	5,0		5,0
ÎS Poșta Moldovei	4,8		4,8
	100.00%	0%	100.00%

Conform Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr.60/2 din 6 decembrie 2016 cu privire la unele măsuri față de acționarii Societății pe acțiuni "Moldasig", grupul de acționari care a acționat în mod concertat și care deține drepturi aferente unui pachet de acțiuni de 80% din acțiunile cu drept de vot ale Societății, dobândite fără avizul prealabil al autorității de supraveghere este suspendat în exercitarea dreptului de vot, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni pe ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru funcția de membru al consiliului societății, al organului executiv și al comisiei de cenzori și a dreptului de a primi dividende.

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate a grupului la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

În temeiul hotărârii CNPF nr. 9/1 din 02.03.2017 cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și de emitere a unor noi acțiuni ale Societății pe acțiuni „MOLDASIG”, au fost anulate 480.000 acțiuni ale acționarilor care acționau concertat în raport cu societatea și emise acțiuni noi.

Conform Deciziei nr. 01-01-d din 6 septembrie 2023 al Directorului General „Moldasig” SA, Societatea a expus la vânzare prin intermediul pieței reglementate a Bursei de Valori a Moldovei, pachetul unic de acțiuni de 480.000 acțiuni ordinare, nominative, nou-emise de clasa I, în temeiul Art. IX din Legea nr. 175 din 30.06.2023 pentru modificarea unor acte normative (competența Comisei Naționale a Pieței Financiare în domeniul protecției consumatorilor de servicii financiare).

16.1 Capital de reevaluare

Denumire	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Diferențe din reevaluarea activelor corporale si terenurilor	31 774 223	30 920 014
Total	31 774 223	30 920 014

16.2 Rezerve

În conformitate cu art. 46, alin. 2 al Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997, Societatea trebuie să aloce 5% din profitul net anual în capitalul de rezervă până la atingerea unui nivel de cel puțin 15% din capitalul statutar. Astfel Societatea are formata rezerva in valoare de 9 000 000 MDL.

17. Rezerve tehnice

Denumirea rezervelor	31.12.2022	31.12.2023	Modificarea rezervei
RPN, din care:	207 136 673	239 216 283	32 079 610
cota reasigurătorului în RPN	47 598 319	33 833 905	(13 764 414)
RDDN , din care:	98 751 561	88 073 466	(10 678 095)
cota reasigurătorului în RDDN	39 406 999	29 072 808	(10 334 191)
RDN, din care:	49 229 204	48 838 199	(391 005)
cota reasigurătorului în RDN	497 606	452 025	(45 581)
RRN, din care:	5 201 541	1 014 711	(4 186 830)
cota reasigurătorului în RRN	88 678	3 266	(85 412)
Total rezerve tehnice,	360 318 979	377 142 659	16 823 680
cota reasigurătorului în rezervele tehnice	87 591 602	63 362 004	(24 229 598)

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

18. Provizioane

Denumire	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Provizion aferent primelor reasigurare	1 800 000	2 250 000
Provizion pentru concediile nefolosite	3 678 805	5 895 840
Provizion aferent datoriilor inaintate	10 344 833	6 465 246
Total	15 823 638	14 611 086

19. Datorii

Denumire	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Datorii către asigurați	710 936	868 746
Datorii către intermediarii în asigurări	23 438 569	21 953 560
Datorii provenite din operațiuni de reasigurare	83 419 413	48 694 136
Datorii față de furnizori, creditori, personal	10 106 703	12 680 861
Alte datorii, inclusiv datorii fiscale și datorii pentru asigurările sociale	42 955 080	38 372 083
Total	160 630 701	122 569 386

20. Venituri nete din primele de asigurare

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Prime nete câștigate	296 395 872	371 096 203
Prime brute subscrise	465 182 621	515 441 055
Prime pe contracte rezoluționate și anulate	(9 066 994)	(17 804 457)
Prime brute subscrise cedate în reasigurare	(137 193 845)	(99 954 418)
Variația rezervei primei necâștigate	(38 260 299)	(13 286 126)
Variația rezervei primei necâștigate, cedate în reasigurare	15 734 389	(13 299 851)

Veniturile sunt obținute în principal pe următoarele tipuri de asigurări: RCAI, Carte Verde, RC Nave aeriene, Casco, asigurări de accidente, asigurarea bunurilor persoanelor juridice și fizice, asigurări medicale facultative și în străinătate, și altele.

21. Daune apărute nete

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Daune apărute nete	(87 104 803)	(111 249 607)
Daune brute calculate	(104 901 717)	(134 205 407)
Quantumul daunelor plătite de reasigurător	7 385 755	7 187 206
Variația rezervelor de daune avizate și neavizate, brute	22 136 577	7 615 313
Variația rezervelor de daune cedate în reasigurare	(19 632 847)	(8 614 610)
Recuperările provenite din regres sau subrogații	7 907 429	16 767 891

Moldasig SA

Situafii financiare consolidate la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

22. Cheltuieli operationale

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Cheltuieli operationale nete	(217 081 568)	(255 318 068)
Cheltuieli de achizitie	(69 941 123)	(90 705 482)
Variatia sumei cheltuielilor de achizitie reportate	12 856 361	14 630 478
Comisionul de reasigurare	15 049 676	9 838 417
Cheltuieli administrative	(126 795 746)	(153 062 771)
Alte cheltuieli operationale	(48 250 736)	(36 018 710)

22.1 Cheltuieli de achizitie

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Cheltuieli de comision intermediarilor	(56 748 662)	(70 935 739)
Alte cheltuieli	(13 192 461)	(19 769 742)
Total	(69 941 123)	(90 705 481)

22.2 Cheltuieli administrative

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Cheltuieli cu beneficiile angajatilor	(100 052 687)	(122 739 840)
Amortizare si cheltuieli de depreciere	(5 805 950)	(5 383 741)
Cheltuieli cu delegarea	(97 204)	(46 008)
Alte cheltuieli de intretinere	(19 588 636)	(23 701 486)
Cheltuieli privind reclama	(1 251 269)	(1 191 696)
Total	(126 795 746)	(153 062 771)

22.3 Alte cheltuieli operationale

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Cheltuieli privind realizarea active curente	0	(152 632)
Amenzi si penalitati	(5 810 200)	(498)
Cheltuieli cu chirile	(3 578 520)	(4 012 684)
Alte cheltuieli din exploatare	(13 058 664)	(8 254 013)
Ajustari de valoare	(14 057 300)	(11 063 360)
Taxe regulatorii	(11 746 052)	(12 535 523)
Total	(48 250 736)	(36 018 710)

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

23. Alte venituri din activitatea operațională

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Venituri din vânzarea autoturizmelor, deținute pentru vânzare	883 348	124 067
Venituri din leasing operațional	3 452 348	3 911 858
Venituri din amenzi, penalități	91 830	0
Alte venituri din exploatare	2 612 404	6 916 517
Total	7 039 930	10 952 442

Venituri din leasing operațional includ veniturile aferente leasingului operational. Alte venituri din exploatare includ: venituri din rambursarea creanțelor dubioase, taxele rambursate si altele. Pe parcursul anului 2022 nu au fost incheiate contracte de vânzare-cumparare a activelor cu sume semnificative.

24. Venitul net din investiții

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Venituri cu dobânda (din plasamente)	23 661 678	29 588 535
Venituri (cheltuieli) din reevaluarea si iesirea activelor financiare pe termen lung	(38 178 342)	(10 289 144)
Venit din comercializări de imobilizări corporale	42 987	5 000
Total	(14 473 677)	19 304 391

Veniturile aferente activelor financiare includ câștiguri din dobânzi aferente plasamentelor depozitare la instituțiile financiare si valorilor mobiliare de stat. Veniturile din dobanzi se recunosc in Situatia rezultatului global pe măsură ce acestea se genereaza, utilizand metoda ratei efective a dobanzii conform contractelor depozitare. Veniturile (cheltuielile) din reevaluarea si iesirea activelor financiare pe termen lung sunt legate cu reevaluarea investițiilor în întreprinderile fiice ale Societății - mamă, în contextul sporirii calității activelor și cerințelor de prudențialitate și siguranță financiară.

25. Rezultat din activitatea financiara (venituri financiare / cheltuieli), net

	2022	2023
Venituri financiare	18 063 413	12 300 768
Castiguri din diferente de curs	18 063 413	12 300 768
Cheltuieli financiare	13 465 208	(15 720 257)
Pierderi din diferente de curs	13 465 208	(15 720 257)
Total, net	4 598 205	(3 419 489)

În general, castigurile și pierderile din diferente de curs sunt aferente tranzacțiilor pentru riscurile cedate în reasigurare, unde reasigurătorii sunt persoane nerezidente, precum și a soldurilor investițiilor, depozitelor și altor contracte in valuta straina.

Moldasig SA

Situații financiare consolidate la data și pentru exercitiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

26. Tranzacții cu părți afiliate

Societățile pe parcursul anului 2023 a identificat următoarele părți afiliate:

1. I.S. "Calea Ferată din Moldova" (Acționar Moldasig SA) – 5%
2. I.S. "Poșta Moldovei" (Acționar Moldasig SA) – 4.8%
3. Banca de Economii SA (Acționar Moldasig SA) – 10.2%
4. Coadă Victor (Director General Moldasig SA)
5. Rusnac Vladimir (Președinte Consiliului Moldasig SA)
6. Iutis Stela (Membru Consiliului Moldasig SA)
7. Schendrea Nina (Membru Consiliului Moldasig SA)
8. Vodovoi Vadim (Președinte Comitetului de Audit Moldasig SA)
9. Balan Ana (Membru Comitetului de Audit Moldasig SA)
10. Lupușor Alexandru (Membru Comitetului de Audit Moldasig SA)
11. Iliev Nicolai (Actuar Moldasig SA)
12. Tampei Efrosinia (Director Financiar Moldasig SA până la 30.09.23)
13. Ovrucșii Evgheni (Contabil Șef Moldasig SA)
14. Pascaru Valentin (Director Reprezentanța Bălți)
15. Pangalos Ana (Director Reprezentanța Orhei)
16. Moraru-Osipov Valentina (Director Reprezentanța Ungheni)
17. Munteanu Tatiana (Director Reprezentanța Hîncești)
18. Borimeciov Victor (Director Reprezentanța Cahul)
19. Iamboglo Ivan (Director Reprezentanța Comrat)
20. Vremere Victor (Director Reprezentanța Ștefan-Vodă)
21. Grigorii Olaru (Lichidator BEM SA)
22. Sergiu Chicu (Președintele Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
23. Cristian Jardan (Membrul Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
24. Ion Cotruță (Membrul Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
25. Roman Gapeev (Membrul Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
26. Viorel Garaz (Membrul Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
27. Ana Litocenco (Membrul Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
28. Ion Zaporozan (Membrul Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
29. Serghei Tomșa (Director General Interimar Calea Ferată IS)
30. Vitalie Mucan (Prim-Vice director Calea Ferată IS)
31. Nicolae Barbăscumpă (Prim-Vice director general interimar Calea Ferată IS)
32. Clavdia Fugar (Vicedirector General Interimar Calea Ferată IS)
33. Dorin Tcaciuc (Vicedirector General Interimar Calea Ferată IS)
34. Alina BOȚOC (Președintele Consiliului Poșta Moldovei IS)
35. Andrei CUȘCĂ (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
36. Angela Rojcov-Ciofu (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
37. Nona COJOCARU (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
38. Ana MĂMĂLIGĂ (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
39. Angela ȚURCANU (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
40. Ion GUMENE (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
41. Violeta COJOCARU (Administrator interimar Poșta Moldovei IS)
42. Ion GARȘTEA (Viceadministrator Poșta Moldovei IS)

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

26. Tranzactii cu parti afiliate (Continuare)

Pe parcursul anului 2023 cu parti nominalizate in punctele 1 – 3, Societatea Moldasig SA a avut urmatoare tranzactii:

	Sold la 31.12.22	Asigurari		Servicii de locatiune		Servicii postale		Sold la 31.12.23
		Procurate	Achitate	Procurate	Achitate	Procurate	Achitate	
Calea Ferata IS	(14 482)	70 598	(4 205)	(179 684)	179 213			51 440
Posta Moldovei IS	1 428	164 500	(164 500)	(246 820)	213 562	(35 818)	35 432	(32 216)
Banca de Economii	0							0
Total	(13 054)							19 224

Cu persoanele nominalizate in punctele 4 – 20, Societatea Moldasig SA nu a avut relatii, cu exceptia platilor salariale sau altor remuneratii.

Cu persoanele nominalizate in punctele 21 – 42, Societatea nu a avut relatii.

Societatea Moldasig SA la data de 31.12.2023 detine control asupra urmatoarelor Societati:

- Asito Kapital SA (cota 99,99%)
- Real Grup Imobil SA (cota 100%)
- Style Design Company SA (cota 54%)

Parti afiliate Asito Kapital SA:

1. Oleg BOIAN – Președintele Consiliului de Administrație;
2. Gheorghe NAFORNIȚA - Membrul Consiliului de Administrație;
3. Vadim VODOVOI – Membrul Consiliului de Administrație;
4. Marcel PIRCIOG – Director General
5. Alexandra GIUGLEA – Director General Adjunct
6. Marian ZLATARU – Director General Adjunct

Oleg Boian și Vadim Vodovoi sunt angajați al SA Moldasig, tranzacțiile cu el vizează doar plăți salariale. Cu alte parti afiliate Asito Kapital SA nu au fost inregistrate tranzactii sau solduri.

Parti afiliate Real Grup Imobil SA:

1. Alexandru COLESNICOV – Administrator

Alexandru COLESNICOV este angajat al SA Moldasig, tranzacțiile cu el vizează doar plăți salariale.

Parti afiliate Style Design Company SA:

1. „Asito-Direct” S.A. (Acționar) – 46%
2. Petru BUZU (Administrator)
3. Evgheni Ovrutșchii (Cenzor)

Evgheni Ovrutșchii este angajat al SA Moldasig, tranzacțiile cu el vizează doar plăți salariale. Cu alte parti afiliate Style Design Company SA nu au fost inregistrate tranzactii sau solduri.

Moldasig SA

Situafii financiare consolidate la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2023

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

26. Tranzactii cu parti afiliate (Continuare)

Pe parcursul anului 2023 cu Companii fiice, Societatea Moldasig SA a avut urmatoare tranzactii:

	Sold la 31.12.22	Servicii de locatiune		Sold la 31.12.23
		Procurate	Achitate	
Real Grup Imobil SA	(16 500)	(108 000)	124 500	0
Style Design Company SA	(1 198)	(147 815)	147 611	(1 402)
Asito Kapital SA	0			0
Total	(17 698)			(1 402)

27. Active si datorii contingente**a) Angajamente de capital si leasing operational**

La data raportarii Societatile nu fac parte din angajamente de capital. Societatile au in leasing operational incaperi unde sunt dislocate punctele de vanzari, precum si reprezentantele lor.

b) Asigurari

Datorita naturii intensive aferente specificului activitatii, Societatile sunt subiectul diverselor tipuri de risc fizic, o marime din mijloacele fixe sunt asigurate de alte companii de asigurari. Natura si frecventa riscurilor ramase, care nu sunt acoperite de asigurare, precum si efectul acestora asupra tranzactiilor viitoare, nu sunt previzibile.

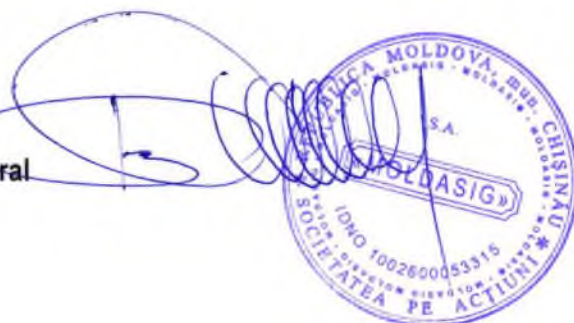
28. Continuitatea activitatii

Conducerea Societatilor din Grup evalueaza in mod regulat performanta si capacitatea de a-si continua activitatile. Grupul dispune de resurse suficiente si indeplineste toate cerintele Bancii Nationale a Republicii Moldova si ASF Romania pentru indicatorii de stabilitate si solvabilitate.

Grupul MOLDASIG a dispus si continua si in prezent sa intreprinda masurile necesare pentru asigurarea unui flux de lichiditati suficiente pentru a-si achita obligatiile scadente, atat in conditii normale cat si in conditii de stres, depune toate eforturile posibile pentru a atinge obiectivele strategice stabilite, acordand prioritate imbunatatirii portofoliului de asigurari si a calitatii activelor, in ciuda cresterii ratelor inflatiei, situatiei fragile a economiei, impredictibilitatea pietei asigurarii din Republica Moldova, cadrului legislativ suprareglementat si in permanenta schimbare, concurenței neloiale, precum si crizei fortei de muncă, fara a pune in pericol reputatia asiguratorului.

29. Evenimente ulterioare datei situatiei pozitiei financiare

Evenimente semnificative ulterioare datei situatiei pozitiei financiare nu au existat.

Coadă Victor
Director GeneralEvgheni Ovrutchi
Contabil Șef

Moldova, MD2005,
mun. Chișinău, str. Albișoara, 42,
tel: +373 22 88 98 89, fax: +373 22 23 83 46,
info@moldasig.md www.moldasig.md

RAPORTUL CONSOLIDAT AL CONDUCERII COMPANIEI DE ASIGURĂRI "MOLDASIG" S.A. PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR 2023

DESPRE RAPORT

În conformitate cu art. 23, 27 și 30 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, cu modificările și completările ulterioare, Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A. îndeplinește și are obligația de a întocmi și prezenta anual Raportul consolidat al conducerii.

Raportul consolidat al conducerii al Companiei de Asigurări „MOLDASIG” S.A. (în continuare MOLDASIG) pentru anul 2023 (denumit în continuare Raport) este conceput pentru a oferi utilizatorilor informații contextuale legate de dezvoltarea și performanța financiară pentru perioada de raportare de la 1 ianuarie 2023 până la 31 decembrie 2023 la nivel consolidat a activității Grupului, care este compus din Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A. (entitatea-mamă) și a entităților-fiice „ASITO KAPITAL” S.A., „REAL GRUP IMOBIL” S.A. și „STYLE DESIGN COMPANY” S.A..

Prezentul Raport a fost întocmit în conformitate cu legislația Republicii Moldova, inclusiv:

- Legea privind piața de capital nr.171 din 11.07.2012, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea cu privire la asigurări nr.407-XVI din 21.12.2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.67/10 din 24.12.2015 cu privire la aprobarea Codului de governanță corporativă;
- Alte acte legislative și normative cu referire la activitatea desfășurată.

Raportul consolidat al conducerii este parte integrantă a situațiilor financiare consolidate ale Grupului „MOLDASIG” S.A. întocmite în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 și Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) și conține, referiri și explicații suplimentare la indicatorii relevanți pentru activitatea Grupului, analizează principalele evoluții a situației poziției financiare și situației rezultatului global, informații despre resursele financiare ale Grupului, precum și datele prezentate în situațiile financiare consolidate anuale, întocmite în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 și Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS).

Situațiile financiare anuale consolidate ale Grupului „MOLDASIG” S.A. la situația din 31 decembrie 2023 (prezentate Biroului Național de Statistică) sunt publicate pe propria pagină web oficială a Societății și pot fi accesate pe următorul link: <https://moldasig.md/company/statistical-indicators/financial-report/>

Datele din prezentul Raport sunt confirmate de către entitatea de audit „MOLDAUDITING” S.R.L., înregistrată în Registrul Public al Entităților de Audit din Republica Moldova cu numărul 1903040.

„MOLDAUDITING” S.R.L.
str. A. Mateevici, nr. 84/1
Chișinău, Moldova
T / F +373 22 232 551
E office@molda auditing.md

Raportul auditorului independent asupra situațiilor financiare consolidate ale Grupului „MOLDASIG” S.A. pentru anul încheiat la 31 decembrie 2023 este publicat pe propria pagină web oficială a Societății și poate fi accesat pe următorul link: <https://moldasig.md/company/statistical-indicators/financial-report/>

CUPRINS

I.	Prezentarea GRUPULUI	4
II.	Informații generale	5
III.	Realizarea strategiei de dezvoltare	9
IV.	Dezvoltarea și performanțele individuale ale GRUPULUI	10
	↓ Indicatorii financiari de performanță a C.A. „MOLDASIG” S.A. (entitate-mamă)	10
	↓ Indicatorii financiari de performanță a C.A. „ASITO KAPITAL” S.A. (entitate-fiică).....	13
	↓ Indicatorii financiari de performanță a ”REAL GRUP IMOBIL” S.A. (entitate-fiică).....	14
	↓ Indicatorii financiari de performanță a ”STYLE DESIGN COMPANY” S.A. (entitate-fiică).....	15
V.	Indicatorii financiari consolidați de performanță ale GRUPULUI	16
	↓ Situația consolidată a poziției financiare ale GRUPULUI.....	16
	↓ Situația consolidată a rezultatului global ale GRUPULUI.....	17
VI.	Indicatorii nefinanțari de performanță	18
VII.	Răscumpărarea părților sociale a acțiunilor proprii	18
VIII.	Governanța corporativă	19
IX.	Responsabilitatea socială și corporativă	20
X.	Personal	22
XI.	Principalele riscuri și incertitudini	23
XII.	Perspective de dezvoltare	26
	Anexa nr.1 Declarația nefinanciară	27
	Anexa nr.2 Declarația privind governanța corporativă	32

I. PREZENTAREA GRUPULUI

Cu o experiență de peste 20 de ani de activitate, „MOLDASIG” S.A., entitatea mama, este una dintre cea mai stabilă companie de asigurări, cu o prezență extinsă la nivel național, poziționată distinct în topul de lideri din acest domeniu, ce urmărește consecvent strategia de business concentrată pe centricitatea clientului și furnizarea de produse de asigurare avantajoase, precum și deservirea prestată cu diligență a unei echipe profesionale și responsabile, astfel demonstrând de-a lungul anilor că merită încrederea clienților săi și aprecierea partenerilor externi.

Succint secvențe din istoric

Compania IMSIA „MOLDASIG” S.R.L a fost constituită la 27 decembrie 2002 de către trei companii cu capital de stat, „Banca de Economii” S.A., Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și Î.S. „Poșta Moldovei”. În primul deceniu are loc o perioadă de dezvoltare activă a companiei, de formare a brandului și poziționare pe piață, de elaborare și implementare de produse noi și accesibile de asigurare, precum și crearea unei infrastructuri corespunzătoare la nivel național.

În anul 2011, pentru consolidarea experienței în desfășurarea afacerilor pe plan european, MOLDASIG a decis să achiziționeze acțiunile „ASITO KAPITAL” S.A., o companie de asigurări din România, cu o echipă matură de profesioniști, cu experiență și misiune declarată de a oferi clienților servicii și produse de asigurare de care au nevoie, cu profesionalism și respect.

La data de 02 aprilie 2012, a fost înregistrată **Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A.** prin reorganizarea (transformarea) IMSIA „MOLDASIG” S.R.L, fiind succesor în drepturi și obligațiuni ale acesteia. În următorul deceniu, MOLDASIG S.A. a continuat trendul ascendent al creșterii și dezvoltării, menținându-se constant în topul celor mai mari și mai stabili asigurători din țară, promovând dezvoltarea pieței de asigurări și a culturii de asigurare din Republica Moldova.

În anul 2018, pentru fortificarea imaginii și a dezvoltării unui centru de instruire la nivel internațional, MOLDASIG a decis să achiziționeze acțiunile „REAL GRUP IMOBIL” S.A. și „STYLE DESIGN COMPANY” S.A..

Principiile GRUPULUI

Misiunea Grupului MOLDASIG constă în stimularea, prin activitatea desfășurată, a procesului de formare a unei piețe civilizate de asigurări în Republica Moldova, cât și peste hotarele ei, în primul rând, oferind clienților produse accesibile de asigurări care să corespundă în totalitate standardelor internaționale, astfel sporind gradul de încredere a populației față de serviciile de asigurare. Principiul cel mai important în jurul căruia am construit încă de la început valorile noastre, este de a le oferi partenerilor și clienților noștri protecția și siguranța de care au nevoie.

Reziliența GRUPULUI

Secretul succesului Grupului MOLDASIG constă în capacitatea acesteia de a fi suficient de flexibilă, de a reacționa rapid la schimbările care se produc pe piață și la noile necesități ale clienților. Activitatea noastră este influențată de o mulțime de factori, cum ar fi cadrul politico-economic și legislativ, condițiile pieței de asigurări, precum și evoluția piețelor financiare.

Printre competențele importante ale Grupului MOLDASIG se numără administrarea profesionistă a riscurilor și un excelent sistem de gestionare a daunelor. Sistemul intern de analiză detaliată a portofoliilor de asigurări, pe care l-am implementat, permite specialiștilor noștri experimentați să subscrie unul din cele mai rentabile portofolii pe piață, demonstrând an de an cele mai bune performanțe în segmentul respectiv. Totodată, unul dintre cele mai mari avantaje ale Grupului MOLDASIG este protecția diversificată de reasigurare, care se bazează pe relațiile directe de cooperare cu liderii pieței europene.

II. INFORMAȚII GENERALE

Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A., entitate-mamă, exercită o putere efectivă, având influență dominantă, respectiv deține controlul asupra entităților Grupului, ponderea participațiilor sale în capitalul social al entităților afiliate fiind mai mare de 50% și anume:

Entitate-fică	Jurisdicția în care activează	Domeniul de activitate	Cota de participare	
			31.12.2022	31.12.2023
„ASITO KAPITAL” S.A.	România	Asigurări (exceptând asigurări de viață)	99,9995%	99,9995%
„REAL GRUP IMOBIL” S.A.	Moldova	Servicii de închiriere a spațiilor	99%	100%
„STYLE DESIGN COMPANY” S.A.	Moldova	Servicii de închiriere a spațiilor	53%	54%

Conducerea entității-mamă, cât și a întregului Grup este asigurată de:

- Adunarea Generală a Acționarilor „MOLDASIG” S.A.;
- Consiliul Societății al „MOLDASIG” S.A.;
- Organul Executiv (Director General) al „MOLDASIG” S.A.;
- Comisia de cenzori a „MOLDASIG” S.A..

Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A., entitate-mamă

Informații generale la 31 decembrie 2023:

Sediul și adresa juridică	str. Albișoara nr. 42, MD-2005, mun. Chișinău, Republica Moldova
Nr. de înregistrare de stat (IDNO)	1002600053315
Obiectul principal de activitate	CAEM 6512 "Alte activități de asigurări" (exceptând asigurările de viață), activitate licențiată
Capital social	60 000 000 lei (600.000 acțiuni cu valoarea nominală de 100 lei)
Acționari	"Banca de Economii" S.A. (61 200 acțiuni - 10,2%) Î.S. "Calea Ferată din Moldova" (30 000 acțiuni - 5%) Î.S. "Poșta Moldovei" (28 800 acțiuni - 4,80000%) "MOLDASIG" S.A.* (480 000 acțiuni - 80,00%)
Consiliul Societății	RUSNAC Vladimir - președinte al Consiliului IUTIȘ Stela - membru al Consiliului SCHENDREA Nina - membru al Consiliului
Director General	COADĂ Victor

* Acțiuni înscrise provizoriu în contul "MOLDASIG" S.A. pentru a fi expuse la vânzare pe piața reglementată

Reeșind din cerințele care îndeplinesc exigențele beneficiarului efectiv conform legislației în vigoare a Republicii Moldova, menționăm că conform art.5 alin.15 din Legea nr.308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în cazul în care nu se identifică nici o persoană în calitate de beneficiar efectiv, persoana fizică care ocupă funcția de administrator este considerată beneficiar efectiv. În acest sens, în calitate de beneficiar efectiv al "MOLDASIG" S.A. se va considera dl Victor COADĂ, Director General al Societății.

Societatea este operator licențiat în domeniul asigurărilor (asigurări generale) pe teritoriul Republicii Moldova în baza licenței de activitate seria CNPF nr.000902 din 01 noiembrie 2008, emisă de către Comisia Națională a Pieței Financiare, eliberată pe un termen nelimitat și este autorizată pentru desfășurarea activității de asigurare și/sau reasigurare în limitele categoriilor și claselor de asigurare, după cum urmează:

Clasa 1	Asigurări de accidente , condiții de asigurare benevolă de accidente;
Clasa 2	Asigurări de sănătate , condiții de asigurare benevolă de sănătate a cetățenilor care pleacă temporar în străinătate; condiții de asigurare facultativă a sănătății;
Clasa 3	Asigurări de vehicule terestre , condiții de asigurare facultativă a mijloacelor de transport;
Clasa 4	Asigurările de vehicule de cale ferată , condiții de asigurare facultativă de vehicule de cale ferată;
Clasa 5	Asigurările de nave aeriene , condiții de asigurare facultativă a navelor aeriene;
Clasa 7	Asigurări de bunuri în tranzit , condiții de asigurare facultativă a încărcăturilor transportate;
Clasa 8	Asigurări de incendiu și de alte calamități naturale , condiții de asigurare facultativă a lucrărilor de construcție și montaj, condiții de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice, condiții de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor juridice;
Clasa 9	Alte asigurări de bunuri , condiții de asigurare complexă în agricultură;
Clasa 10	Asigurări de răspundere civilă auto , contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători; condiții de asigurare a răspunderii transportatorilor și expeditorilor; asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă;
Clasa 11	Asigurările de răspundere civilă avia , condițiile de asigurare facultativă a răspunderii civile a deținătorilor de nave aeriene și a transportatorilor aero;
Clasa 13	Asigurări de răspundere civilă generală , condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile a aeroporturilor și unor servicii aferente; condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile a întreprinderilor-surse de pericol sport; condiții de asigurare facultativă de răspundere civilă generală; condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile profesionale a persoanelor fizice și juridice;
Clasa 14	Asigurările de credite , condițiile de asigurare facultativă a creditelor;
Clasa 15	Asigurările de garanții , condiții de asigurare a garanțiilor contractuale;
Clasa 16	Asigurări de pierderi financiare , condiții de asigurare complexă a băncilor și instituțiilor financiare; condiții de asigurare facultativă a riscurilor financiare;
Clasa 17	Asigurări de protecție juridică , condiții de asigurare facultativă a titlului de proprietate.

Produse de asigurare avantajoase, precum și deservirea prestată cu diligență, au făcut ca „MOLDASIG” S.A. să devină stabil un lider incontestabil al pieței de asigurări. Ne construim și dezvoltăm compania pe baza valorilor noastre imuabile - promptitudinea efectuării plăților, atitudinea responsabilă față de risc și eficiența serviciilor de reasigurare. Acest mod de abordare a afacerilor și asigurărilor a permis ca „MOLDASIG” S.A. să devină o companie progresivă și modernă, cu un rol remarcabil în definirea și promovarea culturii de asigurare pe teritoriul țării noastre.

Reputația MOLDASIG, pe întreg parcursul anilor de activitate, este susținută de încrederea asiguraților precum și de lucrul asiduu al echipei profesionale. „MOLDASIG” S.A. are peste 170 mii de clienți în portofoliu și o echipă de peste 600 de angajați instruiți să ofere o gamă largă de servicii de asigurare la cel mai înalt nivel, adaptate nevoilor clienților individuali și corporativi ai Societății.

Avem o prezență teritorială vastă. Suntem aproape de fiecare client, în orice moment și în orice locație atât în Moldova, cât și peste hotarele ei. Astăzi „MOLDASIG” S.A. nu are înregistrate sucursale, dar operează prin intermediul unui oficiu central, 7 reprezentanțe, 40 oficii teritoriale și peste 200 puncte de vânzări pe teritoriul RM.

Societatea „ASITO KAPITAL” S.A., entitate-fică

Societatea de asigurare-reasigurare "ASITO KAPITAL" S.A. s-a înființat la data de 10 iulie 1998 ca societate-parte a grupului petrolier Lukoil și, pentru început, având un singur scop: eficiență și calitate maximă oferite cu predilecție principalului beneficiar. Astfel, afacerea Asito Kapital s-a cristalizat pe exigențele unui gigant din industria petrolieră, capacitatea și contractele de reasigurare fiind, de asemenea adaptate specificului clientului corporativ mijlociu și mare, din domeniul industrial.

Informații generale la 31 decembrie 2023:

Sediul social/Adresa juridică	str. Elena Văcărescu nr.100, sector 1, București, România
Nr. de înregistrare în Registrul Comerțului	J40/6818/1998
Cod unic de înregistrare	10801286
Obiectul principal de activitate	CAEM 6512 "Alte activități de asigurări" (exceptând asigurările de viață)
Capital social	114.219.103 lei (263.542 acțiuni cu valoarea nominală de 100 RON)
Accionari	"MOLDASIG" S.A. (263.541 acțiuni – 99,9995%) Marcel Pîrciog (1 acțiune – 0,0005%)
Consiliul Societății	Boian Oleg – președinte al Consiliului Naforniță Gheorghe – membru al Consiliului Vodovoi Vadim – membru al Consiliului
Conducerea Executivă	Pîrciog Marcel – Director General Zlataru Marian-Constantin – Director General Adjunct Giuglea Alexandra - Director General Adjunct

În 2003, compania a ajuns la maturitate și a început să atragă primii clienți din afara grupului, începând astfel să se orienteze către întreaga piață românească, corporatii, întreprinderi mici și mijlocii dar și persoane fizice. Până în 2007, Asito Kapital a evoluat cu rezultate notabile în topurile industriei de asigurări, iar începând cu același an, s-a dat startul unei noi etape în evoluția societății, prin înnoirea întregului portofoliu de produse și prin creșterea și diversificarea echipei. Anul 2008 a însemnat atingerea a 10 ani de activitate, moment care a legitimat compania în demersul său de a subscrie contracte de asigurare și în afara României, în țări membre ale Uniunii Europene, ca: Bulgaria, Belgia, Luxembourg, Finlanda, Cehia, Slovacia, Letonia, Estonia, Lituania, Italia.

Anul 2013 a însemnat 15 ani de activitate pentru echipa Asito Kapital și totodată consolidarea experienței în desfășurarea afacerilor pe plan european, fiind compania aflată pe locul I ca dispersie de lucru în statele europene și pe locul al III – lea ca volum de prime subscrise. În anul 2019, urmarea firească a managementului de performanță aplicat în peste 20 de ani de activitate, Asito Kapital a primit certificarea ISO9001:2015.

În cei peste 25 de ani de activitate pe piața asigurărilor din România, Asito Kapital s-a implicat activ în proiectele de dezvoltare precum și în campaniile de informare și educare pe care partenerii companiei le-au inițiat și susținut. Rezumând toate aceste realizări, Asito Kapital S.A. înseamnă azi o echipă matură de profesioniști dedicați clienților și valorilor în care cred.

Dezvăluirea publică a informației detaliate privind activitatea Societății de asigurare-reasigurare "ASITO KAPITAL" S.A. a se vedea pe propria pagină web asitokapital.ro.

Societatea „REAL GRUP IMOBIL” S.A., entitate-fiică**Informații generale la 31 decembrie 2023:**

Sediul social/Adresa juridică	str. Sfatul Țării nr.39, MD-2012, Chișinău, Moldova
Nr. de înregistrare de stat (IDNO)	1018600037130
Obiectul principal de activitate	CAEM 6820 "Închirierea și exploatarea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate", activitate nelicențiată
Capital social	54 514 000 lei (545 140 acțiuni cu valoarea nominală de 100 lei)
Acționari	"MOLDASIG" S.A. (545 140 acțiuni - 100%)
Consiliul Societății	Lipsește conform statutului, atribuțiile sunt exercitate de către Adunarea generală a acționarilor Societății
Administrator	COLESNICOV Alexandru

Statutul „REAL GRUP IMOBIL” S.A. a fost înregistrat la Agenția Servicii Publice la data de 16.08.2018, în temeiul deciziei Adunării generale ordinare anuale a acționarilor Societății din 15 august 2018.

Societatea „REAL GRUP IMOBIL” S.A. este privată, valorile mobiliare fiind admise la tranzacționare pe piața reglementată a Bursei de Valori a Moldovei.

La ultima dată a raportării „REAL GRUP IMOBIL” S.A. nu are deschise sucursale în afara sediului.

Societatea „STYLE DESIGN COMPANY” S.A., entitate-fiică**Informații generale la 31 decembrie 2023:**

Sediul social/Adresa juridică	str. Alexandr Pușkin nr.26, of. 303, MD-2012, Chișinău, Moldova
Nr. de înregistrare de stat (IDNO)	1018600040349
Obiectul principal de activitate	CAEM 6820 "Închirierea și exploatarea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate", activitate nelicențiată
Capital social	11 765 120 lei (110 mln. lei capital înregistrat și 765 120 lei capital neînregistrat) (100 acțiuni cu valoarea nominală de 1,1 mln. lei)
Acționari	"MOLDASIG" S.A. (54 acțiuni - 54%) "ASITO DIRECT" S.A. (46 acțiuni - 46%)
Consiliul Societății	Lipsește conform statutului, atribuțiile sunt exercitate de către Adunarea generală a acționarilor Societății
Administrator	BUZU Pavel

Statutul „STYLE DESIGN COMPANY” S.A. a fost înregistrat la Agenția Servicii Publice la data de 13.09.2018, în temeiul deciziei Adunării generale ordinare anuale a acționarilor Societății din 13 septembrie 2018.

Societatea „STYLE DESIGN COMPANY” S.A. este privată, valorile mobiliare fiind admise la tranzacționare pe piața reglementată a Bursei de Valori a Moldovei.

La ultima dată a raportării „STYLE DESIGN COMPANY” S.A. nu are deschise sucursale în afara sediului.

III. REALIZAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

Pe parcursul anului 2023, Grupul a trasat o direcție stabilă în aplicarea planului de dezvoltare, acordând prioritate sporirii stabilității afacerii, menținerii și îmbunătățirii poziției pe piața, consolidării și creșterii calității produselor și serviciilor oferite, administrării stricte a riscurilor de subscriere, de piață și operaționale, precum și îmbunătățirii controlului intern.

Grupul mereu a ținut spre o dezvoltare prudentială și predictibilă bazată pe calitatea și profesionalismul serviciilor. MOLDASIG este echipa de profesioniști care activează în baza strategiilor orientate către viitor, strategiilor ce oferă un echilibru între acțiunile ce trebuie întreprinse pentru a obține un succes atât pe termen scurt cât și pe termen lung. Pe parcursul dezvoltării unei strategii sunt analizate tendințele pieței, avantajele și dezavantajele Societății în raport cu concurența, amenințările și oportunitățile pe care le oferă mediul extern pentru a nu compromite performanțele viitoare.

Pe parcursul anului 2023 Grupul a asigurat respectarea tuturor cerințelor de reglementare, coeficientul de lichiditate și rata de solvabilitate se poziționează în afara intervalelor de risc, peste nivelul normativ și deține excedent de active în fondurile asiguraților. Suficiența capitalului este menținută la un nivel semnificativ superior celui minim stabilit de organul de reglementare a activității de asigurare (BNM)..

Grupul a dispus și continuă și în prezent să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea unui flux de lichidități suficiente pentru a-și achita obligațiile scadente, atât în condiții normale cât și în condiții de stres, fără a suporta pierderi inacceptabile sau a pune în pericol reputația acestuia.

Accentuând pe eficiența operațională, Grupul pe parcursul anului 2023:

- a continuat o politică echilibrată și prudentială în ceea ce privește menținerea și dezvoltarea portofoliului de asigurări;
- a continuat promovarea și implementarea produselor de asigurare din portofoliul prin intermediul platformei informatice;
- a aplicat o politică de prețuri flexibile la nivelul pieței de asigurări;
- a adaptat politica privind transferul de riscuri în reasigurare la structura de portofoliu, prin îmbunătățirea termenilor, condițiilor tratatelor de reasigurare, cooperarea cu brokerii de reasigurare, pentru obținerea operativă de termeni competitivi la ofertele/contractele ce necesită plasamente facultative;
- a îmbunătățit indicatorii de eficiență și eficacitate la nivelul activităților operaționale;
- a realizat măsuri de optimizare a cheltuielilor operaționale.

Deși nu a avut efecte semnificative asupra activității Grupului în anul 2023, trebuie evidențiate efectele și măsurile continue luate în cadrul entităților afiliate pentru prevenirea și eliminarea riscurilor de contaminare cu COVID-19, precum și a provocărilor dure urmare a conflictului dintre Rusia și Ucraina. În acest scop au fost întreprinse măsuri concretizate în programe de acțiuni de ghid de bune practice, adaptate fiecărui tip de activitate.

IV. DEZVOLTAREA ȘI PERFORMANȚELE INDIVIDUALE ALE GRUPULUI
↓ INDICATORII FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ A "MOLDASIG" S.A. (entitate-mamă)

	2022 <i>(retratată)</i>	2023 <i>(auditată)</i>
Indicatori bilanțieri, lei		
Investiții financiare total, inclusiv:	131 886 181	202 514 121
<i>Valori mobiliare de stat</i>	93 313 080	156 598 727
<i>Depozite bancare la termen cu dobândă</i>	38 076 434	45 631 730
<i>Împrumuturi acordate</i>	496 667	283 664
Investiții în entități afiliate și interese de participare total, inclusiv:	198 560 947	194 446 586
<i>Asito Kapital SA</i>	117 391 500	113 021 930
<i>Real Grup Imobil SA</i>	32 473 027	32 095 790
<i>Style Design Company SA</i>	36 744 970	37 920 247
<i>Interese de participare (BNAA)</i>	11 951 450	11 408 619
Numerar și echivalente de numerar, inclusiv:	13 509 727	7 699 945
<i>Conturi curente</i>	12 877 247	6 996 447
<i>Disponibilități bănești în caserie</i>	632 480	703 498
Creanțe provenite din operațiuni de asigurare directă	64 521 482	40 724 422
Total active	545 106 882	572 591 391
Capital propriu	220 431 410	247 111 453
Rezerve tehnice	249 466 948	272 352 935
Datorii provenite din operațiuni de asigurare directă	5 876 003	5 562 075
Indicatori ai raportului de venituri și cheltuieli, lei		
Prime brute subscrise	396 041 677	446 070 669
<i>Prime brute subscrise cedate în reasigurare</i>	123 157 311	83 572 469
<i>Daune brute plătite</i>	96 749 024	115 980 369
<i>Cuantumul daunelor plătite de reasigurător</i>	6 879 794	1 949 213
Rezultatul din activitatea de bază	8 350 719	24 629 694
<i>Rezultatul din activitatea financiară</i>	4 555 160	(3 099 576)
<i>Rezultatul din activitatea de investiții</i>	(22 925 982)	10 680 070
<i>Profit (pierderi) până la impozitare</i>	(10 020 103)	32 210 186
Profit (pierderi) net(e)	(14 012 807)	26 680 043
Indicatori prudențiali		
Coefficientul de lichiditate	2,32	3,16
Rata solvabilității, %	189,95%	183,60%
<i>Marja de solvabilitate minimă, lei</i>	91 913 118	104 790 428
<i>Marja de solvabilitate disponibilă, lei</i>	174 589 000	192 393 620
<i>Rentabilitatea activelor (ROA), %</i>	-2,57%	4,66%
<i>Rentabilitatea capitalului propriu (ROE), %</i>	-6,35%	10,80%

PORTOFOLIUL DE PRIME BRUTE SUBSCRISE DE "MOLDASIG" S.A. (entitate-mamă)

Pe parcursul anului de activitate 2023, Compania de Asigurări "MOLDASIG" S.A. și-a menținut ferm poziția printre lideri pe piața asigurărilor din Republica Moldova subscriind prime în valoare de 446 071 mii MDL, în creștere cu 12,6% sau 50 029 mii MDL față de efectivul anului 2022 (396 042 mii lei). Ponderea primelor brute subscribe în total venituri din activitatea de bază constituie 98,7 %.

Fig.2. Structura portofoliului de prime brute subscribe a MOLDASIG pe clase de asigurări, %

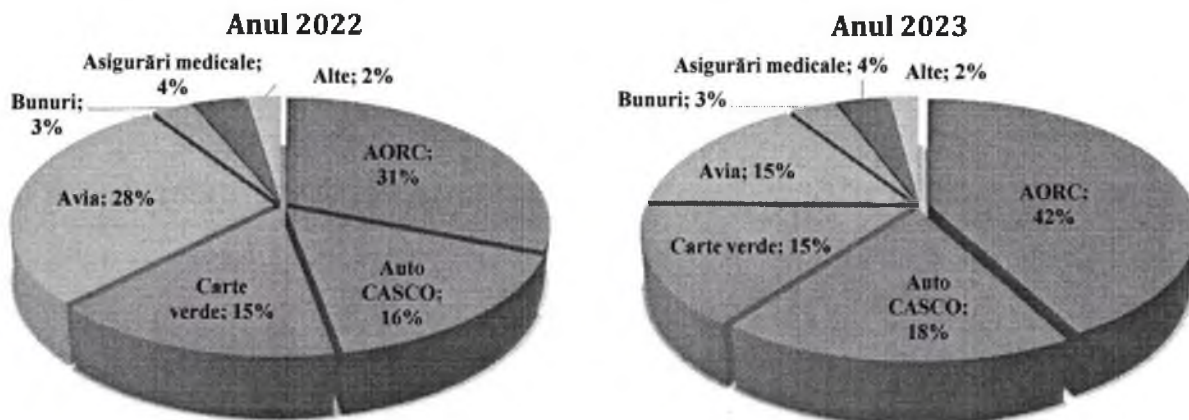

Fig.3. Structura portofoliului de prime brute subscribe a MOLDASIG după modul de realizare, %

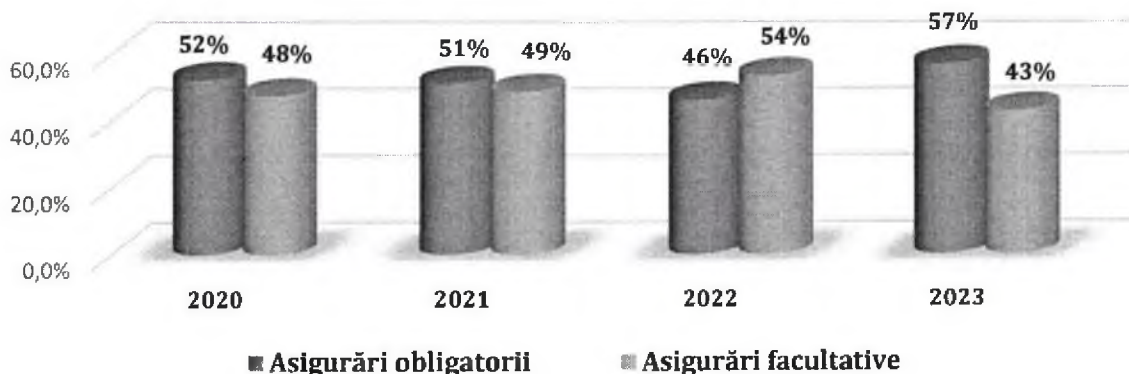
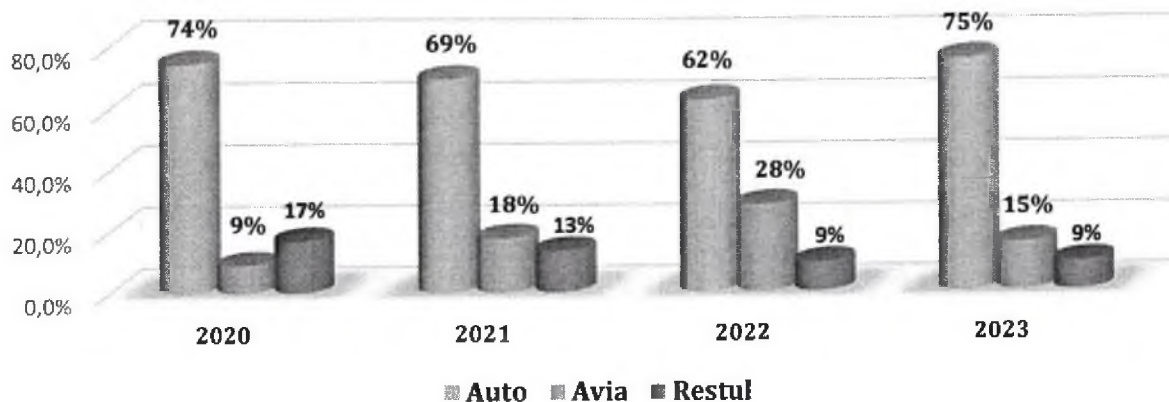

Fig.4. Structura celor mai reprezentative tipuri de asigurări subscribe de MOLDASIG, %

VOLUMUL DESPĂGUBIRILOR PLĂTITE DE "MOLDASIG" S.A. (entitate-mamă)

Pentru anul 2023 Compania de Asigurări "MOLDASIG" S.A. a raportat despăgubiri calculate și achitate în valoare de 115 980 mii lei, în creștere cu cca 20% sau 19 231 mii lei față de efectivul anului 2022 (96 749 mii lei).

Fig.5. Structura despăgubirilor achitate de către MOLDASIG, %

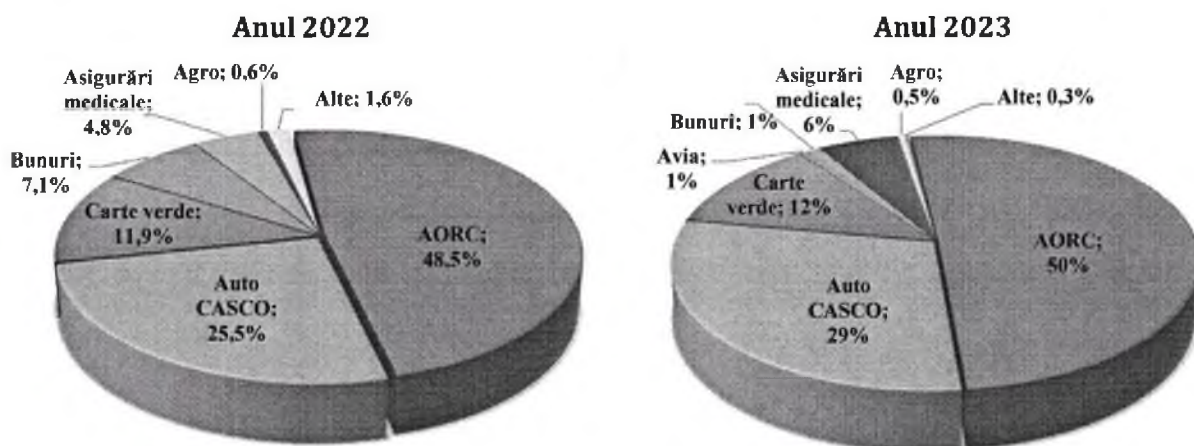
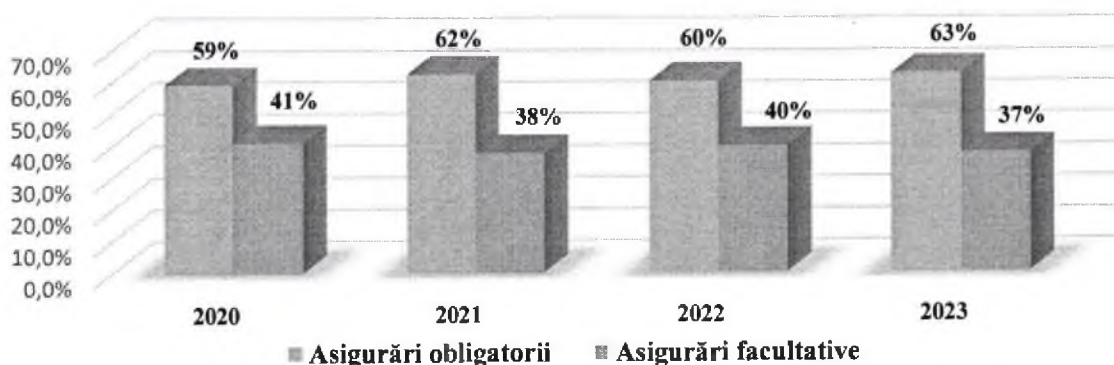
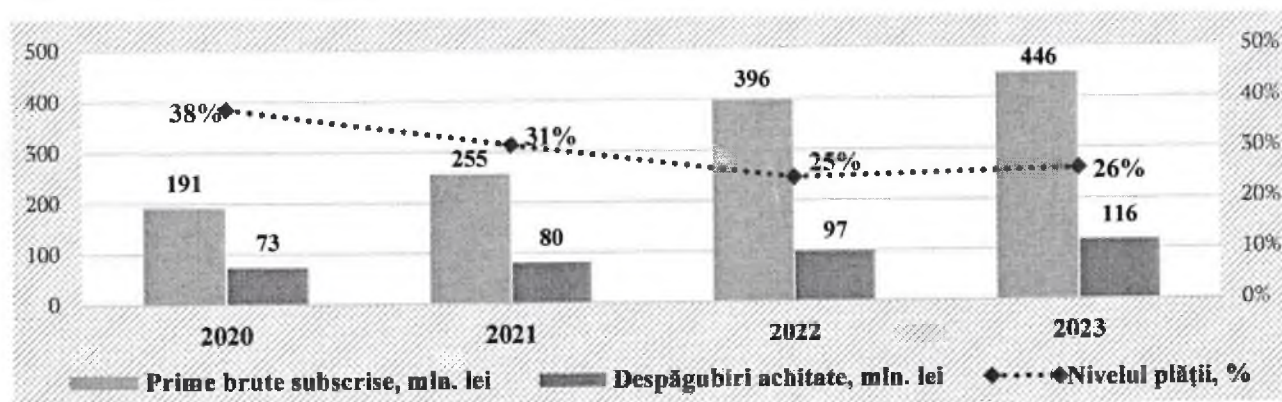

Fig.6. Structura despăgubirilor achitate pe tipuri de asigurări de MOLDASIG, %

La 31.12.2023, nivelul plăților în cadrul Societății constituia 26%, iar nivelul plăților pe piața asigurătorilor generale din Republica Moldova fiind de 34%. În cazul Companiei MOLDASIG nivelul scăzut al plăților a fost determinat de ritmul de creșterea mult mai accelerat al primelor brute subscrise comparativ cu daunele apărute și achitate în perioada de raportare.

Fig.7. Evoluția nivelului plății în cadrul Societății MOLDASIG

INDICATORII FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ A "ASITO KAPITAL" S.A. (entitate-fiică)

	2022	2023
	<i>(auditat)</i>	<i>(auditat)</i>
Indicatori bilanțieri, lei		
Imobilizari corporale	23 208 786	23 118 350
Imobilizari necorporale	1 447 445	2 073 130
Active financiare evaluate la cost amortizat	94 911 773	91 473 892
Numerar și echivalente de numerar	43 990 656	44 105 989
Alte active financiare, inclusiv creante din asigurări	50 973 395	47 368 763
Total active	345 994 212	318 256 803
Capital propriu		
Rezerve tehnice	110 852 036	104 789 724
Datorii asociate contractelor de asigurare	18 273 503	18 762 827
Datorii asociate contractelor de reasigurare	41 403 739	29 760 005
Prime brute subscrise	69 147 798	74 417 364
Prime brute subscrise cedate în reasigurare	14 037 926	16 381 949
Daune brute plătite	8 153 501	18 225 038
Cuantumul daunelor plătite de reasigurător	506 011	5 237 993
Profit (pierderi) până la impozitare	4 077 630	3 294 690
Profit (pierderi) net(e)	4 438 988	3 447 214
Indicatori prudențiali		
Cerința de Capital de Solvabilitate (SCR), lei	75 590 887	75 306 006
Cerința Minimă de Capital (MCR), lei	80 964 712	77 296 885
Fonduri propria, lei	129 325 252	120 818 451
Rata de solvabilitate, %	171%	160%
Rata capitalului minim, %	160%	156%

"ASITO KAPITAL" S.A. investește numai în active și instrumente prezentând riscuri pe care le poate identifica, măsura, monitoriza, gestiona, controla și raporta în mod adecvat și pe care le poate lua în considerare la evaluarea nevoilor globale de solvabilitate.

Ținând cont de cele două principii fundamentale din Directiva Solvency II, toate investițiile deținute de Societate sunt gestionate în conformitate cu "principiul proporționalității", "principiul persoanei prudente", precum și cu gestionarea activelor și pasivelor, gestionarea riscului de lichiditate și a riscului de concentrare.

Toate activele se investesc astfel încât să se asigure siguranța, calitatea, lichiditatea și rentabilitatea întregului portofoliu. Activele deținute pentru acoperirea rezervelor tehnice se investesc, într-un mod adecvat naturii și duratei obligațiilor de asigurare și de reasigurare.

Politica Societății cu privire la lichidități este de a menține suficiente resurse lichide pentru îndeplinirea obligațiilor, pe măsură ce acestea devin scadente, precum și pentru cele neprevăzute.

✚ INDICATORII FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ A "REAL GRUP IMOBIL" S.A. (entitate-fiică)

	2022 <i>(auditat)</i>	2023 <i>(auditat)</i>
Indicatori bilanțieri, lei		
Imobilizări corporale	32 784 771	32 053 720
Creanțe curente și alte active circulante	18 549	18 517
Numerar și echivalente de numerar	3 255	23 553
Total active	32 806 575	32 095 790
Capital social și neînregistrat	54 514 000	54 514 000
Profit (pierdere)	(21 711 440)	(22 418 210)
Total datorii	4 015	-
Total capitaluri proprii	32 806 575	32 095 790
Indicatori ai raportului de venituri și cheltuieli, lei		
Venituri din vânzări	66 000	123 000
Costul vânzărilor	16 672	10 840
Profit brut (pierdere brută)	49 328	112 160
Alte venituri din activitatea operațională	-	218
Cheltuieli din activitatea operațională	1 178 121	814 219
Rezultat din activitatea operațională	(1 128 793)	(701 841)
Rezultat din activitatea financiară	-	-
Rezultat din activitatea de investiții (operațiuni cu active imobilizante și excepționale)	(17 050 408)	-
Profit (pierdere) până la impozitare	(18 179 201)	(701 841)
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(18 181 841)	(706 770)

La data de 29.09.2023 Societatea „REAL GRUP IMOBIL” S.A. a fost admisă pe piața reglementată a bursei de valori a Moldovei și astfel Societatea a devenit o entitate de interes public conform prevederilor Legii nr. 171 din 11.07.2012 a Republicii Moldova privind piața de capital.

La 01.10.2023 Societatea a elaborat o nouă politică contabilă conform cerințelor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară. Anul 2023 este primul exercițiu financiar pentru care Situațiile Financiare sunt prezentate în conformitate cu IFRS.

↓ INDICATORII FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ A "STYLE DESIGN COMPANY" S.A. (entitate-fică)

	2022 <i>(auditat)</i>	2023 <i>(auditat)</i>
Indicatori bilanșeri, MDL		
Imobilizări necorporale	186 112	5 250
Imobilizări corporale	186 112	145 487
Investiții financiare pe termen lung	68 679 626	68 572 078
Creațe pe termen lung și alte active imobilizate	-	499 657
Stocuri	148 454	145 610
Creațe curente și alte active circulante	640 010	923 303
Numerar și echivalente de numerar	173 736	492 563
Total active	69 827 938	70 783 948
Capital social și nefînregistrat	109 752 688	110 765 120
Profit (pierdere)	(40 422 555)	(40 40 542 440)
Total capitaluri proprii	69 330 133	70 222 680
Total datorii	497 805	561 268
Indicatori ai raportului de venituri și cheltuieli, MDL		
Venituri din vânzări	3 411 836	3 855 248
Costul vânzărilor	2 874 076	1 993 902
Profit brut (pierdere brută)	537 760	1 861 346
Alte venituri din activitatea operațională	114 782	541
Cheltuieli din activitatea operațională	841 873	969 340
Rezultat din activitatea operațională	(189 331)	892 547
Rezultat din activitatea investițională (operațiuni cu active imobilizante și excepționale)	(40 233 224)	-
Profit (pierdere) până la impozitare	(40 422 555)	892 547
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(40 422 555)	892 547

"STYLE DESIGN COMPANY" S.A. înregistrează profit din activitatea de bază, pentru anul 2023 înregistrându-se de cca 893 mii MDL, în creștere semnificativă față de anul 2022. Se explică această evoluție prin faptul că la bilanșul entității se află clădirea administrativă (1769,3 m²) amplasată în zona rezidențială pe str. Pușkin, care a fost reevaluată la data de 31.10.2022 de către Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, iar în rezultat Societatea a înregistrat o pierdere din activitatea investițională în sumă de cca 40 mln. MDL.

V. INDICATORII FINANCIARI CONSOLIDAȚI DE PERFORMANȚĂ ALE GRUPULUI
↓ SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A POZIȚIEI FINANCIARE ALE GRUPULUI

ACTIV	31.12.2022 (retratat)	31.12.2023
Imobilizări necorporale	1 547 984	2 125 914
Terenuri și investiții imobiliare	63 619 891	61 883 425
Imobilizări corporale	117 197 255	115 501 125
Investiții în entități afiliate	11 951 450	11 408 619
Alte investiții financiare		
Valori mobiliare de stat	188 224 853	248 572 277
Alte investiții	798 635	3 986 157
Depozite la bănci	118 785 389	108 357 310
Active amânate privind impozitul pe venit	3 054 957	3 407 735
Active de reasigurare	87 591 602	63 362 004
Creanțe de asigurare directă	66 275 847	44 698 806
Creanțe din reasigurare	4 317 189	3 147 139
Stocuri	512 098	655 732
Numerar	22 943 841	26 176 711
Cheltuieli de achiziție reportate	41 958 607	55 975 807
Alte cheltuieli în avans	1 867 459	3 909 423
Alte creanțe	74 321 748	56 816 768
TOTAL ACTIV	804 968 805	809 984 952
PASIV		
CAPITAL PROPRIU:	268 195 487	295 661 821
Capital social	60 000 000	60 000 000
Capital de reevaluare	31 774 223	30 920 014
Capital de rezerva	9 000 000	9 000 000
Profit nerepartizat	134 507 409	163 438 728
Părți care nu controlează	32 913 855	32 303 079
Rezerve tehnice		
Rezerva de prime necâștigate	207 136 672	239 216 283
Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate	98 751 561	88 073 466
Rezerva de daune neavizate (IBNR)	49 229 205	48 838 199
Rezerva riscurilor neexpirate	5 201 541	1 014 711
Provizioane	14 210 060	14 611 086
Datorii din operațiuni de asigurare directă	17 211 900	22 822 306
Datorii provenite din operațiuni de reasigurare	79 610 615	48 694 136
Alte datorii	38 313 470	51 052 944
TOTAL PASIV	804 968 805	809 984 952

✦ SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A REZULTATULUI GLOBAL ALE GRUPULUI

Indicatori	31.12.2022 (retratat)	31.12.2023
Prime nete câștigate	296 395 872	371 096 203
Prime brute subscrise	465 182 621	515 441 055
Prime pe contracte rezoluționate și anulate	(9 066 994)	(17 804 457)
Prime brute subscrise cedate în reasigurare	(137 193 845)	(99 954 418)
Variația rezervei primei necâștigate	(38 260 299)	(13 286 126)
Variația rezervei primei necâștigate, cedate în RE	15 734 389	(13 299 851)
Alte venituri nete din activitatea de asigurare	219 128	228 293
Daune apărute nete	(87 104 803)	(111 249 607)
Daune brute plătite	(103 794 404)	(134 205 407)
Cuquantumul daunelor plătite de reasigurător	7 385 755	7 187 206
Variația rezervelor de daune	17 594 785	7 615 313
Variația rezervelor de daune cedate în reasigurare	(15 091 055)	(8 614 610)
Recuperările din regres	6 800 116	16 767 891
Variația rezervei riscurilor neexpirate	3 145 914	4 101 418
Cheltuieli operaționale nete	(217 081 567)	(255 318 068)
Cheltuieli de achiziție	(69 941 123)	(90 705 482)
Variația sumei cheltuielilor de achiziție reportate	12 856 361	14 630 478
Comisionul de reasigurare	15 049 676	9 838 417
Cheltuieli administrative	(126 795 746)	(153 062 771)
Alte cheltuieli operaționale	(48 250 735)	(36 018 710)
Alte venituri din exploatare	7 039 930	10 952 442
Profit (pierderi) din activitatea operațională	2 614 474	19 810 681
Venitul net din investiții	(39 272 571)	19 304 391
Rezultat din activitate financiară	4 598 205	(3 419 489)
Profit (pierderi) brut(e)	(32 059 892)	35 695 583
Impozit pe venit	(3 634 022)	(5 382 549)
Profit (pierderi) net(e)	(35 693 914)	30 313 034
Atribuibil:		
Acționarilor Societății Mamă	(16 513 517)	29 902 445
Intereselor care nu controleaza	(19 180 397)	410 589

În contextul sporirii cerințelor de prudențialitate și siguranței financiare, în anul 2022 Grupul MOLDASIG a acordat o atenție deosebită asupra calității activelor.

În rezultat, pentru anul 2022, Grupul a înregistrat o pierdere netă în sumă cca 35 milioane de lei, datorată exclusiv activității investiționale, urmare a reevaluării valorilor mobiliare deținute în companiile fiice ale Societății.

VI. INDICATORII NEFINANCIARI DE PERFORMANȚĂ

Activitatea Grupului are la bază atât indicatorii financiari, cât și nefinanțari, care caracterizează mai bine performanțele Societății, și vizează direct punctele sensibile ale Societății (cum ar fi calitatea managementului și a capitalului intelectual în general).

Indicatorii non-financiari, relevanți pentru activitatea Societății sunt:

- ✓ Satisfacția generală a clientului;
- ✓ Dezvoltarea capacității și satisfacției angajaților.

Satisfacția clienților este unul din principalii indicatori non-financiari de performanță ai Grupului, asigurată prin varietatea serviciilor oferite, operativitatea perfectării contractului de asigurare, regularizarea în termeni restrânși a dosarului de daună, etc.

Totodată, trebuie să menționăm că o condiție deosebit de importantă pentru satisfacția clienților o constituie satisfacția angajaților Grupului. Personalul este responsabil pentru oferirea serviciilor de calitate superioară și furnizarea satisfacției clientului. Astfel, devine evident faptul că atitudinile și comportamentul angajaților pot crește sau diminua reputația Grupului.

Tendința actuală evidențiază tot mai mult importanța factorului uman în dezvoltarea Grupului. Baza dezvoltării o constituie oamenii, atitudinea lor față de viață, de muncă, motivarea și antrenarea lor în amplificarea și accelerarea schimbărilor. În procesul de dezvoltare, personalul reprezintă principala resursă și trebuie astfel gestionată, încât să devină un „factor motor” al dezvoltării.

Satisfacția angajaților este asigurată prin motivarea acestora și prin instruirea continuă în vederea perfecționării calității serviciilor prestate.

Conform art. 30 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, subiectul de interes public care este entitate-mamă în cadrul unui grup mare în care, la sfârșitul perioadei de gestiune, numărul mediu al salariaților în perioada raportată este mai mare de 500, include în raportul consolidat al conducerii o declarație nefinanciară consolidată, care va conține:

- a) descrierea succintă a modelului de afaceri a subiectului;
- b) descrierea politicilor aprobate și procedurilor aplicate, precum și a rezultatelor primite de către subiect;
- c) riscurile de bază și modul, în care ele sunt gestionate;
- d) responsabilitatea socială, personalul, protecția mediului ambiant, respectarea drepturilor omului și luptei cu corupția.

Reeșind din faptul că, Grupul pe parcursul anului 2023 a avut un număr mediu de peste 640 de angajați, corespunzător a inclus în prezentul Raport Declarația nefinanciară a Grupului MOLDASIG, conform *Anexei nr.1* la prezentul Raport.

VII. RĂSCUMPĂRAREA PĂRȚILOR SOCIALE A ACȚIUNILOR PROPRII

Pe parcursul anului 2023 nu au fost înregistrate tranzacții privind răscumpărarea, achiziționarea și înstrăinarea acțiunilor proprii sau de convertire, fracționare sau consolidare a valorilor mobiliare din emisiunile anterioare.

VIII. GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

Conform art. 23, 30 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, Raportul consolidat al conducerii Grupului trebuie să conțină un capitol privind guvernanta corporativă. Grupul își asumă sarcina de a se conduce în activitatea sa de principii guvernării corporative și depune toate eforturile pentru respectarea acestora în activitatea curentă a entităților incluse în consolidare, în ansamblu.

Codul de guvernanta corporativă al "MOLDASIG" S.A. a fost aprobat în redacție nouă la Adunarea generală anuală a acționarilor societății din data de 14.06.2019 și poate fi accesat conform următorului link: <https://www.moldasig.md/assets/files/Cod-guvernare-corporativa-MG.pdf>, iar Declarația privind guvernanta corporativă este anexată la prezentul Raport, conform *Anexei nr.2*.

Grupul se conformează prevederilor din codul de guvernanta corporativă aprobat, respectând următoarele principii:

- utilizarea unui sistem eficient de administrare;
- asigurarea realizării de către organele de conducere ale Grupului și de către angajați a acțiunilor necesare în vederea îndeplinirii obiectivelor planificate;
- asigurarea unui echilibru privind interesele acționarilor, membrilor Consiliului, Organului Executiv și altor persoane cointeresate;
- desfășurării activității în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Pe parcursul anului 2023 exercitarea împuternicirilor și drepturilor organelor de conducere a Grupului s-au efectuat conform normelor legislative în vigoare.

Entitățile incluse în consolidare, luate în ansamblu, controlează și gestionează riscurile la care este supusă activitatea desfășurată de acestea prin organizarea unui sistem de control intern și de gestiune a riscurilor.

Sistemul de control intern este o componentă integrantă a sistemului de guvernanta ale Grupului și reprezintă ansamblul politicilor și procedurilor concepute și implementate de către conducerea Grupului, în vederea furnizării unei asigurări rezonabile pentru atingerea obiectivelor acestuia într-un mod economic, eficient și eficace, respectarea reglementarilor legale și a politicilor și regulilor interne, protejarea bunurilor și a informațiilor, prevenirea și depistarea fraudelor și greșelilor, precum și calitatea documentelor de contabilitate și producerea în timp util de informații de încredere.

Activitățile de control intern sunt parte integrantă a activităților curente ale Grupului și sunt efectuate permanent de către persoanele cu responsabilitate la toate nivelurile ierarhice, precum și de către personalul specializat de control intern.

Informația privind cotele semnificative de participare în capitalul social, directe sau indirecte; deținătorii și beneficiarii efectivi ai oricărei valori mobiliare care conferă drepturi speciale de control și descrierea drepturilor respective; toate restricțiile cu privire la dreptul de vot, precum limitarea dreptului de vot deținătorilor unei anumite cote din capitalul social sau ai unui anumit număr de voturi; termenele impuse pentru exercitarea dreptului de vot sau sistemele în care, cu cooperarea entității, drepturile financiare atașate valorilor mobiliare sunt separate de deținerea acestora; prevederile legislației cu privire la numirea și înlocuirea membrilor consiliului, ai organului executiv, precum și privind modificarea statutului entității; competențele consiliului și ale organului executiv cu privire la emiterea și răscumpărarea valorilor mobiliare; împuternicirile și drepturile organelor de conducere, ale acționarilor, ale altor deținători ai valorilor mobiliare ale entității și modalitățile de exercitare a acestora; structura, modul de funcționare și componența organelor de conducere și ale comitetelor entității a se vedea în *Raportul conducerii pentru anul 2023* pe pagină web: www.moldasig.md.

IX. RESPONSABILITATEA SOCIALĂ ȘI CORPORATIVĂ

Grupul MOLDASIG a reușit să integreze activitatea de asigurări cu conceptul de responsabilitate socială, contribuind nemijlocit la creșterea economică a țării, colaborând cu clienții, cu angajații, cu autoritățile locale și cu societatea în general. Pe parcursul anului 2023 MOLDASIG a luat parte în calitate de formator la desfășurarea unui proiect vast de educație financiară "Laborator Economic", realizat de facultatea Finanțe a ASEM prin intermediul programului național "UPSHIFT" implementat de către TEKEDU în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, cu susținerea financiară a UNICEF Moldova, organizând un program de traininguri și seminare cu tema "Rolul asigurărilor în viața cotidiană".

Facultatea Finanțe, ASEM

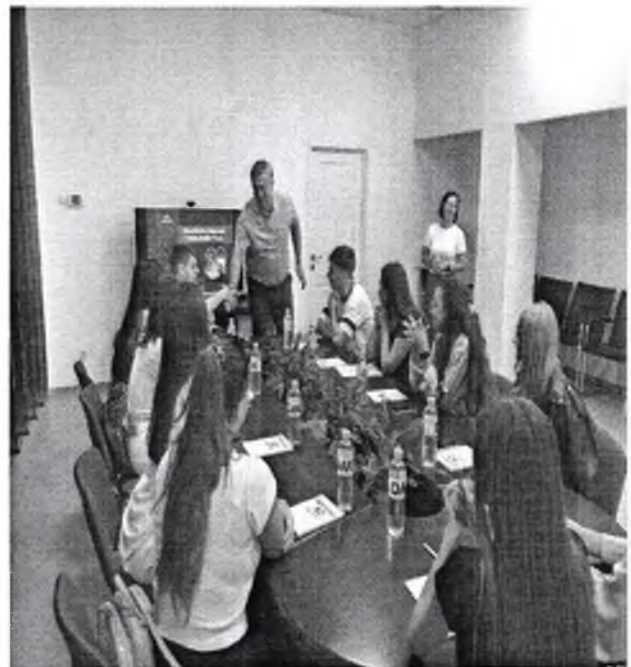
21 iun. · 🌐

La data de 20 iunie facultatea Finanțe a organizat training-ul "Rolul asigurărilor în viața cotidiană" în contextul proiectului "Laborator economic".

În calitate de speakeri au fost reprezentanții S.A. Moldasig:

- Balan Ana, manager Bancassurance și microfinanțare, Direcția Key Account;
- Chirila Natalia, șef adjunct, secția Analiza și Planificare.

Proiectul „Laborator Economic” este realizat de facultatea Finanțe a ASEM prin intermediul programului național „UPSHIFT” implementat de către TEKEDU, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, cu susținerea financiară a UNICEF Moldova.

Facultatea Finanțe, ASEM

2h · 🌐

La data de 6 septembrie studenții Facultății Finanțe au fost în vizită de studiu la oficiul central al S.A. Moldasig. Tinerii au avut oportunitatea de a discuta cu Victor Coadă, director S.A. Moldasig și reprezentanții diferitor departamente fiind informați despre activitatea companiei precum și posibilitățile privind realizarea stagiilor de practică în domeniul asigurărilor.

Menționăm că această activitate a fost realizată în cadrul proiectului „Laborator Economic” parte a programului național „UPSHIFT” implementat de către TEKEDU, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, cu susținerea financiară a UNICEF Moldova.

Academia de Studii Economice din Moldova

· Urmărește

6z · 🌐

!! Pe data de 5 octombrie s-a desfășurat evenimentul de totalizare a proiectului "Laborator Economic" realizat de facultatea Finanțe, ASEM. Rectorul ASEM, Alexandru STRATAN, dr. hab., prof. univ., membru corespondent al AȘM a transmis un mesaj de felicitare, subliniind importanța educației financiare și antreprenoriale pentru tineri. De asemenea, au fost exprimate mulțumiri către formatorii de la Moldasig S.A. și Fundația pentru Educație Financiară OK, precum și directorului Centrului Regional pentru Inițiative Sociale și Dezvoltare Durabilă, Stoica Dumitru.

Grupul MOLDASIG definește responsabilitatea socială și corporativă în calitate de un ansamblu de acțiuni desfășurate în scopul stabilirii unor relații de încredere, stabile, solide și de avantaj reciproc cu grupurile sale de interes. Din acestea fac parte: angajații Grupului, clienții, furnizorii, acționarii, autoritatea de reglementare și alți agenți ai pieței, precum și grupurile sociale.

Politica de responsabilitate socială și corporativă a MOLDASIG stabilește cadrul comun de acțiune ce ghidează comportamentul responsabil pe plan social al Grupului. De aceea, obiectivul principal al acestei politici constă în stabilirea principiilor de acțiune și angajamentele asumate față de grupurile sale de interes, în coerență cu strategia corporativă a Grupului, precum și de a determina responsabilitățile și instrumentele de monitorizare specifice în vederea asigurării îndeplinirii acestora.

Relația coerentă și comunicarea fluentă, activă și bidirecțională cu mediul constituie un aspect strategic de primă importanță pentru MOLDASIG.

Din acest motiv, în cadrul strategiei generale a Grupului au fost definite linii de acțiune și angajamente specifice, orientate către grupurile de interes, concentrate asupra generării de valoare prin stabilirea și dezvoltarea unor principii solide de acțiune, care să permită o creștere sustenabilă pe termen lung, cum ar fi:

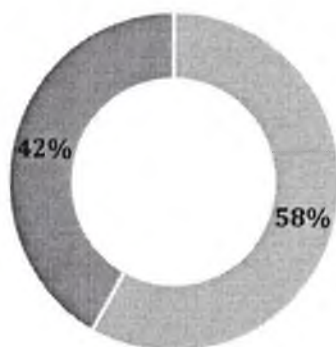
- Excelență în servicii, angajată într-un dialog activ, Grupul tinde mereu spre oferirea unui răspuns prompt și eficient, prin prestarea unui serviciu și a unei experiențe excelente clienților săi;
- Angajament pentru rezultate, dezvoltarea unui model solid de afaceri cu potențial de creștere și gestionarea adecvată a riscurilor, care să garanteze sustenabilitatea pe termen lung;
- Protecția mediului înconjurător și gestionarea responsabilă a resurselor;
- Promovarea îmbunătățirii continue a condițiilor de muncă și de gestionare a securității, sănătății și bunăstării angajaților Grupului, ci și a clienților, furnizorilor, la fel, alte grupuri de interes;
- Lanț de distribuție responsabil, prin menținerea unor relații de încredere pe termen lung, stabile, solide și reciproc avantajoase, pe baza principiilor de eficiență și management al riscului;
- Angajament social, promovarea implicării și antrenării active în dezvoltarea economică și socială a țării;
- Integritate și transparență, precum și respectarea legislației, a normelor naționale în vigoare, în activitatea desfășurată.

X. PERSONAL

Succesul Grupului este determinat de o serie de factori, atât interni, cât și externi, care îi permit să fie competitivă pe piață. În mod categoric, printre acestea, un loc de frunte îi revine calității resurselor umane, care reprezintă una dintre prioritățile și direcțiile strategice constante ale politicii de personal a Grupului MOLDASIG.

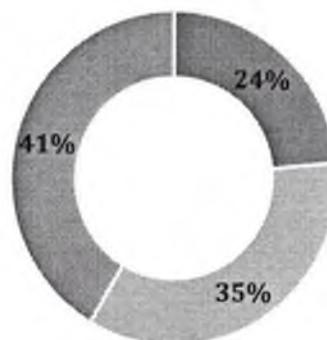
Echipa MOLDASIG este mereu în căutare de răspunsuri și soluții la tendințele în schimbare, astfel prin intermediul trainingurilor și seminarelor desfășurate în mod constant în cadrul Grupului se urmărește un traseu de dezvoltare profesională continuu a angajaților care permit obținerea unor rezultate înalte. Managementul Societății pune accent pe susținerea moralului și culturii echipei prin promovare, membrii căreia sunt evaluați în baza unui proces obiectiv și transparent.

La data de 31 decembrie 2023 în cadrul MOLDASIG numărul total de angajați a constituit 643 de persoane, dintre care 440 angajați activează în calitate de consultanți în asigurări și 203 angajați personal de bază. Clasificarea angajaților în dependență de mai multe criterii se prezintă astfel:

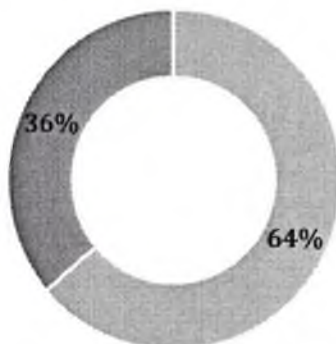
EGALITATEA DE ȘANSE ȘI TRATAMENT FAȚĂ DE FEMEI ȘI BĂRBAȚI
Distribuția angajaților în funcție de gen

- Femei
- Bărbați

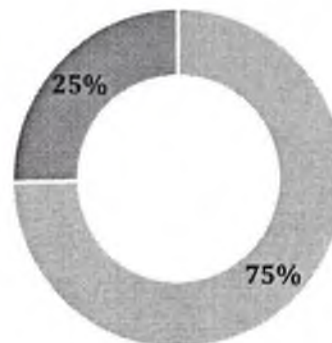
ORIENTAREA CĂTRE ANGAJAȚI
Deschidere către toate categoriile de vârstă

- < 35 de ani
- între 35 și 49 de ani
- > = 50 de ani

DISTRIBUȚIA ANGAJAȚILOR ÎN FUNCȚIE DE TIPUL CONTRACTULUI DE MUNCĂ

- Angajați de bază
- Angajați prin cumul

DISTRIBUȚIA ANGAJAȚILOR ÎN FUNCȚIE DE NORMA DE MUNCĂ

- 1-7 ore
- 8 ore

Sistemul de motivare a muncii salariaților tinde să contribuie la obținerea de către angajați a celei mai înalte productivități a muncii pentru a plasa MOLDASIG printre lideri pe piața de asigurări a Republicii Moldova.

XI. PRINCIPALELE RISCURI ȘI INCERTITUDINI

Grupul prin natura activității și operațiunilor desfășurate este expus unor multitudini de riscuri. Pentru protejarea intereselor acționarilor, Grupul are un profil prudent de expunere la risc, care este reflectat prin întreaga activitate desfășurată și prin obiectivele, politicile și expunerea la fiecare risc semnificativ. Grupul întreprinde măsurile necesare pentru administrarea corespunzătoare a riscurilor semnificative, prin utilizarea procedurilor operaționale.

În primul rând, Grupul trebuie să facă față unor riscuri specifice ca: riscuri generate de subscrierea primelor de asigurare, de dimensionarea eronată a rezervelor tehnice, de schimbările imprevizibile ale frecvenței daunelor catastrofale, de reasigurare inadecvată, etc. De asemenea, se poate confrunta și cu o serie de riscuri de natură generală, comune tuturor tipurilor de activități: riscul de lichiditate, riscul juridic, riscul de piață, riscul de mediu, riscul social, riscul economic, riscul inflației, riscul dobânzii, riscul valutar, riscul de credit, riscul de management incompetent sau administrare defectuoasă a strategiilor de dezvoltare.

Riscurile sistematice (specifice pieței asigurărilor) sunt riscurile generate de factori externi care afectează piața asigurărilor în ansamblu. În majoritatea cazurilor, asiguratorul nu are capacitatea de a controla aceste riscuri. În această categorie putem menționa:

Riscul juridic

Riscul juridic este riscul asociat impactului financiar pe care îl au modificările legilor și normelor. Asiguratorii trebuie să înțeleagă implicațiile modificărilor legislative și să implementeze sisteme interne cu scopul de a se conforma directivelor autorității de supraveghere. În desfășurarea activității sale, Societatea se conduce în strictă conformitate cu cerințele legislației în vigoare și cu actele normative în vigoare, precum și respectă prevederile contractelor încheiate.

Riscul de piață

Influența potențială negativă a riscului de piață constă în impactul modificărilor conjuncturii pieței. Companiile de asigurări sunt afectate de comportamentul consumatorilor și de acțiunile concurenței. Nevoile consumatorilor și atitudinea acestora față de achiziționarea polițelor de asigurare reprezintă principalii factori de influență a activității de subscriere a asiguratorului și, implicit, al venitului din prime. Astfel, poate exista o concurență serioasă între companii în ceea ce privește primele practicate și produsele oferite. Concurența neloială pe segmentul asigurărilor obligatorii, în special la produsele de răspundere civilă auto împiedică dezvoltarea pieței și perspectivele de liberalizare a acesteia, iar vânzarea produselor facultative la tarife de asigurare cu abatere de la bazele tehnice a tarifelor și condițiilor aprobate duce la deteriorarea capacității financiare a societăților de asigurare, fapt ce poate provoca falimentul companiilor de asigurări și afecta imaginea întregii industrii de asigurare.

Riscurile sistemice (specifice economiei locale sau globale) sunt asociate factorilor economici și sociali locali sau globali care au impact indirect asupra pieței asigurărilor. În majoritatea cazurilor, asiguratorul nu este capabil să controleze aceste riscuri. Ele includ:

Riscul de mediu

Riscul modificării mediului înconjurător reprezintă riscul creșterii semnificative a frecvenței catastrofelor naturale și a modificărilor de mediu.

Riscul social

Modificările demografice și comportamentul consumatorilor constituie principalii factori determinați ai riscului social.

Riscul economic

Riscul ciclului economic este asociat schimbărilor economice cauzate de factori și procese externe. De exemplu, în perioadele de recesiune economică piața asigurărilor se poate confrunta cu o reducere a numărului polițelor de asigurare încheiate și, implicit, a volumului de prime subscrise.

Riscul inflației

Riscul de rată a inflației reprezintă riscul asociat unei creșteri semnificative a ratei inflației. Pentru sectorul asigurărilor generale, o rată mare a inflației are un impact considerabil asupra calculului rezervelor tehnice pentru clasele de asigurări de răspundere pe termen lung.

Riscul dobânzii

Riscul de rată a dobânzii este riscul asociat direct modificărilor neprevăzute ale ratelor de dobândă, cu impact asupra valorii activelor și pasivelor unei companii. Societatea se confruntă cu riscul de rată a dobânzii datorită expunerii la fluctuațiile nefavorabile ale ratei dobânzii. Schimbarea ratei dobânzii pe piață influențează în mod direct veniturile și cheltuielile aferente activelor financiare purtătoare de dobânzi variabile, precum și valoarea de piață celor purtătoare de dobânzi fixe. Societatea gestionează riscul ratei dobânzii prin scăderea duratei țintă a portofoliului investițional când se așteaptă o creștere a dobânzilor pe piață și vice-versa. De asemenea, se recurge la îngustarea intervalului duratelor când se așteaptă că volatilitatea ratelor dobânzii să crească în viitor și vice-versa. Procesul de management al duratelor, în special în ceea ce privește riscul de rată a dobânzii (riscul cu cea mai mare contribuție la riscul de piață) se desfășoară în două etape:

- I. Stabilirea duratelor pentru alocarea strategică a activelor (SAA) prin definirea capacității totale a portofoliului, admise pentru expunerea la riscul ratei dobânzii și prin definirea nivelelor duratelor admise: țintă, minim și maxim. Acești parametri sunt definiți în concordanță cu profitul de risc dorit portofoliului, și nu în concordanță cu condițiile speciale și evoluțiile ratei dobânzii de pe piață.
- II. Stabilirea duratelor pentru alocarea tactică a activelor (TAA) prin definirea volumului total al expunerii la riscul ratei dobânzii aferente portofoliului, în vederea exploatării maxime a beneficiilor date de trend-ul și volatilitatea ratei dobânzii. Atât nivelele de durată TAA țintă, cât și cele de minim și maxim sunt stabilite cu respectarea strictă a nivelelor minim și maxim admise pentru durata SAA.

Societatea nu are datorii purtătoare de dobânzi, ci deține un volum semnificativ de active care generează venit din dobânzi. Societatea compensează viitoarele încasări din aceste active cu obligațiile sale de asigurare și nu utilizează instrumente financiare derivate pentru a se proteja față de fluctuațiile ratei dobânzii.

Riscul valutar

Riscul valutar este riscul că valoarea justă aferentă instrumentelor financiare sau mijloacele bănești viitoare vor varia din cauza diferențelor de curs valutar. Principalele tranzacții ale Societății sunt efectuate în MDL și expunerea sa la riscul valutar apare față de valuta EUR și USD.

Riscul de credit

Riscul de credit reprezintă o potențială pierdere economică în valoare al portofoliului care ar rezulta din modificări ale calității creditului a contrapartidelor (riscul de migrare) sau incapacitatea/lipsa de voință a unei contrapartide care să îndeplinească obligațiile contractuale (riscul de neplată).

Profilul riscului de credit al Societății provine din două surse: portofoliul de investiții și portofoliul de riscuri cedate în reasigurare.

- I. Riscul de credit aferent investițiilor rezultă direct din neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către partenerii investiționali: bănci, emitenți de instrumente financiare cu venit fix, etc. sau din fluctuațiile în rating-ul emitenților de valori mobiliare. În prezent, riscul de credit aferent partenerilor investiționali (riscul de contrapartidă) este cuantificat pe baza metodologiei capitalului de risc.

Societatea gestionează riscul de credit prin următoarele metode:

- evaluarea și clasificarea instituțiilor financiare, brokerilor/dealerilor, intermediarilor și consultanților cu care Societatea are relații de afaceri;
- diversificarea portofoliului investițional, astfel încât să se asigure minimizarea pierderilor potențiale ca urmare a falimentului/incapacității, îndeplinirii obligațiilor contractuale sau ca urmare a fluctuațiilor nefavorabile ale rating-ului emitenților de valori mobiliare.

II. Riscul de credit aferent reasigurării constă în riscul generat de incapacitatea îndeplinirii obligațiilor contractuale/falimentul unui reasigurator. În prezent, riscul de credit – reasigurători este cuantificat pe baza metodologiei capitalului de risc.

Societatea are ca obiectiv optimizarea balanței între reducerea riscului de credit al contrapartidei de reasigurare pe de o parte și reducerea expunerii la alte riscuri rezultată ca urmare a cumpărării de protecție prin reasigurare. Plasarea în reasigurare se face prin respectarea standardelor privind calitatea partenerilor de reasigurare (rating, stabilitate financiară, etc.).

Societatea reînnoiește politica de reasigurare anual. Deciziile privind structura programelor de reasigurare sunt în sarcina Organului Executiv unipersonal și sunt aprobate de către Consiliul Societății. Reasigurările plasate sunt considerate cu risc zero.

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este unul dintre riscurile semnificative la care Societatea este expusă și poate apărea din diverse surse: deteriorarea economiei, probleme raportate de alte companii pe aceleași linii de business sau pe linii similare – contagiune, falimentul/probleme apărute la emitenți/parteneri, descreștere a primelor încasate, creștere a plăților de daune, probleme ale reasigurătorilor, creșterea primelor de reasigurare, alte plăți neașteptate, valoarea de lichidare a activelor – mai mică decât cea așteptată/estimată, lichiditate scăzută în piață, durata până la încasarea creanțelor de la parteneri/reasigurători, durata de colectare a primelor de la brokeri și agenți, probleme de lichiditate ale companiilor afiliate, gradul de concentrare ridicat pe clienți/produse/regiuni, incapacitatea Societății de a administra descreșterile sau modificările surselor de finanțare, incapacitatea Societății de recunoaște sau de a face față modificărilor pieței, care afectează abilitatea Societății de a lichida active rapid și cu pierdere minimală, management intern al lichidităților neadecvate.

Riscul de lichiditate este riscul ca Societatea să nu își poată îndeplini obligațiile la scadență ca urmare a plăților beneficiarilor către titularii polițelor a necesarului de numerar din angajamentele contractuale sau alte ieșiri de numerar. Aceste fluxuri ar seca resursele de numerar existente pentru activitățile de exploatare tranzacționare și investiții. În situații extreme, lipsa de lichidități ar putea conduce la reduceri în bilanț și vânzarea de active sau probabil la o incapacitate de a duce la îndeplinirea angajamentelor față de titularii polițelor.

Analiza cashflow-ului în cadrul Societății se efectuează lunar conform datelor/valorilor înregistrate pentru perioada precedentă, și de asemenea se estimează necesarul de lichidități pentru perioada ulterioară.

Conform Legii cu privire la asigurări și a Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor, asigurătorul este obligat să garanteze lichiditatea prin menținerea în permanență a unor active negrevate de sarcini și lichide și să mențină lichiditatea permanentă asigurând executarea în termen a obligațiilor sale contractuale, precum și a celorlalte obligații și acoperirea cheltuielilor sale operaționale, astfel încât asigurătorul este obligat să mențină în permanență un coeficient de lichiditate de cel puțin 1,0.

Astfel, la situația din 31 decembrie 2023, Societatea s-a încadrat în limita stabilită de legislație.

XII. PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE

Asigurarea stabilității financiare și consolidarea poziției pe piața de asigurări generale din Republica Moldova cât și în România, bazate pe politica adaptivă față de mediul intern și extern, creșterea calitativă și măsurile de minimizare a riscurilor cu scopul principal de majorare a eficienței activității Grupului, rămâne a fi obiectivul strategic principal și pentru anul 2024.

Totodată, vom continua o dezvoltare prudențială și predictibilă conform cerințelor autorității de supraveghere și vom oferi competitivitate și performanță pe piața de asigurări, profesionalism și flexibilitate intermediarilor în asigurări, încredere și siguranță clienților și partenerilor Grupului. Atingerea obiectivelor trasate în planul de afaceri a Grupului pentru anul 2024 prin fortificarea relațiilor cu partenerii actuali, precum și atragerea noilor parteneri, astfel încât ne propunem să creăm cadrul optim pentru o dezvoltare profitabilă și să oferim cel mai bun raport preț-calitate clienților noștri.

Pentru anul 2024, Grupul MOLDASIG își propune să realizeze următoarele obiective strategice pe direcții prioritare de activitate:

- asigurarea stabilității financiare precum și asigurarea unui capital optim pentru buna funcționare a Grupului în conformitate cu cele mai bune practici internaționale;
- consolidarea și menținerea poziției de Lider pe piața serviciilor de asigurare;
- fortificarea imaginii Grupului prin deservirea calitativă a clienților;
- creșterea primelor de asigurare subscrise, atât datorită dezvoltării asigurărilor facultative, cât și datorită creșterii ponderii în tipurile de asigurări obligatorii;
- dezvoltarea sustenabilă a Grupului prin diversificarea produselor și promovarea acestora prin utilizarea celor mai moderne și eficiente instrumente;
- continuarea extinderii rețelei de subdiviziuni teritoriale prin înființarea, reamplasarea, menținerea și dezvoltarea punctelor de vânzări pe tot teritoriul țării, în regiuni cu potențialul economic înalt, astfel încât să devină mai atractive și cu amplasare vizibilă;
- dezvoltarea tehnologiilor digitale de vânzare și a serviciilor on-line;
- managementul și îmbunătățirea indicatorilor prudențiali prin intensificarea activității de prevenire și gestiune a riscului, prin optimizarea tuturor procedurilor și proceselor interne de analiză și control;
- menținerea și motivarea personalului propriu antrenat în procesul de vânzare, instruirea angajaților în domeniul tehnicilor de vânzare și deservire calitativă a clienților;
- atragerea și menținerea relațiilor cu partenerii importanți în vederea reînnoirii și identificării noilor posibilități de colaborare;
- cointeresarea intermediarilor în colaborarea cu Grupul, prin oferirea unei deserviri de calitate și comisioane mai atractive;
- dezvoltarea și modernizarea continuă a platformei IT pentru automatizarea și optimizarea proceselor de administrare a portofoliului de asigurări precum și cu scopul de a minimiza costurile operaționale ale Grupului;
- asigurarea și creșterea profitabilității Grupului;
- promovarea și implicarea activă în proiectele de educație financiară în rîndul populației.

Grupul urmează să realizeze obiectivele strategice stabilite prin utilizarea eficientă a resurselor umane, materiale și financiare disponibile, diminuarea expunerii la riscuri și incertitudini și diferențierea de concurenți.

Intenționăm să creem cea mai bună echipă și să ne afirmăm ca cea mai tehnologizată și inovativă Societate pe piața asigurărilor. Viziunea Societății constă în stabilirea standardelor profesionale în industria asigurărilor.

ANEXA nr.1. DECLARAȚIA NEFINANCIARĂ

Declarația nefinanciară pentru anul 2023 cuprinde informații prin care conducerea Grupului comunică, în mod transparent, părților interesate reprezentate de parteneri de afaceri, angajați, investitori, comunitate și altor părți interesate, acțiunile întreprinse.

Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A., entitate-mamă, împreună cu celelalte trei entități din cadrul Grupului, entități-fiică, „ASITO KAPITAL” S.A., „REAL GRUP IMOBIL” S.A. și „STYLE DESIGN COMPANY” S.A., au acționat în domeniul îmbunătățirii continue a calității produselor și serviciilor, protecției mediului, sănătății și securității ocupaționale în domeniul resurselor umane, a responsabilității sociale, eticii și integrității în afaceri și prevenirii /combaterii a corupției.

a) Modelul de afaceri

Structura Grupului

Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A. în calitate de entitate-mamă are controlul, respectiv ponderea participațiilor sale în capitalul social al entităților afiliate este mai mare de 50%.

Organele de conducere ale entității-mamă, cât și a întregului Grup este asigurată de:

- e) Adunarea Generală a Acționarilor „MOLDASIG” S.A.;
- f) Consiliul Societății al „MOLDASIG” S.A.;
- g) Organul Executiv (Director General) al „MOLDASIG” S.A.;
- h) Comisia de cenzori a „MOLDASIG” S.A..

Adunarea Generală a Acționarilor este organul suprem de conducere al Grupului MOLDASIG este împuternicită să adopte hotărâri în toate chestiunile prevăzute de Statutul Societății, precum și în orice alte chestiuni prevăzute de legislația în vigoare.

Consiliul Societății reprezintă interesele acționarilor în perioada dintre adunările generale și în limitele atribuțiilor sale, exercită conducerea generală și controlul asupra activității Societății. Consiliul Societății este subordonat Adunării Generale a Acționarilor. Consiliul Societății este format dintr-un număr de 3 (trei) membri, aleși de Adunarea Generală a Acționarilor Societății pentru un termen de 3 (trei) ani. Membrii ai Consiliului Societății pe parcursul anului 2023 au fost:

- Rusnac Vladimir (Președinte al Consiliului Societății)
- Iuțiș Stela (Membru al Consiliului Societății)
- Șchendrea Nina (Membru al Consiliului Societății)

Atribuțiile Organului Executiv al Societății pe Acțiuni (Organ executiv unipersonal) sunt exercitate de către Directorul General, ales de Consiliul Societății, în persoana dlui Victor COADĂ. De competența Organului Executiv țin toate chestiunile de conducere a activității curente a Societății, cu excepția chestiunilor ce țin de competența Adunării Generale a Acționarilor sau ale Consiliului Societății.

Comitetul de audit deține un rol de monitorizare și de consultanță a Consiliului Societății în monitorizarea procesului de raportare financiară și asistarea Consiliului Societății în realizarea sarcinilor sale cu privire la raportarea financiară, controlul intern și gestionarea riscului. Comitetul de Audit este format dintr-un număr de 3 (trei) membri, desemnați de Adunarea Generală a Acționarilor Societății pentru un termen de 3 (trei) ani. Comitetul de audit a Societății este subordonat Adunării Generale a Acționarilor. În cursul anului 2023, Comitetul de audit al MOLDASIG, format din angajații Societății, a avut următoarea componență:

- Vadim VODOVOI (Președinte al Comitetului de Audit);
- Ana BALAN (Membru al Comitetului de Audit);
- Alexandru LUPUȘOR (Membrul Comitetului de Audit).

Strategia Grupului urmărește întocmai obiectivele strategice trasate în următoarele direcții:

- creșterea profitabilității;
- creșterea valorii pentru client;
- atingerea excelenței;
- menținerea unei lichidități și a unei solvabilități în creștere continuă;
- menținerea unei gestionări eficiente a riscurilor;
- concentrarea atât pe creșterea stabilă a veniturilor, cât și pe optimizarea cheltuielilor;
- creșterea performanței personalului, sănătate și securitate ocupațională.

Climatul intern la care este conectat tot personalul din cadrul Grupului influențează puternic relațiile cu factorii mediului extern. Întregul lanț de activități care participă la realizarea produselor și a serviciilor Grupului este influențat de structura organizatorică a entităților, de procesele/ serviciile și interacțiunea acestora, de valori și crez.

Structura organizatorică a entităților din cadrul Grupului urmărește următoarele elemente:

- ✓ definirea și implementarea scopului și funcțiunii fiecărui compartiment și post de lucru, urmărindu-se o structură cât mai simplă, flexibilă și cât mai puține nivele organizatorice;
- ✓ implementarea unui mod de comunicare între compartimente și funcțiuni;
- ✓ stabilirea și implementarea proceselor, tehnologiilor și a tehnicilor folosite de organizații pentru a transforma resursele organizatorice interne în produse sau servicii;
- ✓ definirea și implementarea unor sisteme de management axate pe calitate, sănătate și securitate a angajaților și îmbunătățirea continuă a proceselor/serviciilor Grupului.

Procesele/serviciile și interacțiunea acestora în cadrul Grupului:

- ✓ procesele de management sunt de coordonare, analiză și decizie; asigurare a resurselor necesare desfășurării activităților și îmbunătățirea proceselor/serviciilor;
- ✓ procesele/serviciile (vânzarea și dezvoltarea produselor/serviciilor; aprovizionare);
- ✓ monitorizarea și controlul produselor/serviciilor;
- ✓ interacțiunea dintre procese/servicii și modul de evaluare.

În cadrul Grupului, factorul uman ocupă un loc important, în sensul următoarelor aspecte:

- ✓ pregătirea și modul de acțiune al managerilor sub aspectul valorilor, al crezurilor și al caracteristicilor demografice (vârstă, experiență, educație, poziție socială);
- ✓ pregătirea și modul de acțiune a personalului Grupului (personalități, atitudini, valori, motivații, comportamente, credințe);
- ✓ cultura Grupului și aderența personalului la aceasta.

Metode și tehnici de conducere în cadrul Grupului:

- ✓ managementul schimbării și dezvoltării, prin implementarea unor programe de îmbunătățire a proceselor și a activităților entităților din Grup;
- ✓ managementul pe bază de obiective aplicat la toate nivelurile în vederea atingerii performanței entităților din Grup;

- ✓ managementul strategic, în scopul realizării legăturii între oportunitățile mediului și posibilitățile Grupului;
- ✓ managementul prin proiecte, în scopul asimilării rapide și eficiente de noi produse/servicii;
- ✓ măsurarea și ținerea sub control a parametrilor critici ai afacerii (processe interne, resurse umane, satisfacția clienților și gestiunea economico-financiară);
- ✓ managementul costurilor, prin implementarea unor programe de reducere a costurilor ce vizează proiecte de îmbunătățire și optimizare a proceselor/serviciilor, precum și analiza și monitorizarea lunară a categoriilor de costuri.

b) Politici aprobate și implementarea lor

În cadrul Grupului sunt aprobate un șir de politici care vin să reglementeze diferite aspecte ale activității sale, dintre care:

- ✓ Politica de confidențialitate și protecția datelor;
- ✓ Politica de securitate a informațiilor;
- ✓ Politica privind subscrierea riscurilor;
- ✓ Politica privind remunerarea personalului;
- ✓ Etica și conduita;
- ✓ Politica anticorupție;
- ✓ Politica privind prevenirea spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

c) Gestionarea riscurilor

Gestionarea activă a riscurilor este sarcina-cheie a administrării manageriale a Grupului. Societatea dispune de un sistem de proceduri și principii de gestionare a riscurilor, orientate spre depistarea, măsurarea și controlul riscurilor în scopul gestionării cât mai eficient.

În acest scop, pentru a determina, măsura și administra riscurile în modul cel mai eficient, Grupul a elaborat și implementat gestionarea complexă a riscurilor, în acest caz, sistemul se modernizează permanent. În particular, suplimentar la cerințele legislative și normative, se i-au în considerație caracterul, cuantumul și complexitatea activității desfășurate și, în consecință, riscurile. În afară de aceasta, prin intermediul structurii de gestionare a riscurilor se asigură, că toate riscurile esențiale se măsoară și sunt limitate, și, în general, activitatea se apreciază, luând în calcul legătura dintre rentabilitate și risc.

d) Responsabilitatea socială, personalul, protecția mediului ambiant și respectarea drepturilor omului și luptei cu corupția.

Responsabilitatea socială

Grupul își asumă următoarele principii:

- ✓ asumarea responsabilității referitoare la impacturile pe care le producem asupra Societății, economiei și mediului;
- ✓ transparența deciziilor și a activităților, care pot afecta Grupul;
- ✓ respectarea și promovarea unui comportament etic: onestitate, echitate și integritate, ca valori care ne preocupă, în raport cu oamenii;
- ✓ respectul pentru interesele părților interesate de deciziile și activitățile Grupului;
- ✓ asigurarea conformității la totalitatea legilor și reglementărilor aplicabile;
- ✓ respectarea normelor de comportament în afaceri;
- ✓ respectarea și promovarea drepturilor omului, pe care le considerăm inalienabile și având un caracter universal.

Grupul integrează principiile *Responsabilității Sociale* prin conduita unui management bazat pe principiile leadership-ului și a abordării vigilente în raport cu impactul deciziilor asupra societăților, mediului și factorilor economici.

Liniile directoare ale responsabilității sociale ale Grupului sunt prezentate mai jos:

- ✓ **Asigurarea unui management organizațional** ca mod de conducere și desfășurare a activitatilor într-o manieră etică și responsabilă; managerii vor acționa ca modele prin integrarea acestor considerații în procesul decizional și în toate activitățile;
- ✓ **Respectarea și promovarea drepturilor omului** în sensul recunoașterii drepturilor tuturor ființelor umane, drepturi civile, politice, economice, sociale și culturale; Grupul nu va tolera abuzuri privind drepturile omului și nu se va implica sau nu va fi complice în nicio activitate care recurge la, sau incurajează vreun abuz asupra drepturilor omului;
- ✓ **Aplicarea practicilor de muncă** adecvate pentru asigurarea condițiilor de muncă și protecție socială conform standardelor și reglementărilor legale aplicabile; Grupul se angajează să ofere șanse egale în toate aspectele legate de ocuparea forței de muncă și nu va adopta sau tolera un comportament ilegal la locul de muncă. Grupul asigură un mediu de lucru sigur și sănătos și nu va compromite sănătatea și securitatea niciunei persoane. Toți angajații sunt responsabili pentru promovarea atitudinilor de lucru în condiții de siguranță;
- ✓ **Protejarea mediului** ca mod de a răspunde provocărilor actuale de mediu și ca angajament de a aplica și promova practici responsabile de mediu; Grupul acționează pentru a îmbunătăți continuu performanțele proprii în ceea ce privește aspectele de mediu;
- ✓ **Aplicarea de practici echitabile** ca mod de conduită etică în relațiile cu alte organizații și persoane, respectând legile și reglementările în vigoare; Grupul se angajează să mențină cele mai înalte standarde de integritate și practici de guvernanta corporativă aplicabile pieței de capital, cu scopul promovării încrederii în sistemele cu care lucrează. Grupul se angajează la dialog în timp util cu toate părțile interesate, inclusiv acționarii, clienții, angajații și reprezentanții acestora, precum și alte entități;
- ✓ **Responsabilitatea față de clienți** pentru asigurarea dreptului acestora referitor la informare, alegere, exprimare, corectare, educare, în raport cu produsele și serviciile furnizate de Grup;
- ✓ **Implicarea în dezvoltarea comunității** ca mod de recunoaștere ca suntem parte a comunității, a drepturilor cuvenite membrilor acesteia, dar și a elementelor de cultură, religie, tradiție și istorie sau a parteneriatului cu aceasta. Grupul va contribui la calitatea vieții din comunitatea din care face parte prin sprijinirea programelor inovatoare în domeniul sănătății, educației, serviciilor sociale și de mediu precum și a proiectelor culturale și civile. Grupul va încuraja angajații săi să participe la acțiuni caritabile sau de voluntariat.

Managerii Grupului se asigură permanent ca există și funcționează eficient structurile organizaționale adecvate pentru a identifica, monitoriza și gestiona în mod eficient aspectele de *Responsabilitate Socială* și performanță, relevante pentru afaceri. Grupul se angajează să măsoare, să auditeze și să raporteze performanțele acțiunilor sale de Responsabilitate Socială.

Personalul

În ceea ce privește managementul capitalului uman, s-a pornit de la premiza că îndeplinirea obiectivelor strategice depinde în primul rând de factorul uman. Dezvoltarea Grupului implică elemente care creează valoare pe termen lung și care pot asigura performanța în viitor.

Principalele obiective strategice urmărite în proiectia următorilor ani sunt:

- ✓ adaptarea și dezvoltarea competențelor strategice;
- ✓ consolidarea unui climat organizațional funcțional;
- ✓ asigurarea unui nivel de satisfacție ridicat;
- ✓ dezvoltarea de aptitudini pentru acțiune: constientizare, performanță, participare, motivare.

Domeniile politicii de resurse umane sunt specifice, intercorelate și se echilibrează reciproc. În principal Grupul se va orienta spre recrutarea necesară pentru posturi cu studii superioare și promovări din interiorul Grupului.

Urmărirea axelor strategice ale Grupului este posibilă prin atingerea următoarelor obiective:

- ✓ gestionarea eficientă a competențelor personalului;
- ✓ proces de formare aliniat strategiilor Grupului;
- ✓ identificarea potențialilor angajați/specialiști prin gestionarea stagiilor de practică;
- ✓ dezvoltarea carierei prin însoțirea parcursului de integrare cu formări de specialitate;
- ✓ dezvoltarea personală;
- ✓ condiții și climat de muncă prielnic;
- ✓ dezvoltarea cadrului în care se desfășoară informarea și consultarea angajaților;
- ✓ rețea internă de formatori autorizați.

Lupta cu corupția

Societatea a implementat actele normative interne, controalele suplimentare, orientate în lupta cu corupția, scopul principal fiind:

- determinarea principiilor și regulilor necesare pentru depistarea și prevenirea faptelor potențiale de corupție pentru protecția integrității și reputației Societății;
- acordarea informației generale pentru colaboratori privind măsurile asumate de Societate pentru depistarea, atenuarea și gestionarea riscurilor, legate de corupție.

Grupul nu este tolerant față de actele de corupție. Actele de corupție sunt interzise indiferent de faptul, cum ele sunt înfăptuite și dacă ele au fost realizate direct sau indirect.

Grupul nu admite participarea angajaților săi sau persoanelor terțe în schemele de corupție. Grupul este orientat spre realizarea programului anticorupțional pentru lupta cu riscurile de corupție și asigurarea creării culturii corespunzătoare, care asigură excluderea actelor de corupție ca atare.

Pentru a preveni corupția, respectiv abuzul de putere în vederea obținerii unui câștig personal, Grupul acționează în vederea identificării riscurilor de corupție și a implementării și menținerii unor politici și practici împotriva oricărei forme de corupție. De asemenea, s-au luat măsuri de constientizare a angajaților, reprezentanților, clienților și furnizorilor despre corupție și despre modul prin care pot să o contracareze.

Protecția mediului ambiant

Grupul respectă baza normativ-juridică în vigoare privind protecția mediului și se ocupă permanent de reducerea influenței activității sale operaționale asupra mediului ambiant.

Grupul monitorizează constant reducerea consumului de resurse cu impact asupra mediului înconjurător. De asemenea, susține inițiativele care urmăresc educarea populației în vederea protejării mediului înconjurător.

Respectarea drepturilor omului

Grupul și-a confirmat angajamentul respectării drepturilor omului prin acțiunile sale întreprinse, cu ajutorul propriilor set de valori, principii și reguli, cu scopul de a nu provoca și a nu contribui la lezarea drepturilor omului în careva mod prin intermediul activității sale curente.

În același timp, Grupul tinde spre maximizarea impactului său pozitiv la întrebările privind drepturile omului prin intermediul unor astfel de acțiuni, cum ar fi elaborarea produselor echitabile, respectarea codului de comportament, susținerea activității de binefacere, etc.

Nu în ultimul rând, în cadrul activității sale, Grupul susține un dialog deschis și permanent cu acționarii săi pentru a garanta că ține cont de așteptările lor legale.

Procesele implementate asigură eliminarea oricăror forme de discriminare la angajarea și promovarea angajaților, iar pentru angajații săi se încurajează următoarele principii de comportament personal și profesional: integritatea morală, libertatea gândirii și a exprimării.

Grupul se angajează să-și mențină și să-și îmbunătățească continuu sistemele și procesele interne, în scopul asigurării respectării drepturilor omului în operațiunile derulate și în gestionarea resurselor umane.

ANEXA nr.2. DECLARAȚIA PRIVIND GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

Nr. crt	Întrebare	DA	NU	Dacă NU, atunci JUSTIFICARE
1.	Dispune societatea de o pagină web proprie? Indicați denumirea acesteia.	Da, www.moldasig.md		
2.	Societatea a elaborat Codul de guvernanză corporativă care descrie principiile de guvernanză corporativă, inclusiv modificările la acesta?	Da		
3.	Codul de guvernanză corporativă este plasat pe pagina web proprie a societății, cu indicarea datei la care a fost operată ultima modificare?	Da 14.06.2019		
4.	În Codul de guvernanză corporativă sunt definite funcțiile, competențele și atribuțiile consiliului, organului executiv și comisiei de cenzori a societății?	Da		
5.	Raportul anual al conducerii (organului executiv) prevede un capitol dedicat guvernanzăi corporative în care sunt descrise toate evenimentele relevante, legate de guvernanză corporativă, înregistrate în perioada de gestiune?	Da		
6.	Societatea asigură tratamentul echitabil al tuturor acționarilor, inclusiv minoritari și străini, deținători de acțiuni ordinare și/sau preferențiale?	Da		
7.	Societatea a elaborat, a propus și a aprobat procedurile pentru convocarea și desfășurarea ordonată și eficientă a lucrărilor adunării generale a acționarilor, fără a prejudicia însă dreptul oricărui acționar de a-și exprima liber opinia asupra chestiunilor aflate în dezbatere?		Nu	Convocarea și desfășurarea ordonată și eficientă a lucrărilor adunării generale a acționarilor are loc conform Legii nr. 1134 privind societățile pe acțiuni și Statutului Societății
8.	Societatea publică pe pagina web proprie informații cu privire la următoarele aspecte privind guvernanză corporativă:			
	1) informații generale cu privire la societate – date istorice, genurile de activitate, datele de înregistrare, etc.;	Da		
	2) raportul societății cu privire la respectarea principiilor de guvernanză corporativă și a prevederilor legislației;	Da		
	3) statutul societății;	Da		
	4) regulamentele societății, regulamentele consiliului societății, organului executiv și comisiei de cenzori, precum și politica de remunerare a membrilor organelor de conducere, de asemenea reglementarea procedurii privind convocarea și desfășurarea adunării generale a acționarilor, în cazul în care astfel de procedură a fost adoptată;	Da		
	5) situații financiare și rapoarte anuale ale societății;	Da		
	6) informații privind auditul intern (comisia de cenzori) și auditul extern al societății;	Da		

Nr. crt	Întrebare	DA	NU	Dacă NU, atunci JUSTIFICARE
	7) informații cu privire la organul executiv, membrii consiliului societății și membrii comisiei de cenzori (pentru fiecare membru separat). Se indică experiența de lucru, funcțiile deținute, studiile, informații cu privire la numărul de acțiuni deținute, cât și mențiunea privind independența acestora;	Da		
	8) acționarii care dețin cel puțin 5% din acțiunile societății, cât și informațiile privind modificările operate în lista acționarilor;	Da		
	9) orice alte informații care trebuie dezvăluite public de societate, în conformitate cu legea, de exemplu informații cu privire la tranzacțiile de proporții, orice evenimente importante, comunicate de presă ale societății, informații arhivate cu privire la rapoartele societății pentru perioadele precedente;	Da		
	10) Declarația de governanță corporativă.	Da		
9.	Acționarul poate utiliza notificări electronice cu privire la convocarea adunării generale a acționarilor (dacă există o astfel de preferință)?	Da		
	Societatea publică pe pagina web proprie (într-o secțiune separată) informații privind adunările generale ale acționarilor:	Da		
10.	1) decizia de convocare a adunării generale a acționarilor?	Da		
	2) proiectele de decizii care urmează să fie examinate (materialele/documentele aferente ordinii de zi), precum și orice alte informații referitoare la subiectele ordinii de zi?	Da		
	3) hotărârile adoptate și rezultatul votului?	Da		
11.	Există în cadrul societății funcția de secretar corporativ?		Nu	Funcțiile Secretarului corporativ sunt îndeplinite de Șeful Direcției juridice
12.	Există în cadrul societății un departament/persoană specializat(ă) dedicat(ă) relației cu investitorii?		Nu	Relațiile cu investitorii țin de competența Organului executiv a societății și Consiliul Societății
13.	Consiliul se întrunește cel puțin o dată pe trimestru pentru monitorizarea desfășurării activității societății?	Da		
14.	Toate tranzacțiile cu persoane interesate sunt dezvăluite prin intermediul paginii web a societății?	Da		

Nr. crt	Întrebare	DA	NU	Dacă NU, atunci JUSTIFICARE
15.	Consiliul societății/organul executiv a adoptat o procedură în scopul identificării și soluționării adecvate a situațiilor de conflict de interese?		Nu	Soluționarea situațiilor de conflict de interese are loc conform Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 02.04.1997
16.	Persoana interesată respectă prevederile legale și prevederile Codului de guvernare corporativă referitor la tranzacțiile cu conflict de interese?	Da		
17.	Structura consiliului societății asigură un număr suficient de membri independenți?	Da		
18.	Alegerea membrilor consiliului societății are la bază o procedură transparentă (criterii obiective privind calificarea profesională etc.)?	Da		
19.	Există un Comitet de remunerare în cadrul societății?		Nu	Legislația națională și Statutul Societății nu prevăd necesitatea înființării acestui comitet
20.	Politica de remunerare a societății este aprobată de adunarea generală a acționarilor?	Da		
21.	Politica de remunerare a societății este prezentată în Statutul/Regulamentul intern și/sau în Codul de guvernare corporativă?	Da		
22.	Societatea publică pe pagina web proprie informațiile în limba rusă și/sau engleză?		Nu	La moment site-ul Societății nu are opțiuni de vizualizare a informațiilor în alte limbi.
23.	Există în cadrul societății un Comitet de audit?	Da		
24.	Societatea, a căror instrumente financiare sunt admise spre tranzacționare pe piața reglementată, prezintă pieței reglementate Declarația sa cu privire la conformarea sau neconformarea cu prevederile Codului de guvernare corporativă?	Da		

SEMNAREA RAPORTULUI CONSOLIDAT AL CONDUCERII MOLDASIG

Director General
C.A. "MOLDASIG" S.A.

Victor COADĂ

Contabil Șef
C.A. "MOLDASIG" S.A.

Evgheni OVRUȚCHII

S.A."MOLDASIG"
SITUAȚII FINANCIARE CONSOLIDATE PENTRU EXERCITIUL
ÎNCHEIAT LA 31.12.2023

ÎNTOCMITE ÎN CONFORMITATE CU STANDARDELE INTERNAȚIONALE DE RAPORTATE
FINANCIARĂ

Str. Mateevici 84/1,
MD-2012, Chişinău, Moldova
Tel (+3732) 23-25-50 / 23-25-51,
Fax (+3732) 23-25-54
E-mail: office@molda auditing.md
www.molda auditing.md

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

CĂTRE CONDUCEREA S.A."MOLDASIG"

31.07.2024

OPINIE CU REZERVE

Noi am auditat situațiile financiare consolidate anexate ale S.A "MOLDASIG" și ale societăților sale fiice (împreună denumite Grup) la data de 31.12.2023 care cuprind situația consolidată a poziției financiare, situația consolidată a profitului global, situația consolidată a modificărilor capitalului propriu, situația consolidată a fluxurilor de numerar și notele la situațiile financiare consolidate, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative.

În opinia noastră, cu excepția efectelor aspectului descris în secțiunea *Baza pentru opinia cu rezerve* din raportul nostru, situațiile financiare consolidate anexate prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative poziția financiară a Grupului la data de 31.12.2023 și performanța sa financiară, situația modificărilor capitalului propriu, situația fluxurilor de numerar pentru exercițiul încheiat la data respectivă, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (SIRF);

BAZĂ PENTRU OPINIE CU REZERVE

La situația din 31 decembrie 2023, 80% din acțiunile societății S.A. "Moldasig" au fost expuse la vânzare prin intermediul pieței reglementate a Bursei de Valori a Moldovei în temeiul Art. IX din Legea nr. 175 din 30.06.2023 pentru modificarea unor acte normative (competența Comisei Naționale a Pieței Financiare în domeniul protecției consumatorilor de servicii financiare). Pentru restul 20% din acțiuni, am constatat ca Grupul nu dispune de un sistem de control intern suficient pentru a identifica toate părțile afiliate așa cum este definit și reglementat de IAS 24 "Părți afiliate" și respectiv pentru a dezvălui tranzacțiile și soldurile cu părțile afiliate pentru anul financiar încheiat la 31 Decembrie 2023. Astfel, nu am putut determina dacă Nota 26 "Tranzacții cu părțile afiliate" prezintă informație exhaustivă și dacă sunt necesare dezvăluiri adiționale.

Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (ISA-uri). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea *Responsabilități auditorului într-un audit al situațiilor financiare consolidate* din raportul nostru. Suntem independenți față de Grup, conform *Codului Etic al Profesioniștilor Contabili (Codul IESBA)* emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili, coroborat cu cerințele etice relevante pentru efectuarea auditului situațiilor financiare din Republica Moldova, și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice, conform acestor cerințe și Codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

ASPECTE CHEIE

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare consolidate în perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare consolidate în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu emitem o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

Pentru fiecare aspect de mai jos am prezentat o descriere a modului în care a fost abordat auditul nostru, în acel context.

Am îndeplinit responsabilitățile descrise în secțiunea Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare consolidate din raportul nostru, inclusiv în legătură cu aceste aspecte cheie. În consecință, auditul nostru a inclus efectuarea procedurilor gândite să răspundă evaluării noastre privind riscul de erori semnificative în cadrul situațiilor financiare consolidate. Rezultatele procedurilor noastre de audit, inclusiv ale procedurilor efectuate pentru a aborda aspectele de mai jos, constituie baza pentru opinia noastră de audit asupra situațiilor financiare consolidate.

Aspecte cheie ale auditului

Modul de abordare în cadrul misiunii de audit

Rezerva de daune

Grupul constituie și înregistrează rezerve pentru daunele declarate dar nesoluționate (RDDN) și pentru daunele întâmplare dar neavizate (RDN) așa cum este prezentat în Nota 17 "Rezerve tehnice".

Având în vedere ponderea semnificativă a rezervelor de daune în totalul datoriilor Grupului, a impactului potențial în rezultatele Grupului și a nivelului de judecată profesională necesar în estimarea suficienței acestor rezerve, considerăm că adecvarea rezervelor de daune este un aspect cheie de audit.

Procedurile realizate pentru a obține o asigurare rezonabilă cu privire la adecvarea rezervelor de daune avizate și neavizate pentru asigurările generale au fost următoarele:

- înțelegerea detaliată a modului de calcul a rezervelor de daune și a procesului de rezervare;
- testarea eficacității proiectării și funcționării controalelor automate și manuale relevante, inclusiv testarea unui eșantion de dosare de daună și verificarea procesului de administrare a daunei, completitudinea dosarului de daună și constituirea rezervei de daune în mod adecvat cu cele mai recente informații și documente primite, precum și efectuarea plății daunei în conformitate cu competențele de aprobare existente;
- inspectarea documentelor justificative relevante și efectuarea de proceduri analitice și de detaliu,
- analiza plăților de daună care au fost efectuate după perioada de raportare, dar până la data emiterii acestor situații financiare anexate, pentru a putea identifica daunele neînregistrate în perioada de gestiune;
- analiza testelor run off pentru a ne asigura de adecvarea rezervelor de daune (RDDN și RDN);
- analiza informațiilor prezentate la situațiile financiare consolidate ale Grupului aferente rezervelor de daune.

RAPORTARE ASUPRA UNOR INFORMAȚII, ALTELE DECÂT SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

Raportul consolidat al conducerii

Conducerea Grupului este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea Raportului consolidat al conducerii în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare Nr.287 din 15.12.2017 și pentru acel control intern pe care administratorii îl considera necesar pentru a permite întocmirea și prezentarea Raportului consolidat al conducerii care să nu conțină denaturări semnificative, datorate fraudei sau erorii.

Raportul consolidat al conducerii este anexat la prezentul raport și nu face parte din situațiile financiare consolidate. Opinia noastră cu privire la situațiile financiare consolidate nu acoperă Raportul consolidat al conducerii.

În legătură cu auditul situațiilor financiare consolidate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023, responsabilitatea noastră este să citim Raportul consolidat al conducerii și, în acest sens, să apreciem dacă există neconcordanțe semnificative între Raportul consolidat al conducerii și situațiile financiare consolidate, dacă Raportul consolidat al conducerii include, în toate aspectele semnificative, informațiile cerute de Legea contabilității și raportării financiare Nr.287 din 15.12.2017 și, dacă în baza cunostințelor și înțelegerii noastre dobândite în cursul auditului situațiilor financiare consolidate cu privire la Grup și la mediul acestuia, informațiile incluse în Raportul consolidat al conducerii sunt eronate semnificativ. Ni se solicită să raportăm cu privire la aceste aspecte.

În baza activității desfășurate, raportăm că:

- a) În Raportul consolidat al conducerii nu am identificat informații care să nu fie în concordanță, în toate aspectele semnificative, cu informațiile prezentate în situațiile financiare consolidate anexate;
- b) Raportul consolidat al conducerii identificat mai sus include, în toate aspectele semnificative, informațiile cerute de Legea contabilității și raportării financiare Nr.287 din 15.12.2017. În plus, în baza cunostințelor și înțelegerii noastre dobândite în cursul auditului situațiilor financiare consolidate pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2023 cu privire la Grup și la mediul acestuia, nu am identificat informații incluse în Raportul consolidat al conducerii care să fie eronate semnificativ.

RESPONSABILITĂȚILE CONDUCERII ȘI ALE PERSOANELOR RESPONSABILE CU GUVERNANȚA PENTRU SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare consolidate în conformitate cu Standardele Internaționale de Contabilitate și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea situațiilor financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

În întocmirea situațiilor financiare consolidate, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Grupului de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspecte referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Grupul sau să oprească operațiunile, fie nu are nici o altă alternativă realistă în afara acestora.

Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Grupului.

RESPONSABILITĂȚILE AUDITORULUI ÎNTR-UN AUDIT AL SITUAȚILOR FINANCIARE CONSOLIDATE

Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare consolidate, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea un raport al auditorului care include opinia noastră.

Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (SIA) va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare consolidate.

Ca parte a unui audit în conformitate cu SIA, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
- Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Grupului.
- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
- Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Grupului de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare consolidate sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Grupul să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- Evaluăm în ansamblu prezentarea, structura și conținutul situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele care stau la baza acestora într-o manieră care să rezulte într-o prezentare fidelă.

- Obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a emite opinia noastră asupra situațiilor financiare.

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernarea, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

De asemenea, le oferim celor responsabili cu guvernarea o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, dacă este cazul, măsurile de protecție aferente.

Dintre aspectele comunicate cu persoanele responsabile cu guvernarea, determinăm care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă și sunt, prin urmare, aspectele cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legile sau reglementările nu împiedică divulgarea publică a acestor aspecte sau când, în circumstanțe extrem de rare, determinăm că o chestiune nu trebuie comunicată în raportul auditorului, deoarece consecințele negative ale acestei comunicări, în mod rezonabil, se așteaptă să depășească beneficiile interesului public ale unei astfel de comunicări

DIRECTOR GENERAL
„MOLDAUDITING” S.R.L.,
DOCTOR ÎN ECONOMIE
AUDITOR CERTIFICAT
ÎNREGISTRAT LA MINISTERUL FINANTELOR
REPUBLICII MOLDOVA
CU NUMĂRUL # 000006

PAVEL BODAREV

AUDITOR
AUDITOR CERTIFICAT
ÎNREGISTRAT LA COMISIA NAȚIONALĂ
A PIETEI FINANCIARE
CU NUMĂRUL # 0000091
Membru ACCA

DANIELA PLUGARU